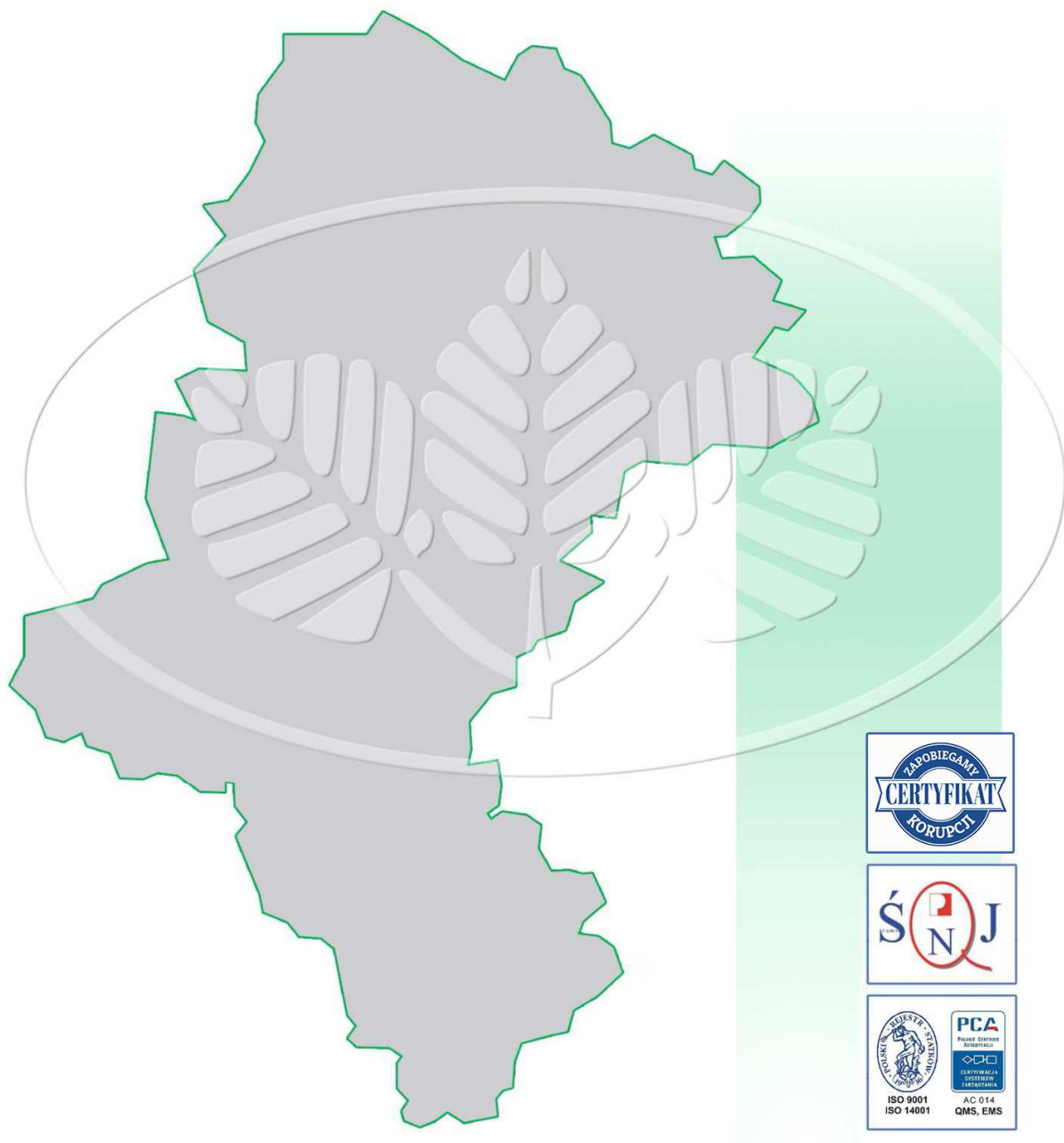

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w KATOWICACH

Sprawozdanie z działalności Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach za 2015 rok

Zatwierdzone uchwałą Rady Nadzorczej nr 63/2016 z dnia 22.03.2016 roku

SPIS SKRÓTÓW	1
<u>I. WPROWADZENIE</u>	2
<u>II. PLAN DZIAŁALNOŚCI FUNDUSZU NA 2015 ROK</u>	4
1. PLAN FINANSOWY NA 2015 ROK	4
1.1. PRZYCHODY	4
1.2. KOSZTY	5
2. KIERUNKI WYDATKOWANIA ŚRODKÓW FINANSOWYCH	8
<u>III. DZIAŁALNOŚĆ ORGANÓW STATUTOWYCH FUNDUSZU</u>	12
1. RADA NADZORCZA	12
2. ZARZĄD I BIURO FUNDUSZU	13
3. WSPÓŁDZIAŁANIE Z ADMINISTRACJĄ PUBLICZNĄ I ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI	16
3.1. WSPÓŁPRACA Z SAMORZADAMI I ADMINISTRACJĄ PUBLICZNĄ	16
3.2. KONTAKTY Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI, DZIAŁALNOŚĆ INFORMACYJNA FUNDUSZU	18
<u>IV. PROGRAM OPERACYJNY INFRASTRUKTURA I ŚRODOWISKO</u>	24
1. WDRAŻANIE POIiŚ	24
2. KONTROLA W RAMACH POIiŚ	26
<u>V. GOSPODAROWANIE ŚRODKAMI FINANSOWYMI W 2015 ROKU</u>	28
1. BILANS	28
2. RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	29
<u>VI. STRUKTURA FINANSOWANIA ZADAŃ</u>	31
1. STRUKTURA WPŁYWÓW I WYDATKÓW	31
2. POMOC FINANSOWA FUNDUSZU	33
3. FORMY FINANSOWANIA	35
3.1. FINANSOWANIE ZWROTNE	35
3.2. FINANSOWANIE BEZZWROTNE	36
3.2.1. Dotacje, dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych i przekazanie środków	37
3.2.2. Umorzenia udzielonych pożyczek	38
3.2.3. Nagrody za działalność	39
3.2.4. Zwrot gminom utraconych dochodów	39
4. NADZÓR WŁAŚCICIELSKI	39
5. POMOC PUBLICZNA	40
6. WYDATKI MAJĄTKOWE WŁASNE	41
<u>VII. WNIOSKI I UMOWY O DOFINANSOWANIE ZADAŃ</u>	42
1. WNIOSKI O DOFINANSOWANIE ZADAŃ	42
2. ZAWARTE UMOWY	43
2.1. UMOWY DOTACJI, PRZEKAZANIA ŚRODKÓW I POŻYCZEK	44
2.2. UMOWY UMORZENIA POŻYCZEK	44
2.3. UMOWY W RAMACH BANKOWYCH LINII KREDYTOWYCH	45
2.4. UMOWY W RAMACH ŚRODKÓW UDOSTĘPNIONYCH PRZEZ NARODOWY FUNDUSZ	45
<u>VIII. EFEKTY EKOLOGICZNE I RZECZOWE Z UMÓW ZAWARTYCH W 2015 ROKU</u>	46
1. OCHRONA I ZRÓWNOWAŻONE GOSPODAROWANIE ZASOBAMI WODNYMI	46
2. GOSPODARKA ODPADAMI I OCHRONA POWIERZCHNI ZIEMI	48
3. OCHRONA ATMOSFERY	49
4. ZAPOBIEGANIE POWAŻNYM AWARIOM	52
5. OCHRONA RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ I FUNKCJI EKOSYSTEMÓW	58

6. EDUKACJA EKOLOGICZNA	59
7. PROFILAKTYKA ZDROWOTNA	60
8. ZARZĄDZANIE ŚRODOWISKOWE W REGIONIE.....	60
<u>IX. NAJWAŻNIEJSZE ZADANIA ZAKOŃCZONE W 2015 ROKU</u>	62
1. OCHRONA I ZRÓWNOWAŻONE GOSPODAROWANIE ZASOBAMI WODNYMI	62
2. GOSPODARKA ODPADAMI I OCHRONA POWIERZCHNI ZIEMI	62
3. OCHRONA ATMOSFERY	63
4. PROGRAMY I AKCJE EKOLOGICZNE.....	63
<u>VIII. KONTROLA REALIZACJI ZAWARTYCH UMÓW</u>	65
<u>XI. SPIS TABEL</u>	67
<u>XII. SPIS RYSUNKÓW.....</u>	68
<u>XIII. SPIS ZAŁĄCZNIKÓW</u>	69

SPIS SKRÓTÓW

Biuro	Biuro Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach
Fundusz	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach
IP	Instytucja Pośrednicząca
Narodowy Fundusz	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
Plan działalności	Plan działalności Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach
Plan finansowy	Roczny Plan Finansowy Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach
POIiŚ	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko
Rada Nadzorcza	Rada Nadzorcza Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach
Strategia	Strategia działania Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach na lata 2013-2016
Zasady	Zasady udzielania dofinansowania ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach
Zarząd	Zarząd Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach
zwrot gminom utraconych dochodów	zwrot gminom utraconych dochodów z tytułu zwolnienia z podatku od nieruchomości będących własnością Skarbu Państwa, gruntów pokrytych wodami jezior o ciągłym dopływie lub odpływie wód powierzchniowych oraz gruntów zajętych pod sztuczne zbiorniki wodne

I. WPROWADZENIE

Prawne i finansowe podstawy działalności Funduszu wyznacza ustawa Prawo ochrony środowiska, ustawa o finansach publicznych, ustawa o rachunkowości, rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie gospodarki finansowej Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej oraz postanowienia Statutu Funduszu.

Jako samorządowa osoba prawna Fundusz skutecznie pełnił rolę finansowego instrumentu realizacji polityki ekologicznej państwa w połączeniu ze spełnieniem oczekiwań regionalnej społeczności. Fundusz realizował swoją misję uczestnicząc w rozwiązywaniu problemów związanych z ochroną środowiska na poziomie lokalnym, regionalnym, a także ponadregionalnym.

Celem generalnym Funduszu wyznaczonym przez Strategię, zaktualizowaną w listopadzie 2015 roku, było zapewnienie systematycznej i trwałej poprawy stanu środowiska w województwie śląskim oraz zachowanie i przywracanie na jego obszarze terenów o wysokich walorach przyrodniczych i krajobrazowych. Wyznaczone w Strategii zadania dla poszczególnych celów operacyjnych znalazły uszczegółowienie w Planie działalności, który precyzyjnie i odpowiednio do aktualnej sytuacji prawnej oraz finansowej identyfikował działania Funduszu. Jasno zdefiniowane cele Funduszu oraz możliwości ich realizacji w oparciu o przejrzyste zasady finansowania projektów oraz dostępne instrumenty finansowe zachęcały samorządy, jak i innych inwestorów do podejmowania działań mających istotny wpływ na jakość środowiska w regionie. W Sprawozdaniu z działalności Funduszu dokonany został przegląd realizowanych w 2015 roku działań i priorytetów oraz poziom osiągnięcia wskaźników finansowych i ekologicznych będący elementem monitoringu wdrażania Strategii.

Realizacja celów strategicznych i operacyjnych Funduszu przebiegała w ramach wdrożonego i stale doskonalonego zintegrowanego systemu zarządzania jakością i środowiskowego, zorganizowanego według wymagań międzynarodowych norm: ISO 9001, ISO 14001 i europejskiego systemu ekozarządzania i audytu we wspólnocie (EMAS).

Podobnie jak w latach poprzednich Fundusz w 2015 roku, wspierał działania na rzecz zrównoważonego rozwoju regionu zgodnie z polityką ekologiczną państwa i województwa, poprzez preferencyjne dofinansowanie przedsięwzięć zmierzających do osiągnięcia celów długookresowych i krótkookresowych zapisanych w wojewódzkim programie ochrony środowiska oraz zapewniających absorpcję środków unijnych dla osiągnięcia w województwie śląskim stanu środowiska wynikającego z ustaleń akcesji Polski do Unii Europejskiej.

Dofinansowanie zadań przez Fundusz odbywało się na warunkach preferencyjnych w odniesieniu do: udziału środków finansowych Funduszu w kosztach kwalifikowanych zadań, wysokości oprocentowania i okresu spłaty pożyczek oraz wysokości umorzeń.

Fundusz udzielał dofinansowania zgodnie z:

- Listą przedsięwzięć priorytetowych planowanych do dofinansowania ze środków Funduszu na 2015 rok,
- Zasadami udzielania dofinansowania ze środków Funduszu,
- Kryteriami wyboru przedsięwzięć finansowanych ze środków Funduszu.

Dofinansowanie zadań przez Fundusz w 2015 roku następowało zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska oraz wytycznymi zawartymi w następujących dokumentach programowych:

- Polityce ekologicznej państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016,
- Strategii Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko - perspektywa do 2020 r.,

- Programie Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032,
- Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020 +”,
- Programie Ochrony Środowiska dla Województwa Śląskiego do roku 2019 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2024,
- Strategii działania Funduszu na lata 2013-2016, zaktualizowanej 23 listopada 2015 roku,
- Wspólnej strategii działania Narodowego Funduszu i wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej na lata 2013-2016 z perspektywą do 2020 roku, zaktualizowanej 23 czerwca 2015 roku,
- Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków Komunalnych,
- Programie Operacyjnym Infrastruktura i Środowisko na lata 2007-2013,
- Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Śląskiego na lata 2007-2013,
- Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Śląskiego na lata 2014-2020,
- Planach gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy,
- Programie małej retencji dla województwa śląskiego,
- Planie gospodarki odpadami dla województwa śląskiego,
- Programie usuwania azbestu z terenu województwa śląskiego do roku 2032,
- Programie ochrony powietrza dla terenu województwa śląskiego mającym na celu osiągnięcie poziomów dopuszczalnych substancji w powietrzu oraz pułapu stężenia ekspozycji,
- Strategii Ochrony Przyrody Województwa Śląskiego do roku 2030,
- Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych dla Województwa Śląskiego.

Fundusz w 2015 roku aktywnie uczestniczył we wdrażaniu środków unijnych w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko w ramach perspektywy 2007-2013. Fundusz kontynuował wypełnianie obowiązków wynikających z Porozumienia zawartego 25 czerwca 2007 roku z Ministrem Środowiska w sprawie realizacji Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko dla priorytetu: I. Gospodarka wodno-ściekowa i II. Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi (wraz z późniejszymi aneksami). Na mocy tego porozumienia Fundusz pełnił funkcję Instytucji Pośredniczącej II stopnia (IP II) dla projektów o wartości całkowitej poniżej 25 mln euro.

Fundusz został również uwzględniony w systemie instytucjonalnym wdrażania programów unijnych w perspektywie finansowej 2014-2020. W dniu 18 grudnia 2014 roku została zawarta z Ministrem Gospodarki umowa w sprawie systemu realizacji Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020, na mocy której powierzono Funduszowi funkcję Instytucji Wdrażającej dla Działania 1.7 „Kompleksowa likwidacja niskiej emisji na terenie konurbacji śląsko-dąbrowskiej” POIiŚ na lata 2014-2020 w zakresie finansowania bezzwrotnego.

II. PLAN DZIAŁALNOŚCI FUNDUSZU NA 2015 ROK

Plan działalności na 2015 rok został opracowany w oparciu o ustawę Prawo ochrony środowiska i został przyjęty uchwałą Rady Nadzorczej nr 427/2014 z dnia 24.11.2014 roku. W trakcie roku plan był zmieniany uchwałą Rady Nadzorczej nr 96/2015 z dnia 22.04.2015 roku oraz nr 419/2015 z dnia 29.10.2015 roku. Zmiany w Planie działalności na 2015 rok dotyczyły zarówno zmian w planie finansowym stanowiącym załącznik do planu działalności, jak i zmian kwot w poszczególnych kierunkach wydatkowania środków finansowych na 2015 rok.

1. PLAN FINANSOWY NA 2015 ROK

Roczny Plan Finansowy Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach na 2015 rok został opracowany zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie gospodarki finansowej Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej (Dz. U. nr 226 poz. 1479), z uwzględnieniem założeń przyjętych w Strategii oraz aktualnej sytuacji finansowej Funduszu.

Fundusz prowadzi samodzielną gospodarkę finansową, pokrywając z posiadanych środków i uzyskiwanych wpływów: wydatki na finansowanie zadań określonych w ustawie Prawo ochrony środowiska oraz koszty działalności. Wykonanie Planu finansowego za 2015 rok przedstawia się następująco:

Stan funduszu na początek 2015 roku wyniósł:	1 240 045 tys. zł
podstawowymi składnikami majątku były:	
należności z tytułu udzielonych pożyczek	1 106 370 tys. zł
udziały i akcje	38 411 tys. zł
środki pieniężne	153 959 tys. zł

1.1. PRZYCHODY

Przychody Funduszu w roku 2015 przedstawiają się następująco:

Tabela nr 1. Plan i wykonanie przychodów Funduszu w 2015 roku

[w tys. zł]

Lp.	Wyszczególnienie	Plan	Wykonanie
1.	Wpływy z tytułu opłat za korzystanie ze środowiska i administracyjnych kar pieniężnych	118 060	117 761
2.	Nadwyżka dochodów gmin i powiatów	8 097	8 097
3.	Przychody z tytułu dotacji z budżetu państwa	1 491	1 487
4.	Przychody finansowe	36 500	40 145
5.	Pozostałe przychody	700	1 775
	Razem	164 848	169 265

Przychody Funduszu w 2015 roku wyniosły 169 265 tys. zł i stanowiły 103 % w stosunku do planowanych przychodów. W porównaniu z rokiem 2014 więcej o 7 199 tys. zł, głównie z powodu wpływu w 2015 roku nadwyżki dochodów gmin i powiatów z tytułu opłat za korzystanie ze środowiska i administracyjnych kar pieniężnych.

Najistotniejszą pozycję w przychodach stanowiły *przychody z opłat za korzystanie ze środowiska i administracyjnych kar pieniężnych* – 117 761 tys. zł (99,7 % planu). Przychody z opłat za korzystanie ze środowiska stanowiły blisko 70 % ogółu przychodów.

Kolejną istotną pozycję stanowiły *przychody finansowe* – 40 145 tys. zł (110 % planu), na które składały się przychody z tytułu:

- oprocentowania udzielonych pożyczek – 36 786 tys. zł,
- oprocentowania wolnych środków,
- pozostałe przychody, w tym aktualizacja należności od pożyczek.

Dominującą pozycję w przychodach finansowych stanowiły przychody z tytułu oprocentowania udzielonych pożyczek, które w porównaniu do 2014 roku odnotowały wzrost o 3 249 tys. zł.

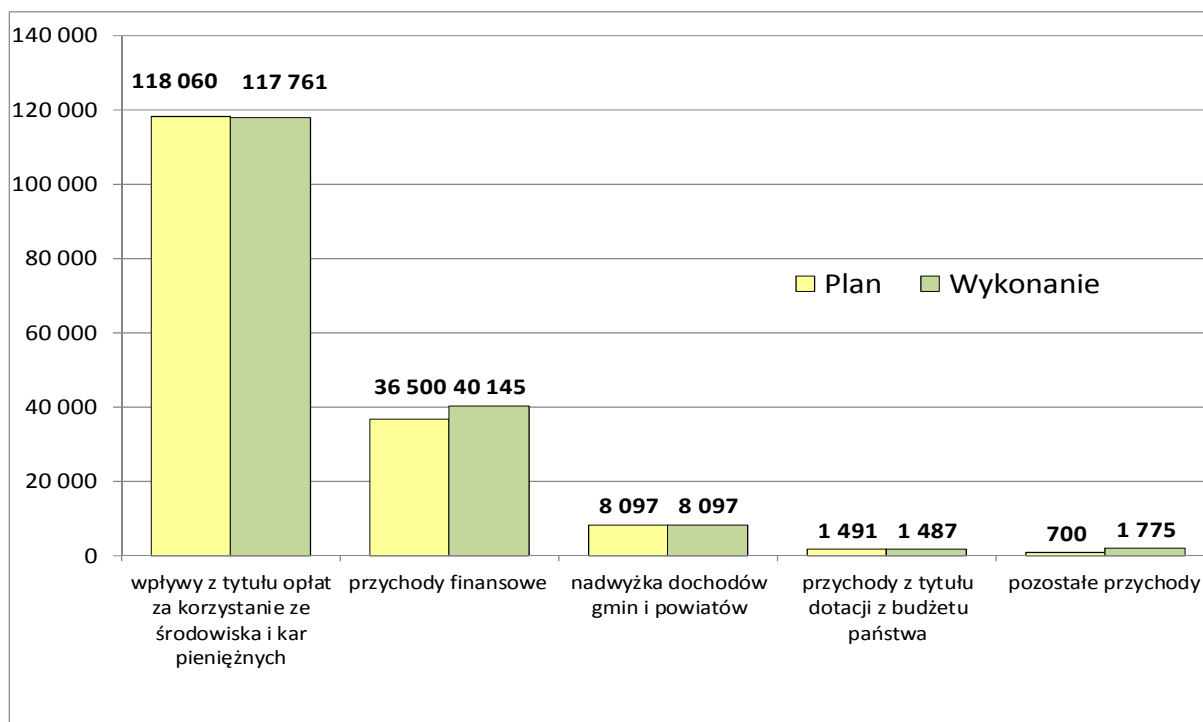
W 2015 roku Fundusz uzyskał przychody z *nadwyżki dochodów gmin i powiatów z tytułu opłat za korzystanie ze środowiska i administracyjnych kar pieniężnych* w wysokości 8 097 tys. zł. Nadwyżkę wpłaciły Gminy Dąbrowa Górnicza i Poczesna oraz Powiat Bieruńsko-Lędziński.

Przychody z tytułu dotacji z budżetu państwa w ramach pomocy technicznej Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko dla Funduszu jako Instytucji Wdrażającej wyniosły w 2015 roku 1 487 tys. zł (99,7 % planu). Dotacja stanowiła refundację poniesionych przez Fundusz kosztów kwalifikowanych, zgodnie z trybem i terminami składania wniosków o płatność w ramach Roczego Planu Działań Pomocy Technicznej POLiŚ.

Pozostałe przychody, w tym zwroty z rozliczeń dotacji i umorzeń pożyczek wyniosły w 2015 roku 1 775 tys. zł (254 % planu).

Rys. 1. Plan i wykonanie przychodów za 2015 rok

[w tys. zł]

1.2. KOSZTY

Koszty Funduszu w roku 2015 przedstawiają się następująco:

Tabela nr 2. Plan i wykonanie kosztów Funduszu w 2015 roku

[w tys. zł]

Lp.	Wyszczególnienie	Plan	Wykonanie
1.	Dotacje (w tym dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych)	48 960	34 969
2.	Środki przekazywane państwowym jednostkom budżetowym za pośrednictwem rezerwy celowej budżetu państwa	19 553	19 049
3.	Umorzenia pożyczek	50 000	43 727
4.	Nagrody za działalność na rzecz ochrony środowiska i gospodarki wodnej	400	353
5.	Inne wydatki na ochronę środowiska	34	33
6.	Koszty działalności organów i biura	17 457	15 920
7.	Koszty finansowe	13 460	10 383
8.	Pozostałe koszty operacyjne	840	753
	Razem	150 704	125 187

Koszty Funduszu w 2015 roku wyniosły 125 187 tys. zł, co stanowiło 83% w stosunku do wielkości planowanej. W porównaniu do kosztów za 2014 rok zanotowano wzrost o 1 223 tys. zł.

Najistotniejszymi pozycjami wśród kosztów były *dotacje*, które wyniosły 34 969 tys. zł, w tym:

- dotacje na cele bieżące 14 188 tys. zł,
- dotacje na cele inwestycyjne 20 761 tys. zł,
- dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych 20 tys. zł.

W oparciu o zobowiązania z podpisanych umów mające odzwierciedlenie w Listach zadań państwowych jednostek budżetowych zakwalifikowanych do dofinansowania ze środków WFOŚiGW w Katowicach na 2015 rok kwota *środków przekazywanych państwowym jednostkom budżetowym za pośrednictwem rezerwy celowej budżetu państwa* wyniosła 19 049 tys. zł.

W 2015 roku kwota *umorzeń pożyczek* wyniosła 43 727 tys. zł.

Na nagrody za *działalność na rzecz ochrony środowiska i gospodarki wodnej niezwiązaną z wykonywaniem obowiązków pracowników administracji rządowej i samorządowej* w 2015 roku przeznaczone zostały środki w wysokości 353 tys. zł.

W związku z nałożonymi na Fundusz zobowiązaniami wynikającymi z ustawy o podatkach i opłatach lokalnych oraz na podstawie Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 lipca 2006 r. w sprawie zwrotu gminom utraconych dochodów z tytułu zwolnienia z podatku od nieruchomości, będących własnością Skarbu Państwa, gruntów pokrytych wodami jezior o ciągłym dopływie lub odpływie wód powierzchniowych oraz gruntów zajętych pod sztuczne zbiorniki wodne w 2015 roku wydatkowano z tego tytułu kwotę 33 tys. zł.

W 2015 roku *koszty działalności organów i biur* Funduszu wyniosły 15 920 tys. zł. Są to przede wszystkim koszty wynagrodzeń i składek od nich naliczanych, które wyniosły 12 787 tys. zł.

Koszty finansowe za 2015 rok wyniosły 10 383 tys. zł. Kwota ta obejmowała między innymi aktualizację wartości trudnych pożyczek, aktualizację wartości posiadanych przez Fundusz akcji oraz płatności odsetkowe wynikające z zaciągniętych zobowiązań.

Pozostałe koszty operacyjne na koniec 2015 roku wyniosły 753 tys. zł i dotyczyły między innymi kosztów windykacji należności trudnościąagalnych, kosztów związanych z likwidacją Spółki „Ekofol II” S.A. oraz dokonanego odpisu aktualizującego należności z tytułu decyzji WIOŚ.

Stan funduszu na koniec 2015 roku wyniósł:	1 284 123 tys. zł
należności z tytułu udzielonych pożyczek	1 145 035 tys. zł
środki pieniężne	157 391 tys. zł
udziały i akcje	29 177 tys. zł

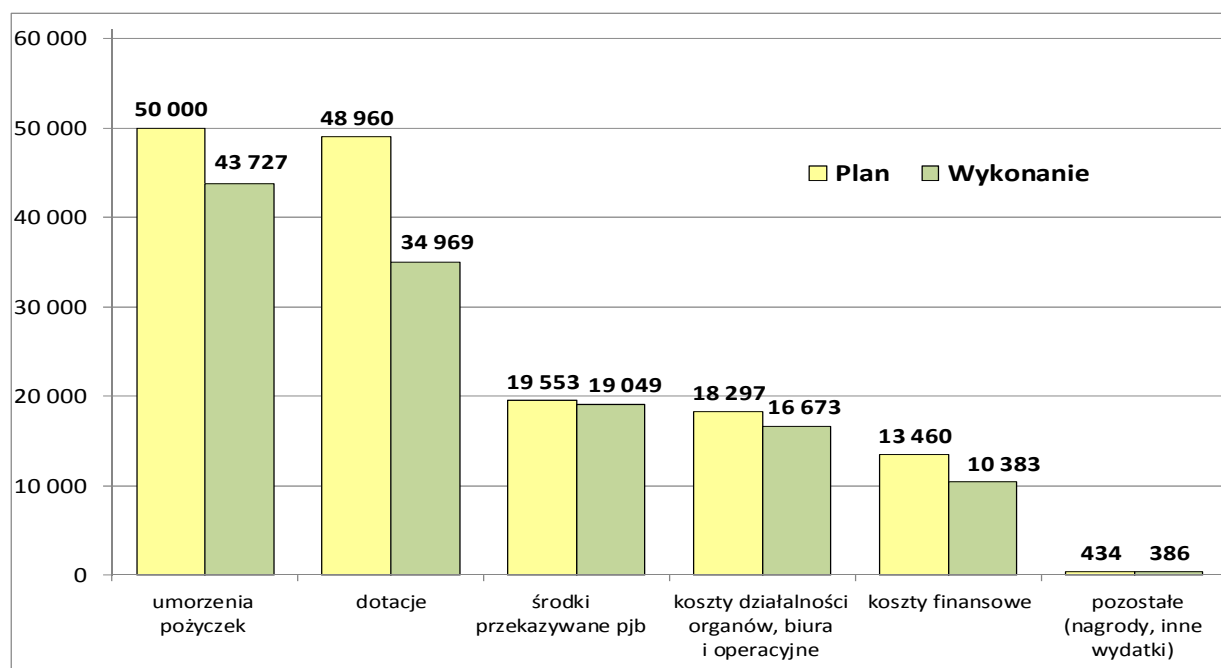
Stan środków pieniężnych na koniec 2015 roku był wyższy od planowanego o 114 110 tys. zł, co związane jest między innymi z przesunięciem (na wniosek beneficjentów) terminów wypłat środków z 2015 na 2016 rok. Zobowiązania Funduszu z tytułu dofinansowania przedsięwzięć ekologicznych na dzień 31.12.2015 r. do wypłaty w roku 2016 i latach kolejnych wynoszą 331 840 tys. zł, w tym z tytułu zawartych umów 220 852 tys. zł.

Wydatki majątkowe własne Funduszu wyniosły w 2015 roku 247 tys. zł. Wysokość tej kwoty obejmowała wydatki na zakup zestawów mebli biurowych, oprogramowania komputerowego oraz wyposażenia technicznego biura. W 2015 roku poniesione zostały także wydatki w ramach kontynuowanej umowy w zakresie dostawy i wdrożenia Systemu Informatycznego.

Wydatki poniesione na zakupy inwestycyjne własne nie zmniejszają stanu funduszu na koniec roku.

Rys. 2. Plan i wykonanie kosztów za 2015 rok

[w tys. zł]

Sprawozdanie z wykonania Rocznego Planu Finansowego za 2015 rok przedstawione jest w Załączniku nr 1.

Konstrukcja planu finansowego zgodna z rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie gospodarki finansowej Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej nie pozwala na przedstawienie pełnego obrazu gospodarki finansowej Funduszu. Układ planu finansowego nie zawiera informacji odzwierciedlających najistotniejszą działalność Funduszu związaną z pożyczkowym finansowaniem ochrony środowiska, dlatego w rozdziale VI przedstawiono pełny obraz źródeł i wielkość środków finansowych pozostających w jego dyspozycji.

2. KIERUNKI WYDATKOWANIA ŚRODKÓW FINANSOWYCH

W Planie działalności na 2015 rok uwzględniony został podział wsparcia finansowego Funduszu w formie pożyczek, dotacji i przekazania środków państwowym jednostkom budżetowym na poszczególne kierunki ochrony środowiska i gospodarki wodnej.

Plan działalności sformułowany został zgodnie z zapotrzebowaniem zgłoszonym przez wnioskodawców.

W zakresie ochrony wód z zaplanowanego dofinansowania w wysokości 68 200 tys. zł wypłacono 58 481 tys. zł (86% planu). Polityka finansowa Funduszu w dziedzinie ochrony wód ukierunkowana została głównie na wspieranie przedsięwzięć wynikających z realizacji Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych oraz zobowiązań traktatowych, w pierwszej kolejności tych, w których zaangażowane były bezzwrotne środki pochodzące z funduszy Unii Europejskiej.

W zakresie gospodarki wodnej w planie działalności przewidziano dofinansowanie w wysokości 25 884 tys. zł. W ramach wypłaconej kwoty 15 335 tys. zł (59% planu) Fundusz wspierał przedsięwzięcia mające na celu:

- wdrażanie kompleksowego programu ochrony przeciwpowodziowej i rozwoju systemów małej retencji, w tym realizację zadań zgodnych z planami gospodarowania wodami na obszarach dorzecza i programami gospodarki wodnej,
- podejmowanie działań mających na celu adaptację do zmian klimatu, w szczególności poprzez ochronę przeciwpowodziową, zwiększanie retencji oraz likwidację skutków powodzi,
- efektywne i racjonalne korzystanie z zasobów wodnych, w szczególności poprzez minimalizację strat wody, zapewnienie mieszkańcom dostępu do wody o jakości odpowiadającej normom wody do picia.

Na zadania z zakresu gospodarki odpadami i ochrony powierzchni ziemi zaplanowano kwotę 36 100 tys. zł. Wypłacone środki w wysokości 29 466 tys. zł (82% planu) wykorzystane zostały m.in.: na ograniczenie obciążenia środowiska odpadami, zapewnienie bezpiecznego dla środowiska unieszkodliwienia odpadów, rewitalizację terenów przemysłowych i zdegradowanych oraz ochronę gleb użytkowanych rolniczo.

Realizowane zadania były zgodne z Planem gospodarki odpadami oraz Programem Ochrony Środowiska dla województwa śląskiego.

Mając na uwadze potrzebę zwiększenia tempa realizacji Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032, w 2015 roku Fundusz kontynuował finansowanie zadań związanych z unieszkodliwianiem wyrobów zawierających azbest, w tym również realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego, w ramach programu „Usuwanie wyrobów zawierających azbest dofinansowane ze środków NFOŚiGW i WFOŚiGW” pochodzących z obiektów stanowiących własność osób fizycznych.

W ramach wspomagania działań na rzecz ochrony atmosfery zaplanowano dofinansowanie w wysokości 283 889 tys. zł. W tym zakresie w 2015 roku dofinansowano zadania w łącznej wysokości 214 237 tys. zł (75% planu). Kontynuowane były realizowane przez gminy obszarowe programy ograniczenia emisji, kolejne gminy z terenu województwa śląskiego, a także przedsiębiorcy i inne podmioty uzyskały dofinansowanie na modernizację systemów grzewczych, termoizolację obiektów oraz zabudowę instalacji solarnych i fotowoltaicznych. Pomocą finansową Funduszu wsparte zostały również przedsięwzięcia polegające na poprawie efektywności wytwarzania, przesyłu i użytkowania energii, w tym poprzez kompleksową termomodernizację obiektów.

Na zadania z zakresu ochrony różnorodności biologicznej i funkcji ekosystemów zaplanowano kwotę 2 386 tys. zł. W tym zakresie przeprowadzono zabiegi ochronne, prace lecznicze, pielęgnacyjne oraz konserwacyjne drzew i krzewów, ochronę ekosystemów leśnych, ochronę i działania na rzecz zachowania bioróżnorodności na łączną kwotę 2 136 tys. zł (90% planu).

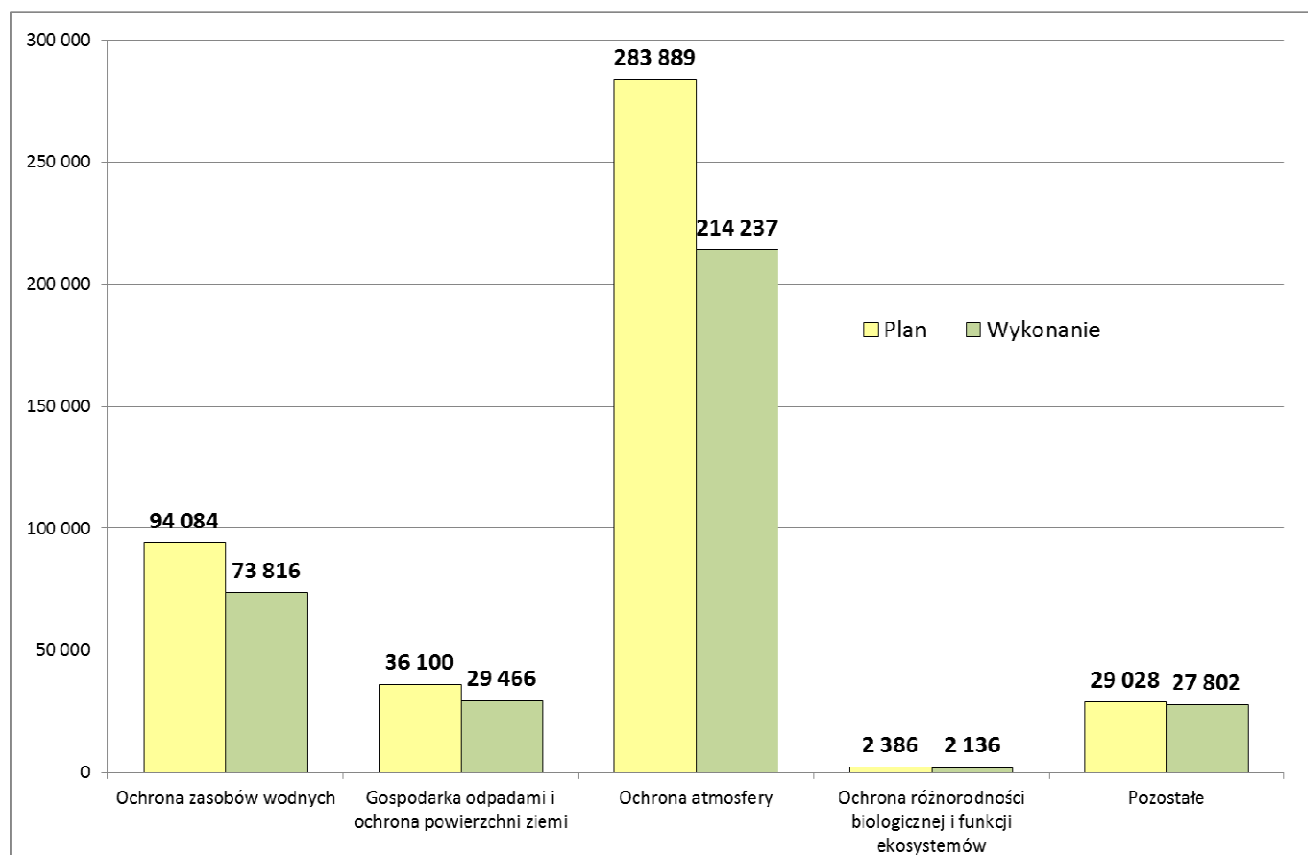
Na dofinansowanie przedsięwzięć w pozostałych dziedzinach zaplanowano środki w łącznej wysokości 29 028 tys. zł. W 2015 roku wypłacone zostały z tego tytułu środki w łącznej wysokości 27 802 tys. zł (96% planu) na dofinansowanie zadań z zakresu:

- zapobiegania poważnym awariom – dofinansowanie dla jednostek Ochotniczej i Państwowej Straży Pożarnej w celu ograniczenia ryzyka wystąpienia poważnych awarii,
- edukacji ekologicznej - przedsięwzięcia mające na celu kształtowanie ekologicznych postaw i zachowań społeczeństwa, zwłaszcza dzieci i młodzieży, w ramach tej pozycji przewidziano również dofinansowanie zadań związanych z rozwojem bazy służącej realizacji programów edukacyjnych,
- zarządzania środowiskowego, w tym:
 - monitoringu środowiska - m.in. prac badawczo-pomiarowych, infrastruktury pomiarowej Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w ramach państwowego monitoringu środowiska,
 - opracowań i ekspertyz, w tym na opracowanie programów i systemów zarządzania środowiskowego, opracowanie strategii i programów wdrożeniowych w zakresie ochrony środowiska i gospodarki wodnej, ochrony różnorodności biologicznej i krajobrazowej, a także opinie naukowe, opracowania i ekspertyzy.
 - wspomagania systemu kontroli wnoszenia opłat za korzystanie ze środowiska,
- profilaktyki zdrowotnej dzieci z obszarów, na których występują przekroczenia standardów jakości środowiska.

Rys. 3. Kierunki wydatkowania środków w 2015 roku

[w tys. zł]

Plan i realizację wypłat środków finansowych w formie pożyczek, dotacji oraz przekazania środków w podziale na poszczególne dziedziny ochrony środowiska przedstawiono w Tabeli nr 3.

Tabela nr 3. Planowana i zrealizowana pomoc Funduszu w 2015 roku według kierunków wydatkowania środków

[w tys. zł]

Lp.	Kierunki wydatkowania środków	Pożyczki		Dotacje na cele bieżące		Dotacje na cele inwestycyjne		Przekazanie środków	
		Plan	Wykonanie	Plan	Wykonanie	Plan	Wykonanie	Plan	Wykonanie
1.	Ochrona wód	66 000	56 332	0	0	2 200	2 149	0	0
2.	Gospodarka wodna	16 000	11 336	184	0	8 000	2 340	1 700	1 659
3.	Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi	35 000	28 873	1 000	569	100	24	0	0
4.	Ochrona atmosfery	260 000	196 918	0	0	18 000	11 748	5 889	5 571
5.	Zapobieganie poważnym awariom	0	0	0	0	4 500	4 500	8 831	8 688
6.	Ochrona różnorodności biologicznej i funkcji ekosystemów	0	0	2 300	2 050	0	0	86	86
7.	Edukacja ekologiczna	0	0	4 800	4 110	0	0	0	0
8.	Monitoring środowiska	0	0	0	0	0	0	2 702	2 701
9.	Opracowania i ekspertyzy	0	0	1 100	918	0	0	345	344
10.	Wspomaganie systemu kontroli wnoszenia opłat za korzystanie ze środowiska	0	0	1 450	1 450	0	0	0	0
11.	Profilaktyka zdrowotna	0	0	5 300	5 091	0	0	0	0
Razem		377 000	293 459	16 134	14 188	32 800	20 761	19 553	19 049

III. DZIAŁALNOŚĆ ORGANÓW STATUTOWYCH FUNDUSZU

1. RADA NADZORCZA

W 2015 roku Rada Nadzorcza działała w składzie siedmioosobowym.

Do 18 stycznia 2015 roku w skład Rady Nadzorczej wchodził:

Rafał Miland	przedstawiciel Ministra Środowiska (<i>Przewodniczący Rady Nadzorczej</i>)
Karol Węglarzy	przedstawiciel samorządu gospodarczego (<i>Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej</i>)
Maciej Tchorz	Dyrektor Wydziału Ochrony Środowiska Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego (<i>Sekretarz Rady Nadzorczej</i>)
Marian Ormaniec	Zastępca Przewodniczącego Komisji Środowiska i Gospodarki Wodnej Sejmiku Województwa Śląskiego
Bernard Błaszczyk	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska
Jerzy Suchy	Przedstawiciel organizacji ekologicznych
Aleksander Herczek	Przewodniczący Regionalnej Rady Ochrony Przyrody

Od 19 stycznia 2015 roku w skład Rady Nadzorczej wchodził:

Rafał Miland	przedstawiciel Ministra Środowiska (<i>Przewodniczący Rady Nadzorczej</i>)
Karol Węglarzy	przedstawiciel samorządu gospodarczego (<i>Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej</i>)
Maciej Tchorz	Dyrektor Wydziału Ochrony Środowiska Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego (<i>Sekretarz Rady Nadzorczej</i>)
Bronisław Karasek	Przewodniczący Komisji Środowiska i Gospodarki Wodnej Sejmiku Województwa Śląskiego
Bernard Błaszczyk	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska
Jerzy Suchy	Przedstawiciel organizacji ekologicznych
Aleksander Herczek	Przewodniczący Regionalnej Rady Ochrony Przyrody

W 2015 roku odbyło się 12 posiedzeń Rady Nadzorczej, podczas których podjęto 485 uchwał, w tym w sprawie udzielenia dofinansowania przedsięwzięć z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej, w sprawie częściowego umorzenia udzielonych pożyczek oraz organizacyjne.

Rada Nadzorcza w 2015 roku, rozpatrzyła i zatwierdziła:

- Sprawozdanie finansowe Funduszu za 2014 rok,
- Sprawozdanie z działalności Funduszu za 2014 rok,
- podział zysku Funduszu za 2014 rok,
- skorygowany Plan działalności na 2015 rok,

- skorygowany Plan finansowy na 2015 rok,
- Plan działalności na 2016 rok,
- Plan finansowy na 2016 rok,
- Listę przedsięwzięć priorytetowych planowanych do dofinansowania ze środków Funduszu na 2016 rok,
- Zasady udzielania dofinansowania ze środków Funduszu,
- aktualizację Strategii.

Rada Nadzorcza pełniła bieżący nadzór nad działalnością Funduszu. W ustawowym terminie uchwały Rady Nadzorczej przekazywane były Wojewodzie Śląskiemu, jako organowi nadzoru, który nie zgłosił zastrzeżeń do żadnej z nich.

2. ZARZĄD I BIURO FUNDUSZU

Do 5 lutego 2015 roku Zarząd pracował w następującym składzie:

Andrzej Pilot	Prezes Zarządu
Adam Liwochowski	Zastępca Prezesa Zarządu
Tadeusz Kosek	Zastępca Prezesa Zarządu
Mirosław Szemla	Zastępca Prezesa Zarządu
Agnieszka Siemińska	Zastępca Prezesa Zarządu

Od 6 lutego do 23 kwietnia 2015 roku Zarząd pracował w następującym składzie:

Andrzej Pilot	Prezes Zarządu
Adam Liwochowski	Zastępca Prezesa Zarządu
Tadeusz Kosek	Zastępca Prezesa Zarządu
Agnieszka Siemińska	Zastępca Prezesa Zarządu

Od 24 kwietnia do 4 sierpnia 2015 roku Zarząd pracował w następującym składzie:

Andrzej Pilot	Prezes Zarządu
Adam Liwochowski	Zastępca Prezesa Zarządu
Tadeusz Kosek	Zastępca Prezesa Zarządu
Agnieszka Siemińska	Zastępca Prezesa Zarządu
Agnieszka Kostempska	Zastępca Prezesa Zarządu

Od 5 sierpnia 2015 roku Zarząd pracował w następującym składzie:

Andrzej Pilot	Prezes Zarządu
Tadeusz Kosek	Zastępca Prezesa Zarządu

Agnieszka Siemińska	Zastępca Prezesa Zarządu
Agnieszka Kostempska	Zastępca Prezesa Zarządu
Rafał Adamus	Zastępca Prezesa Zarządu

Zarząd odbył w 2015 roku 70 posiedzeń i podjął 2 208 uchwał, w tym w sprawie udzielenia dofinansowania przedsięwzięć z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej, zmian warunków dofinansowania oraz organizacyjne.

W zakresie wypełniania zadań bieżących prace Zarządu w 2015 roku koncentrowały się przede wszystkim na:

- rozpatrywaniu wniosków i podejmowaniu uchwał o udzieleniu pożyczek i dotacji na zadania, w których udział Funduszu nie przekraczał 810 332,35 zł (tj. 0.5% przychodów Funduszu uzyskanych w 2013 r. zgodnie z wymogami ustawy Prawo ochrony środowiska) oraz podejmowaniu uchwał w sprawie przedłożenia do zatwierdzenia przez Radę Nadzorczą dofinansowania przedsięwzięć, w których udział Funduszu przekraczał tę kwotę,
- przedkładaniu Radzie Nadzorczej wniosków o częściowe umorzenie udzielonych pożyczek,
- zawieraniu umów pożyczek i dotacji (z oceną zdolności kredytowej i podejmowaniem decyzji o sposobie zabezpieczenia dla pożyczek),
- kontroli realizacji umów, rozliczaniu rat pożyczek i zakończonych inwestycji,
- wypełnianiu Porozumienia w sprawie realizacji Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko dla osi priorytetowych: I – Gospodarka wodno-ściekowa i II – Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi – zawartego 25 czerwca 2007 roku z Ministrem Środowiska,
- realizacji zadań wynikających z pełnienia funkcji Instytucji Wdrażającej dla Działania 1.7 „Kompleksowa likwidacja niskiej emisji na terenie konurbacji śląsko-dąbrowskiej” Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020,
- udziale Funduszu w projekcie pn. „Ogólnopolski system wsparcia doradczego dla sektora publicznego, mieszkaniowego oraz przedsiębiorców w zakresie efektywności energetycznej oraz OZE”,
- wypełnianiu Porozumienia w sprawie realizacji Działania 2.3. POIiŚ 2014-2020 Gospodarka wodno-ściekowa w aglomeracjach,
- bieżącym gospodarowaniu środkami finansowymi Funduszu,
- doskonaleniu procedur w zakresie rozpatrywania wniosków o przyznanie pomocy finansowej,
- opracowaniu Sprawozdania finansowego Funduszu za 2014 rok oraz Sprawozdania z działalności Funduszu za 2014 rok,
- przygotowaniu projektu Planu działalności na 2016 rok,
- przygotowaniu projektu Planu finansowego na 2016 rok,
- przygotowaniu projektu aktualizacji Strategii,
- prowadzeniu współpracy z organami władzy samorządowej i rządowej, funduszami ochrony środowiska i gospodarki wodnej, służbami ochrony środowiska oraz społecznymi organizacjami ekologicznymi,
- uczestnictwie w konferencjach, naradach i sympozjach organizowanych przez gminy, podmioty gospodarcze, placówki naukowo-badawcze i administrację publiczną,
- doskonaleniu zintegrowanego systemu zarządzania jakością i środowiskowego,

- zatwierdzeniu Deklaracji środowiskowej EMAS [Rozporządzenie (WE) Nr 1221/2009 – EMAS],
- bieżącej analizie pracy Biura Funduszu i podejmowaniu decyzji usprawniających jego działalność.

W 2015 roku na bieżąco była doskonalona organizacja pracy Biura, celem dostosowania jej do aktualnych potrzeb, także związanych z obsługą projektów w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko. Przeciętne zatrudnienie w 2015 roku wyniosło (w przeliczeniu na etaty) 116,8 etatów.

W Funduszu funkcjonuje (wdrożony w 2003 roku) zintegrowany system zarządzania jakością i środowiskowego (ZSZ), zgodny z wymaganiami międzynarodowych norm: ISO 9001:2008, ISO 14001:2004 oraz europejskiego systemu ekzarządzania i audytu we wspólnocie (EMAS).

W 2015 roku poddano audytowi recertyfikacyjnemu działający w Funduszu ZSZ, poszerzono go także o System Przeciwdziałania Zagrożeniom Korupcyjnym (SPZK – nakładka ISO 9001) według standardu Krajowej Izby Gospodarczej i Polskiego Centrum Badań i Certyfikacji. Potwierdzeniem wdrożenia systemu i spełniania przez Fundusz wymagań ISO 9001, ISO 14001 i EMAS jest uzyskanie certyfikatu wydanego przez niezależną jednostkę certyfikującą w zakresie: „Gromadzenie i gospodarowanie środkami finansowymi, z ich przeznaczeniem na dofinansowanie przedsięwzięć proekologicznych, poprawiających stan środowiska w województwie śląskim”.

W marcu 2015 roku zostało przeprowadzone badanie satysfakcji pracowników Funduszu – wskaźnik satysfakcji wyniósł 73,57%.

Fundusz poddał również weryfikacji „Deklarację Środowiskową EMAS WFOŚiGW w Katowicach”. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska pismem z dnia 28 sierpnia 2015 roku poinformował, że utrzymał Fundusz w rejestrze organizacji zarejestrowanych w systemie ekzarządzania i audytu EMAS, pod numerem PL 2.24-002-6.

Przestrzeganie zasad zawartych w Księdze Zintegrowanego Systemu Zarządzania Jakością i Środowiskowego należy do podstawowych obowiązków wszystkich pracowników Funduszu. Zapewnia to, że istotne dla spełniania celów jakościowych i środowiskowych czynności związane z planowaniem, realizacją, pomiarem, analizą i doskonaleniem procesów są objęte pełnym nadzorem i udokumentowane.

Fundusz w 2015 roku przeprowadzał czynności kontrolne w ramach działalności statutowej obejmujące: kontrolę dokumentów stanowiących rozliczenie finansowe projektów oraz kontrolę realizacji umów w terenie.

Kontrola zarządcza, (o której mowa w art. 68 ustawy o finansach publicznych) ustanowiona została przez Kierownictwo Funduszu stosownie do wymogów prawnych. Wprowadzone rozwiązania organizacyjno – prawne uwzględniają wytyczne określone w standardach kontroli zarządczej dla jednostek sektora finansów publicznych.

Integralną częścią kontroli zarządczej jest wdrożony w Funduszu kompleksowy system zarządzania ryzykiem. W 2015 roku przeprowadzono udokumentowany proces identyfikacji i analizy ryzyka na poziomie operacyjnym i strategicznym. W wyniku tej analizy podjęto stosowne działania zaradcze, ograniczające ryzyko, poprzez m.in. wprowadzenie modyfikacji usprawniających funkcjonujące procedury.

W Funduszu audyt wewnętrzny realizowany jest na podstawie art. 274, ust. 4 ustawy o finansach publicznych.

Zgodnie z przepisami aktów normatywnych, audyt wewnętrzny w Funduszu stanowi element systemu kontroli zarządczej, a zarazem jest narzędziem do oceny jej funkcjonowania.

Istotę, cele, zasady i zakres przedmiotowy audytu wewnętrznego, organizację pracy audytora wewnętrznego oraz sposób i tryb postępowania audytowego w Funduszu, określają postanowienia aktu wewnętrznego, tj. regulaminu przeprowadzania audytu wewnętrznego.

Do obowiązków audytora wewnętrznego należy również sprawowanie funkcji kontrolerskich w ramach wewnętrznej kontroli instytucjonalnej, sformalizowanej w regulacji wewnętrznej.

W 2015 roku przedmiotem postępowań audytora (w trybie – odpowiednio do potrzeb - zadań zapewniających, czynności doradczych, sprawdzających, monitorujących) były zagadnienia z zakresu:

- ochrony danych osobowych,
- bezpieczeństwa systemów informatycznych,
- komunikacji wewnętrznej,
- przeciwdziałania zagrożeniom korupcyjnym i innym nadużyciom,
- gospodarki rzeczowymi składnikami majątkowymi,
- funkcjonowania archiwum zakładowego,
- działalności socjalnej.

Fundusz w ustawowym terminie przesłał do Ministerstwa Finansów informację o realizacji zadań z zakresu audytu wewnętrznego za dany rok sprawozdawczy, sporządzoną wg wytycznych określonych Komunikatem Ministra Finansów.

Beneficjenci Funduszu dostrzegają jego efektywność i transparentność działania. Efekty pracy Funduszu znajdują społeczne uznanie. Fundusz jest postrzegany jako instytucja wspierająca poprawę warunków środowiska i w tym zakresie realizująca ważne zapotrzebowanie społeczności regionu.

3. WSPÓŁDZIAŁANIE Z ADMINISTRACJĄ PUBLICZNĄ I ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI

3.1. WSPÓŁPRACA Z SAMORZĄDAMI I ADMINISTRACJĄ PUBLICZNĄ

Fundusz współpracował z Samorządem Województwa Śląskiego w zakresie ochrony środowiska i gospodarki wodnej w regionie. Zarządowi Województwa przekazano Sprawozdanie z działalności Funduszu za 2015 rok oraz inne sprawozdania i informacje.

Współpracowano na bieżąco z Urzędem Marszałkowskim Województwa Śląskiego, zwłaszcza z Wydziałem Ochrony Środowiska. Dofinansowano również zadania realizowane przez samorząd Województwa Śląskiego z zakresu gospodarki wodnej oraz edukacji ekologicznej.

W lutym, marcu i kwietniu odbyły się spotkania z potencjalnymi beneficjentami Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020 w ramach projektu „Program kompleksowej likwidacji niskiej emisji na terenie konurbacji śląsko – dąbrowskiej”.

Z udziałem Marszałka Województwa Śląskiego Wojciecha Saługi oraz Prezesa Zarządu Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach Andrzeja Pilota podpisane zostało porozumienie pomiędzy Zarządem Województwa Śląskiego a Funduszem dotyczące finansowania wymiany pieców węglowych. Zawarcie porozumienia zapewni ciągłość finansowania projektów z zakresu wymiany węglowych źródeł ciepła, które zostały pozytywnie ocenione, a dla których nie ma możliwości dofinansowania w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020.

Pracownicy Funduszu prowadzili konsultacje z grupami beneficjentów reprezentujących samorządy gmin i powiatów, przedsiębiorców, spółdzielców i firmy komunalne na temat podstawowych zasad i warunków obowiązujących przy dofinansowaniu ze środków Funduszu zadań służących ochronie

środowiska. Eksperti Funduszu zapraszani byli do udziału w szkoleniach i naradach poświęconych możliwościom wsparcia przez Fundusz proekologicznych inwestycji.

"Fundusz dla wody" - tak zatytułowany był cykl spotkań dla przedstawicieli gmin z województwa śląskiego. Podczas konsultacji, które odbyły się w maju i czerwcu eksperci Funduszu przekazali zebranych m.in. praktyczną wiedzę dotyczącą pozyskiwania środków finansowych i aspektów prawnych związanych z gospodarką wodną.

Ochronie powietrza poświęcone było posiedzenie Państwowej Rady Ochrony Środowiska, które w czerwcu odbyło się w województwie śląskim. Fundusz był współorganizatorem spotkania Rady.

"Działania samorządów na rzecz ochrony powietrza i ograniczenia emisji zanieczyszczeń" były tematem konferencji zorganizowanej przez Górnośląski Związek Metropolitalny w Zabrze. Dyskusję objął patronatem Marszałek Województwa Śląskiego oraz Minister Środowiska. Konferencja została dofinansowana przez Fundusz.

Gospodarce odpadami komunalnymi i przemysłowymi w województwie śląskim poświęcone było spotkanie z udziałem przedstawicieli gmin, które odbyło się w listopadzie w Urzędzie Marszałkowskim w Katowicach. Tematem przewodnim była aktualizacja Planu Gospodarki Odpadami województwa śląskiego, w którym określono nowe kierunki działań priorytetowych.

Prawnym aspektem gospodarki ściekowej w Polsce poświęcona była konferencja zorganizowana w grudniu przez Wydział Ochrony Środowiska Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego oraz Fundusz.

Kontynuowano współpracę ze Śląskim Urzędem Wojewódzkim w Katowicach, która dotyczyła:

- opiniowania ważniejszych zadań związanych z ochroną przeciwpowodziową przez Wydział Zarządzania Kryzysowego,
- dofinansowania przedsięwzięć realizowanych przez Urząd Wojewódzki bądź jednostki podległe Wojewodzie Śląskiemu, w tym:
 - prowadzenia stałych pomiarów stanu środowiska w ramach regionalnego monitoringu środowiska, wydania rocznych raportów o stanie środowiska,
 - doposażenia jednostek Państwowej Straży Pożarnej w sprzęt do usuwania skutków powodzi oraz przeciwdziałania skutkom poważnych awarii przemysłowych oraz katastrof chemicznych i ekologicznych.

Fundusz współpracował z Narodowym Funduszem oraz innymi wojewódzkimi funduszami ochrony środowiska i gospodarki wodnej w zakresie:

- przygotowania przedsięwzięć planowanych do dofinansowania z Funduszu Spójności,
- współfinansowania przedsięwzięć z udziałem zagranicznych środków pomocowych, przede wszystkim Funduszu Spójności,
- doskonalenia procedur związanych z dofinansowaniem przedsięwzięć ekologicznych,
- uczestnictwa w pracach nad aktualizacją Wspólnej strategii działania Narodowego Funduszu i wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej na lata 2013 – 2016 z perspektywą do 2020 roku,
- wymiany informacji o złożonych wnioskach z terenu województwa śląskiego i zawartych umowach z Narodowym Funduszem.

Dodatkowo Fundusz dysponował środkami udostępnionymi przez Narodowy Fundusz (zgodnie z umową udostępnienia środków zawartą 31.12.2010 roku) w celu udzielania beneficjentom dotacji na przedsięwzięcia zgodne z gminnymi programami usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest w zakresie demontażu, zbierania, transportu oraz unieszkodliwiania lub zabezpieczenia odpadów zawierających azbest.

W 2015 roku Fundusz zawarł nową umowę udostępnienia środków z Narodowym Funduszem w celu udzielenia beneficjentom dotacji na przedsięwzięcia zgodne z gminnymi programami usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest w zakresie demontażu, zbierania, transportu oraz unieszkodliwiania lub zabezpieczenia odpadów zawierających azbest. Środki przekazywane będą w latach 2016 - 2017.

Fundusz dysponował także środkami Narodowego Funduszu w ramach dwóch części programu KAWKA, którego celem jest likwidacja niskiej emisji wspierająca wzrost efektywności energetycznej i rozwój rozproszonych odnawialnych źródeł energii. Fundusz realizuje program na podstawie określonych przez siebie warunków konkursowych.

Wychodząc naprzeciwko postulatam pakietu klimatyczno - energetycznego UE20/20/20, Fundusz bierze udział w projekcie pn. „Ogólnopolski system wsparcia doradczego dla sektora publicznego, mieszkaniowego oraz przedsiębiorców w zakresie efektywności energetycznej oraz OZE”, stworzonym przez Narodowy Fundusz, Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju oraz Ministerstwo Gospodarki. Beneficjentem projektu jest Narodowy Fundusz we współpracy z 15 Wojewódzkimi Funduszami Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i Urzędem Marszałkowskim Województwa Lubelskiego, jako Partnerami. Z ramienia Funduszu w projekcie uczestniczy 5 osób, które po przejściu kilkutygodniowego szkolenia zakończonego egzaminem otrzymało tytuł certyfikowanego Doradcy energetycznego.

Fundusz współpracował z Ministerstwem Infrastruktury i Rozwoju oraz Ministerstwem Gospodarki pełniąc funkcję Instytucji Wdrażającej dla Działania 1.7 „Kompleksowa likwidacja niskiej emisji na terenie konurbacji śląsko-dąbrowskiej” Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020. Wsparcie jest adresowane do gmin i powiatów ziemskich wchodzących w skład Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego.

Płaszczyzną stałej wymiany opinii i koordynacji działań wojewódzkich funduszy był Konwent Prezesów Wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

3.2. KONTAKTY Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI, DZIAŁALNOŚĆ INFORMACYJNA FUNDUSZU

Z myślą o realizacji celów dotyczących jakości i zapewnienia zadowolenia klientów Funduszu oraz innych zainteresowanych stron, przez cały rok 2015 pracownicy Funduszu uczestniczyli na bieżąco w seminariach, konferencjach i innych spotkaniach konsultacyjnych.

W marcu 2015 roku odbywały się spotkania z przedstawicielami pozarządowych organizacji ekologicznych, przedsiębiorców oraz samorządowców. Celem spotkań była konsultacja zapisów Listy przedsięwzięć priorytetowych planowanych do dofinansowania ze środków WFOŚiGW na rok 2016.

Po raz dwudziesty drugi Fundusz przyznał nagrody z okazji Dnia Ziemi. 22 kwietnia w Katowicach odbyła się uroczystość wręczenia Zielonych Czeków – nagród dla osób wyróżniających się w działalności proekologicznej na terenie województwa śląskiego. Nagrody przyznawane są w kategoriach: innowacje i technologie, programy i akcje dotyczące ochrony przyrody, prace naukowo-badawcze, edukacja ekologiczna dzieci i młodzieży, publicystyka ekologiczna, działania popularyzatorskie i promocja postaw proekologicznych.

W maju w Pietrowicach Wielkich odbyła się Jubileuszowa XV Eko-Wystawa. W czasie imprezy na stoisku Funduszu można było m.in. zapoznać się z informacjami na temat jego oferty oraz wziąć udział w konkursach o tematyce ekologicznej.

Przedstawiciele Funduszu wzięli udział w Międzynarodowym Kongresie Gospodarczym w Katowicach. Tematem jednej z debat było zjawisko niskiej emisji. Uczestnikami dyskusji byli m.in. prezes Narodowego Funduszu Małgorzata Skucha, minister środowiska Maciej H. Grabowski oraz prezes Funduszu Andrzej Pilot.

30 maja w Parku Śląskim w Chorzowie odbył się Finał konkursu EkoAktywni 2015. Imprezę zorganizowała Fundacja Park Śląski w ramach projektu „EKOPARK”, który był formą regionalnych obchodów Międzynarodowego Dnia Ochrony Środowiska, a także innych ekologicznych świąt przypadających na przełomie maja i czerwca: Międzynarodowego Dnia Różnorodności Biologicznej, Europejskiego Dnia Parków Narodowych, Światowego Dnia Ptaków Wędrownych, Dnia Lasu i Zadrzewień. W ramach imprezy odbyły się: warsztaty, pokazy, koncerty, zostały zorganizowane stoiska promujące instytucje i organizacje ekologiczne, stoiska handlowe ze zdrową żywnością, literaturą przyrodniczą i rękodziełem związanym z przyrodą, konkursy wiedzy ekologicznej, wystawy fotograficzne, prelekcje naukowe. Przedsięwzięcie adresowane było do liderów ekologicznych z terenu województwa śląskiego, grup zorganizowanych – grup przedszkolnych i szkolnych oraz pozarządowych organizacji ekologicznych, a także gości indywidualnych odwiedzających park. Podczas imprezy stoisko informacyjne zorganizował Funduszu a pracownicy prowadzili konkursy dla dzieci i młodzieży oraz informowali o ofercie Funduszu.

31 maja na terenie Zamku w Ogrodzieńcu odbył się piknik ekologiczny, inaugurujący Kampanię „Sprzątanie Świata – Polska 2015”. W województwie śląskim organizatorem Kampanii były: Fundacja Nasza Ziemia i Fundacja Zielonej Ligi wraz z Nadleśnictwem Siewierz. Fundusz dofinansował imprezę oraz zorganizował stoisko informacyjne.

W czerwcu odbyło się VII Forum Nowej Gospodarki, w którym uczestniczyli pracownicy Funduszu. Impreza odbyła się w Parku Naukowo-Technologicznym Euro-Centrum pod honorowym patronatem Marszałka Województwa Śląskiego.

Podobnie jak w poprzednich latach, Fundusz dofinansował wakacyjne wyjazdy dzieci i młodzieży na kolonie. W lipcu temu zagadnieniu poświęcona była konferencja prasowa zorganizowana w Istebnej. Uczestniczyli w niej: prezes Funduszu Andrzej Pilot, minister pracy i polityki społecznej Władysław Kosiniak-Kamysz i przewodniczący NSZZ Solidarność Piotr Duda. Odwiedzili oni uczestników kolonii zorganizowanej przez Fundację na Rzecz Zdrowia Dzieci i Młodzieży Regionu Śląsko-Dąbrowskiego im. Grzegorza Kolosy. Kolejny wyjazd studyjny dla dziennikarzy zorganizowany został do Harcerskiego Ośrodka Wodnego w Poraju.

O tym, na jakie przedsięwzięcia mogą otrzymać dofinansowanie podmioty kościelne i jakie muszą spełnić warunki mówili pracownicy Funduszu podczas lipcowego spotkania księży dziekanów archidiecezji katowickiej w Brennej. Wśród uczestników byli także: metropolita katowicki arcybiskup Wiktor Skworec oraz prezes Funduszu Andrzej Pilot. Poza przedstawieniem oferty Funduszu spotkanie było okazją do rozmowy na temat ochrony powietrza na Śląsku oraz „ekologicznej” encykliki papieża Franciszka.

Na zaproszenie Funduszu dziennikarze śląskich mediów we wrześniu wzięli udział w wyjeździe szkoleniowym do Rudzińca. W spotkaniu uczestniczyli także m.in.: prezes Funduszu Andrzej Pilot, Wojewoda Śląski Piotr Litwa, Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych Kazimierz Szabla, Starosta Powiatu Gliwickiego Waldemar Dombek, Zastępca Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Gliwicach Tomasz Cywiński oraz Wójt Gminy Rudziniec Krzysztof Obrzut.

We wrześniu pracownicy Funduszu wzięli udział w "Dniu Przedsiębiorcy". Wydarzenie zorganizowane zostało na Stadionie Narodowym w Warszawie przez Ministerstwo Gospodarki. W programie znalazły się m.in. konferencje i seminaria na temat wykorzystania funduszy Unii Europejskiej, a także możliwość konsultacji biznesowych z ekspertami. Pracownicy Funduszu, zajmujący się środkami europejskimi, przekazywali informacje na temat likwidacji niskiej emisji przy wykorzystaniu pieniędzy z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko w perspektywie finansowej 2014 - 2020.

W październiku w Media Centrum w Sosnowcu odbyły się dyskusje o problemie niskiej emisji na Śląsku oraz rozbijaniu tzw. bomb ekologicznych. W spotkaniach wzięli udział m.in. Andrzej Pilot - prezes Funduszu, Małgorzata Mańka-Szulik – prezydent Zabrze, Zygmunt Łukaszczyk – prezes Katowickiego Holdingu Węglowego oraz prof. Jacek Szołtysek z Uniwersytetu Ekonomicznego. Debaty były częścią kampanii finansowanej przez Fundusz. Wydarzeniu towarzyszyły publikacje w Dzienniku Zachodnim.

W dniu inauguracji roku akademickiego 2015/2016 na Uniwersytecie Ekonomicznym w Katowicach otwarto ścieżkę drzew polskich „UniEKO”. Przecięcia wstęgi dokonali wspólnie: zastępca prezesa Funduszu - Agnieszka Siemińska, Zastępca Nadleśniczego Nadleśnictwa Katowice - Bolesław Bobrzyk oraz Rektor Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach - prof. dr hab. Leszek Żabiński. Projekt „UniEKO” powstał dzięki dofinansowaniu Funduszu.

W Górnośląskim Centrum Rehabilitacji „Repty” w Tarnowskich Górach Fundusz zorganizował konferencję prasową na temat ochrony zabytkowych parków.

W październiku Fundusz był partnerem V Europejskiego Kongresu Małych i Średnich Przedsiębiorstw w Katowicach. Współorganizowany przez Funduszu panel dyskusyjny poświęcony był zagadnieniom związanym z efektywnością energetyczną i odnawialnymi źródłami energii.

Prawie 30 przedstawicieli ekologicznych organizacji pozarządowych wzięło udział 21 października w spotkaniu, na którym omówione zostały zasady i systemy finansowania zadań w ramach Listy przedsięwzięć priorytetowych planowanych do dofinansowania ze środków WFOŚiGW. Zebrany w Ośrodku Hodowli Żubrów i Edukacji Leśnej w Jankowicach zaprezentowane zostały zagadnienia dotyczące ochrony różnorodności biologicznej i funkcji ekosystemów, edukacji ekologicznej oraz profilaktyki zdrowotnej.

Przedstawiciele Funduszu uczestniczyli w kolejnej edycji Międzynarodowych Targów Ochrony Środowiska POLEKO w Poznaniu. To największa oraz najważniejsza w kraju i Europie Środkowo-Wschodniej ekspozycja zaawansowanych rozwiązań dla ochrony środowiska. Podczas Targów Narodowy Fundusz pełniący funkcję Instytucji Wdrażającej dla II osi priorytetowej Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 Ochrona Środowiska, w tym adaptacja do zmian klimatu, podpisał porozumienia z wojewódzkimi funduszami. Narodowy Fundusz powierzył wojewódzkim funduszom zadania związane z realizacją Działania 2.2. POIiŚ 2014-2020 Gospodarka odpadami komunalnymi oraz Działania 2.3. POIiŚ 2014-2020 Gospodarka wodno-ściekowa w aglomeracjach.

Fundusz zorganizował pierwszą edycję konkursu pod nazwą „ZIELONA PRACOWNIA_PROJEKT”. Adresatami były szkoły podstawowe (klasy 4-6), gimnazjalne i ponadgimnazjalne z terenu województwa śląskiego. Przedmiotem konkursu było utworzenie projektu szkolnej pracowni na potrzeby nauk przyrodniczych, biologicznych, ekologicznych, geograficznych, geologicznych czy chemiczno-fizycznych.

Podsumowaniu realizacji Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2007-2013 w województwie śląskim poświęcona była w grudniu konferencja prasowa. W spotkaniu wzięli udział: Andrzej Pilot - Prezes Zarządu Funduszu, Rafał Adamus - Zastępca Prezesa Zarządu oraz Bronisław Karasek - członek Rady Nadzorczej Funduszu w Katowicach.

W grudniu rozstrzygnięty został nowy konkurs Funduszu pod nazwą EkoKarlik dla przedsiębiorców oraz jednostek samorządu terytorialnego z terenu województwa śląskiego. Celem konkursu EkoKarlik jest promowanie etyki ekologicznej w działaniach na rzecz środowiska, ukazywanie różnorodności rozwiązań w ochronie środowiska, zachęcenie do podejmowania działań na rzecz ochrony środowiska. Konkurs nie zakłada nagród finansowych – nagrodami są: statuetka i tytuł „EKOKARLIK” oraz możliwość posługiwania się logo konkursu i zdobytym tytułem. Laureatami pierwszej edycji konkursu EkoKarlik są:

- Regionalne Centrum Gospodarki Wodno-Ściekowej S.A. z siedzibą w Tychach,
- Jastrzębski Zakład Wodociągów i Kanalizacji S.A. z siedzibą w Jastrzębiu – Zdroju,
- Katowicki Holding Węglowy z siedzibą w Katowicach,
- Miasto Kalety,
- Miasto Rydułtowy,
- Gmina Krupski Młyn.

Fundusz obejmował swym patronatem odbywające się w województwie śląskim konferencje, seminaria poświęcone tematyce ochrony środowiska oraz ekologiczne targi i wystawy:

- Polska Izba Ekologii - Konferencja w sprawie recyklingu odpadów wielomateriałowych,
- Urząd Miasta Pszczyna - Ogrody Daisy,
- Expo Silesia - Targi gospodarki komunalnej ekomiasto,
- Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Jaworznie - Zawody narciarskie „Skije nie na Peć 2015”,
- Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Okręgu Częstochowskiego S.A. w Częstochowie - konkurs woda=życie,
- Zespół Szkół Chemiczno – Medycznych i Ogólnokształcących w Tarnowskich Górach - III Powiatowy Konkurs Ekologiczny,
- Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Kobiór - 150-lecie Pszczyńskich Żubrów,
- Park Naukowo-Technologiczny EURO-CENTRUM Sp. z o.o. - VIII Forum Nowej Gospodarki,
- Śląski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Częstochowie - XXXVI Dni Otwartych Drzwi ŚODR,
- Polska Fundacja Ekologiczna - II Międzynarodowe Forum Ekologiczne,
- Powiatowy Zespół Szkół w Łędzinach - konferencja naukowa,
- Stowarzyszenie FENIX w Zabrze - VII Edycja Krajowego Konkursu Energetycznego,
- Politechnika Śląska - Ogólnopolska Konferencja Naukowa HYDROMICRO 2015,
- Stowarzyszenie NASZE KALETY - V Rodzinne Grzybobranie,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Międzybrodziu Bialskim - 110-lecie istnienia OSP w Międzybrodziu Bialskim,
- Grupa Medialna Nieruchomości S.C. - Nowa perspektywa unijna w obszarze efektywności energetycznej - nowa szansa dla samorządów, spółdzielni, wspólnot,
- Międzynarodowy Klub Sportowy START Michałkowice - Ogólnopolski turniej piłki ręcznej juniorek młodszych i drużyn juniorsko-seniorskich,
- Polski Związek Hodowców Kanarków i Ptaków Egzotycznych oddział Tarnowskie Góry - Szkolenie w dziedzinie ptactwa chronionego połączone z wystawą ptaków hodowlanych na terenie powiatu tarnogórskiego,
- Urząd Miasta Katowice - I Dni Energii Miasta Katowice,

- Stowarzyszenie Przyjaciół i Sympatyków Ekologii "Zielona Ziemia" w Radzionkowie - X Edycja Akademii Edukacji Ekologicznej,
- Amber Eco Sp. z o.o. - Eko-kampania społeczna EKON.

Fundusz regularnie przekazywał w mediach regionalnych i ogólnopolskich informacje o działaniach w zakresie wspierania przedsięwzięć proekologicznych oraz o formach udzielanej pomocy, a także o roli i znaczeniu Funduszu w systemie finansowania ochrony środowiska w regionie. Odbywało się to za pośrednictwem prasy, radia, telewizji i internetu. Poświęcone temu były także cztery konferencje prasowe z udziałem dziennikarzy mediów regionalnych i ogólnopolskich publicystów ekologicznych.

Fundusz prowadzi stronę internetową (www.wfosigw.katowice.pl) oraz profile na portalach społecznościowych:

- <https://twitter.com/WFOSiGWKatowice>,
- <https://www.facebook.com/wfosigw.katowice>

będące najczęstszym źródłem informacji o działalności Funduszu.

Na stronie internetowej znaleźć można informacje o:

- zasadach dofinansowania zadań proekologicznych,
- wzorach i wykazach dokumentów wymaganych w procedurach przyznawania dotacji i pożyczek oraz umarzania pożyczek,
- Funduszach Europejskich,
- strukturze organizacyjnej, polityce jakości, środowiskowej i antykorupcyjnej przyznanych certyfikatach,
- bieżącej działalności organów Funduszu,
- akcjach i przedsięwzięciach dofinansowanych przez Fundusz.

Na stronie internetowej znajduje się także aktywna zakładka „Strefa Beneficjenta”, w której śledzić można stan realizacji złożonych wniosków oraz zawartych umów.

Fundusz prowadził politykę informacyjną także poprzez:

- elektroniczny Biuletyn Informacji Publicznej (<http://bip.wfosigw.katowice.pl>),
- wykaz decyzji Rady Nadzorczej i Zarządu Funduszu dotyczących dofinansowania zadań podjętych w 2015 roku,
- poradnik „Jak uzyskać dofinansowanie z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach?”,
- elektroniczny newsletter informujący samorządy i media województwa śląskiego o najważniejszych, bieżących wydarzeniach z udziałem przedstawicieli Funduszu, rozsyłany drogą mailową do gmin i mediów w województwie śląskim,
- zakładkę na stronie internetowej "Eko Info", w której zamieszczone są przygotowane przez pracowników Funduszu artykuły eksperckie dotyczące zagadnień związanych z tematyką zadań dofinansowanych przez Fundusz,
- informacje w serwisie www.17funduszy.pl – wspólnej stronie wojewódzkich funduszy i Narodowego Funduszu.

Fundusz w 2015 roku został uhonorowany:

- Specjalnym wyróżnieniem od Komisji Europejskiej z okazji 20-lecia EMAS. Wyróżnienie otrzymały organizacje najdłużej zarejestrowane w systemie. Wśród jedenastu podmiotów z Polski jest m.in. Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach – jedyny spośród 17-tu funduszy,
- odznaką honorową "Za zasługi dla zrównoważonego rozwoju". Odznaka przyznawana jest przez Radę Polskiej Izby Ekologii.

Dodatkowo Prezes Zarządu Funduszu Andrzej Pilot otrzymał Odznakę Honorową Ministra Środowiska „Za Zasługi dla Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej” oraz odznaczenie "Zasłużony dla Policji".

IV. PROGRAM OPERACYJNY INFRASTRUKTURA I ŚRODOWISKO

1. WDRAŻANIE POLIŚ

W 2015 roku Fundusz kontynuował wypełnianie obowiązków wynikających z Porozumienia zawartego 25 czerwca 2007 roku z Ministrem Środowiska w sprawie realizacji Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko dla priorytetu: I. Gospodarka wodno-ściekowa i II. Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi (wraz z późniejszymi aneksami). Na mocy tego porozumienia Fundusz pełni funkcję Instytucji Pośredniczącej II stopnia (IP II) dla projektów o wartości całkowitej poniżej 25 mln euro, realizując liczne zadania, które można podzielić na następujące grupy:

- przygotowanie i ocena projektów indywidualnych z listy Ministra Infrastruktury i Rozwoju (MliR) oraz zgłaszanych w trybie konkursowym. Zdania Funduszu polegają, m.in., na ocenie formalnej i merytorycznej I stopnia wniosków o dofinansowanie, przekazywaniu wyników oceny do Ministerstwa Środowiska, jako Instytucji Pośredniczącej (IP), zawieraniu umów z beneficjentami,
- kontrola Beneficjenta w zakresie procedur zawierania umów oraz realizacji projektów (kontrola na miejscu), wykrywanie nieprawidłowości oraz formułowanie zaleceń, sporządzanie i przekazywanie informacji pokontrolnej do IP,
- monitorowanie realizacji projektów oraz sprawozdawczość, sporządzanie i przekazywanie do IP informacji miesięcznych, sprawozdań okresowych, rocznych i końcowych oraz zbiorczej informacji z raportów o osiągniętych efektach,
- zarządzanie finansowe i rozliczanie projektów, w tym m.in., wdrożenie systemu księgowego rejestrującego każdą operację związaną z przekazywaniem środków na realizację projektów, przyjmowanie, weryfikacja i zatwierdzanie złożonych przez beneficjentów wniosków o płatność, zatwierdzanie wydatków kwalifikowalnych poniesionych przez beneficjentów, dokonywanie płatności zaliczkowych, pośrednich oraz końcowych na rzecz beneficjentów, odzyskiwanie i zwrot środków nieprawidłowo wydatkowanych,
- informacja i promocja, w tym działania informacyjne i promocyjne wynikające z Planu Komunikacji POLIŚ na lata 2007-2013, informowanie beneficjentów o obowiązkach informacyjnych w związku z realizacją projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej, monitorowanie i kontrolowanie wypełniania przez beneficjentów obowiązków informacyjnych,
- koordynacja i prowadzenie spraw związanych z planowaniem, kwalifikowaniem wydatków i rozliczeń środków z pomocy technicznej POLIŚ, opracowywanie Rocznoletniego Planu Działań Pomocy Technicznej oraz Wieloletniego Planu Działań Pomocy Technicznej, sporządzanie wniosków o płatność pośrednią i końcową oraz sprawozdawczość dotycząca pomocy technicznej.

Na podstawie odrębnego Porozumienia zawartego 14 listopada 2007 roku (wraz z późniejszymi aneksami) z Narodowym Funduszem, zaakceptowanego przez Ministra Środowiska, Fundusz pełni rolę Instytucji Pośredniczącej II stopnia dla projektu indywidualnego pn.: „Budowa kompleksowego systemu gospodarki odpadami w Sosnowcu”.

W 2015 roku zakończył się ostatni nabór projektów w ramach działania 1.1. *Gospodarka wodno-ściekowa w aglomeracjach powyżej 15 tys. RLM* (konkurs nr: 15/POLIŚ/1.1/12/2014).

Na ogłoszony konkurs wpłynęły 2 wnioski o dofinansowanie, które zostały przez Fundusz ocenione zgodnie z przysługującymi kompetencjami w tym zakresie.

W 2015 roku zawarto z beneficjentami, na podstawie otrzymanych potwierdzeń dofinansowania, 12 kolejnych umów o dofinansowanie projektów z działania 1.1 POLIŚ o łącznej wartości całkowitej

wynoszącej ponad 83 830 tys. zł i kwocie dofinansowania ponad 46 661 tys. zł. Trzy z tych umów zawarto z beneficjentami projektów zamieszczonych na *Liście projektów indywidualnych dla Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko* o łącznej wartości prawie 25 000 tys. zł. i planowanej wartości dofinansowania w wysokości ponad 15 000 tys. zł.

W związku z koniecznością wprowadzenia zmian w umowach o dofinansowanie podpisano 37 aneksów, a w tym aneksy dotyczące rozszerzenia zakresu rzeczowego projektów lub wydłużenia okresu realizacji projektów. Każde wystąpienie beneficjentów o zmianę warunków umowy o dofinansowanie wymagało przeprowadzenia wnikliwej oceny zasadności wprowadzenia zmian, w szczególności weryfikacji zgodności z „*Minimalnymi warunkami, na podstawie których Instytucja Pośrednicząca może podjąć decyzję ws. rozszerzenia zakresu projektu współfinansowanego ze środków osi priorytetowych I-V POIiŚ*”.

W 2015 roku pracownicy Funduszu monitorowali realizację 38 projektów o całkowitej wartości ponad 991 025 tys. zł i dofinansowaniu z Unii Europejskiej o wartości ponad 555 357 tys. zł.

Zestawienie projektów finansowanych w ramach POIiŚ monitorowanych przez Fundusz przedstawia Załącznik nr 2.

Oprócz bieżących spotkań i rozmów telefonicznych koordynatorzy projektów przeprowadzali wizje lokalne w miejscach realizacji projektów.

W 2015 roku beneficjentom wypłacono środki w kwocie ponad 77 000 tys. zł.

Zestawienie płatności przekazanych beneficjentom POIiŚ w 2015 roku przedstawia Załącznik nr 3.

Fundusz pełniąc funkcję instytucji pośredniczącej II stopnia certyfikował wydatki w kwocie ponad 89 396 tys. zł.

Zestawienie wydatków certyfikowanych w poszczególnych projektach w ramach POIiŚ w 2015 roku przedstawia załącznik nr 4.

Trzech beneficjentów wystąpiło do Instytucji Wdrażającej z prośbą o rozwiązanie zawartych umów o dofinansowanie. Zawarto 2 porozumienia w sprawie rozwiązania umowy o dofinansowanie. W jednym przypadku wszczęto postępowanie o zwrot wypłaconej kwoty dofinansowania wydając decyzję administracyjną o zwrocie 2 103 tys. zł wraz z odsetkami oraz przyznając ulgę poprzez spłatę należności głównej na raty.

Fundusz był inicjatorem i organizatorem spotkań roboczych, których celem była wymiana doświadczeń instytucji pośredniczących II stopnia we wdrażaniu POIiŚ. W 2015 roku zorganizowano jedno takie spotkanie. Wzięli w nim udział przedstawiciele niemal wszystkich wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej.

Fundusz podejmował działania informacyjne mające na celu zapoznanie potencjalnych beneficjentów z warunkami ubiegania się o dofinansowanie z POIiŚ. Z beneficjentami, którzy otrzymali już dofinansowanie przeprowadzano konsultacje dotyczące praktycznych aspektów realizacji projektów. Zorganizowano również szkolenie pn.: „Rozliczenie końcowe priorytetów w ramach I i II Priorytetu POIiŚ na lata 2007-2013”. W 2015 roku pracownicy Funduszu udzielili ponad 1100 informacji drogą telefoniczną oraz ponad 420 drogą elektroniczną i pisemną. Informacje związane z realizacją POIiŚ zostały zaprezentowane w 11 audycjach radiowych lub telewizyjnych oraz 20 publikacjach prasowych. Organizowano również spotkania robocze z podmiotami, które wyrażały zainteresowanie złożeniem wniosku. Opracowano i rozpowszechniono materiały informacyjne dotyczące Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko.

Z prowadzonych przez Fundusz działań w 2015 roku zostały sporządzone sprawozdania kwartalne, sprawozdanie okresowe i sprawozdanie roczne. Ponadto sporządzano miesięczne zestawienia

zawartych umów/aneksów oraz planowanych do zawarcia aneksów, miesięczne i kwartalne rejestry korekt i naruszeń oraz co dwa tygodnie zestawienia dotyczące wniosków o płatność.

Pracownicy Funduszu są ekspertami biorącymi udział w pracach Grupy Roboczej, działającej przy Instytucji Pośredniczącej, w zakresie oceny projektów według kryteriów merytorycznych II stopnia. W 2015 roku przez ekspertów Funduszu zostało ocenionych 5 wniosków o dofinansowanie projektów.

Część wydatków związanych z wdrażaniem POIiŚ jest współfinansowana ze środków Pomocy Technicznej POIiŚ. W 2015 roku Fundusz złożył 4 wnioski o płatność, w tym jeden wniosek rozliczający wydatki poniesione w IV kwartale 2014 roku oraz trzy wnioski rozliczające wydatki za I, II i III kwartał 2015 roku. Łączna kwota refundacji wydatków kwalifikowalnych poniesionych przez Fundusz ze środków Unii Europejskiej wyniosła w 2015 roku 1 487 tys. zł.

Fundusz został Instytucją Wdrażającą w systemie instytucjonalnym wdrażania programów unijnych w perspektywie finansowej 2014-2020. W dniu 18 grudnia 2014 roku została zawarta z Ministrem Gospodarki umowa w sprawie systemu realizacji Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020, na mocy której powierzono Funduszowi funkcję Instytucji Wdrażającej dla Działania 1.7 „Kompleksowa likwidacja niskiej emisji na terenie konurbacji śląsko-dąbrowskiej” POIiŚ na lata 2014-2020 w zakresie finansowania bezzwrotnego. Fundusz współdziałając z Wydziałem Rozwoju Regionalnego Śląskiego Urzędu Marszałkowskiego, aktywnie uczestniczył w przygotowaniu dokumentów strategicznych na szczeblu regionalnym niezbędnych dla uruchomienia środków finansowych oferowanych w Działaniu 1.7 tj.: „Ramowego dokumentu wdrażania działań na rzecz ograniczenia niskiej emisji w subregionie centralnym województwa śląskiego” oraz „Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020”. Fundusz czynnie współpracował z potencjalnymi beneficjentami Działania 1.7 poprzez m.in. liczne spotkania robocze, kontakty telefoniczne oraz mailowe. W kwietniu i maju zorganizowano 14 spotkań z gminami Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego, na terenie których przewiduje się realizację projektów o największym zakresie rzeczowo-finansowym. Fundusz bierze również czynny udział w konsultacjach dokumentów programowych na szczeblu krajowym.

Zgodnie z Porozumieniem zawartym w dniu 28 października 2015 roku z Narodowym Funduszem – Instytucją Wdrażającą POIiŚ, Funduszowi powierzono część obowiązków ciążących na IW. Fundusz wykonywał będzie następujące zadania związane z realizacją Działania 2.3 POIiŚ 2014-2020 Gospodarka wodno-ściekowa w aglomeracjach:

- przygotowanie i przeprowadzenie warsztatów dla wnioskodawców,
- wsparcie wnioskodawców w przygotowaniu wniosku o dofinansowanie,
- przeprowadzenie kontroli na miejscu realizacji projektów.

2. KONTROLA W RAMACH POIiŚ

W 2015 roku Fundusz prowadził działania kontrolne związane z realizacją Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2007-2013 na podstawie planu kontroli lub w trybie doraźnym w następujących obszarach:

- kontrole na miejscu realizacji projektu,
- kontrole procedur zawierania umów oraz aneksów do umów,
- kontrole (autoryzowanie) wniosków beneficjentów o płatność.

Kontrole projektów na miejscu miały na celu weryfikację prawidłowości realizacji projektu, a w tym sprawdzenie, czy informacje dotyczące postępu w realizacji projektu oraz poniesionych wydatków przedstawiane przez beneficjenta we wnioskach o płatność są zgodne ze stanem rzeczywistym.

W 2015 roku przeprowadzono 17 kontroli na miejscu, w tym: 7 planowych i 10 doraźnych (w tym 5 kontroli projektów zaawansowanych finansowo przed dokonaniem pierwszego rozliczenia wydatków, z czego 2 kontrole ze względu na zakończenie zakresu rzeczowego w 2011 roku miały charakter kontroli na zakończenie projektu). Wydano jedno zalecenie pokontrolne.

Wykaz przeprowadzonych w 2015 roku kontroli na miejscu projektów realizowanych w ramach POIiŚ przedstawia Załącznik nr 5.

Kontrole procedur zamówień publicznych miały na celu sprawdzenie, czy umowy są zawierane zgodnie z prawem, w szczególności, czy przestrzegane są zasady uczciwej konkurencji i równego traktowania wykonawców.

W 2015 roku wszczęto i przeprowadzono 102 kontrole procedur zawierania umów i zmian do umów, z czego na dzień 31.12.2015 r. zakończonych zostało 84 kontroli (49 to kontrole procedur zawierania umów, a 35 to kontrole zmian do umów lub aneksów). Pozostałych 18 kontroli nie zostało zakończonych i nie wykazano ich w niniejszym sprawozdaniu.

Z ogólnej liczby zakończonych kontroli, 27 kontroli było zaplanowanych, a 57 doraźnych. W opiniach zakończonych kontroli:

- w 33 przypadkach nie stwierdzono uchybień, wynik kontroli: bez zastrzeżeń,
- w 14 przypadkach stwierdzono naruszenia nie powodujące konieczności nałożenia wskaźnika pomniejszającego wartość wydatków kwalifikowalnych; wynik kontroli: z nieistotnymi zastrzeżeniami,
- w 37 przypadkach stwierdzono naruszenia powodujące konieczność nałożenia wskaźnika pomniejszającego wartość wydatków kwalifikowalnych; wynik kontroli: z istotnymi zastrzeżeniami.

Wykaz kontroli procedur zawierania umów oraz aneksów do umów przeprowadzonych w 2015 roku w ramach POIiŚ stanowi Załącznik nr 6.

Ponadto w 2015 roku Fundusz przeprowadził 10 kontroli na miejscu realizacji projektu, z czego 9 kontroli dotyczyło kontroli na zakończenie realizacji projektu i 1 kontrola na miejscu wszczęta była w trybie doraźnym.

Kontrole wniosków o płatność obejmowały weryfikację załączonych dokumentów rozliczeniowych oraz sprawdzenie kwalifikowalności poszczególnych wydatków, a w szczególności:

- zgodności zakresu wykonanych prac z umową o dofinansowanie,
- zgodności poniesionych wydatków z zasadami kwalifikowania wydatków zawartymi w wytycznych w zakresie kwalifikowania wydatków,
- autoryzację kwoty wydatków uznanych za kwalifikowalne.

W 2015 roku zweryfikowano 96 wniosków o płatność, w tym 46 sprawozdawczych i 50 rozliczających środki Unii Europejskiej na łączną kwotę 75 987 tys. zł.

V. GOSPODAROWANIE ŚRODKAMI FINANSOWYMI W 2015 ROKU

Fundusz gospodarował środkami finansowymi zgodnie z zapisami ustawy Prawo ochrony środowiska z uwzględnieniem wymogów ustawy o rachunkowości i Rozporządzenia Rady Ministrów z 16.11.2010 roku w sprawie gospodarki finansowej Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej.

Udzielenie dofinansowania ze środków Funduszu poprzedzała ocena zgodności z Zasadami, analiza wielkości planowanego efektu ekologicznego i kosztu jego uzyskania oraz ocena zabezpieczenia udzielanych pożyczek. Wypłata środków następowała w formie refundacji zweryfikowanych wydatków lub zaliczkowo w ratach, z uwzględnieniem zasady wypłaty kolejnych rat dopiero po zaakceptowaniu przez Fundusz rozliczenia kwot uprzednio wypłaconych. Prowadzone były kontrole realizacji rzeczowej i finansowej zadania u beneficjenta.

Fundusz prowadzi księgi rachunkowe w oparciu o przepisy ustawy o rachunkowości. Sprawozdanie finansowe Funduszu za 2015 rok zostało poddane badaniu przez niezależnego biegłego rewidenta wpisanego na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych. Wyboru rewidenta Firmę LEX-FIN s.c. LEX-FIN Sp. z o.o. Stanisław Bazan z siedzibą w Katowicach, dokonała Rada Nadzorcza Funduszu w ramach przeprowadzonego postępowania zgodnie z Regulaminem udzielania zamówień publicznych. W przedstawionej opinii Rewident potwierdził, że zbadane sprawozdanie zostało sporządzone zgodnie z przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych oraz rzetelnie i jasno przedstawia sytuację majątkową i finansową Funduszu.

Sprawozdanie OŚ- 4w/n roczne z gospodarowania Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej - stanowi Załącznik nr 7.

1. BILANS

Suma bilansowa na koniec 2015 roku wyniosła 1 342 829 tys. zł i wzrosła w stosunku do poprzedniego roku o ponad 34 330 tys. zł. Po stronie aktywów na zanotowaną zmianę złożył się wzrost środków pieniężnych (3 431 tys. zł) oraz spadek wartości posiadanych udziałów i akcji (-9 235 tys. zł) przy jednoczesnym wzroście należności z tytułu pożyczek udzielanych w ramach działalności statutowej (38 665 tys. zł). Należności z tytułu udzielonych pożyczek których wartość na dzień bilansowy wynosiła 1 145 035 tys. zł stanowiły największy składnik aktywów Funduszu (85%).

Wzrost wartości aktywów został w całości pokryty wzrostem kapitału (funduszu) własnego, wartość zobowiązań pozostała bez zmian. Udział kapitału (funduszu) własnego w finansowaniu majątku w 2015 roku przekracza 95%.

Tabela nr 4. Wybrane pozycje bilansu

[w tys. zł]

Lp.	Wyszczególnienie	Za rok 2014	Za rok 2015
I.	AKTYWA, z tego:	1 308 499	1 342 829
1.	Rzeczowe aktywa trwałe	6 994	6 573
2.	Należności długoterminowe	902 833	916 862
3.	Inwestycje długoterminowe	38 411	29 177
4.	Należności krótkoterminowe	205 756	232 452
5.	Inwestycje krótkoterminowe	153 959	157 391

II.	PASYWA, z tego:	1 308 499	1 342 829
1.	Kapitał (fundusz) własny, z tego:	1 240 045	1 284 123
1.1.	Kapitał (fundusz) podstawowy	1 147 436	1 185 538

2. RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

W roku 2015 statutowe przychody Funduszu, uzyskiwane na podstawie ustawy Prawo ochrony środowiska, wyniosły 117 761 tys. zł i były wyższe od uzyskanych w roku poprzednim o 165 tys. zł.

Wydatki bezzwrotne zrealizowane przez Fundusz w 2015 roku, związane z dofinansowaniem ochrony środowiska i gospodarki wodnej, stanowiące koszt w rozumieniu rachunku wyników, wyniosły 98 131 tys. zł. W tej kwocie mieszczą się udzielone dotacje i dopłaty do oprocentowania kredytów, umorzenia udzielonych pożyczek, a także wypłacone nagrody za działalność na rzecz ochrony środowiska i przekazane gminom utracone dochody z tytułu podatku od nieruchomości (w wyniku ulg w związku z prowadzoną gospodarką wodną). Poziom finansowania bezzwrotnego był niższy od zrealizowanego w roku 2014 (105 171 tys. zł).

W okresie sprawozdawczym koszty działalności biura wyniosły 15 920 tys. zł. Zarząd przykładął dużą wagę do efektywności wykorzystania posiadanych zasobów, uzasadnienia i celowości ponoszonych kosztów działalności. W szczególności temu celowi służą procedury udzielania zamówień publicznych i kontroli zarządczej. Prowadzona jest ocena ogólnego poziomu ponoszonych kosztów, w odniesieniu do zakresu i skali prowadzonej działalności. Wskaźnik kosztów działalności skorygowanych o koszty obsługi POIiŚ w relacji do udzielonego finansowania w 2015 roku wyniósł 3,6%. Jest to zauważalny wzrost w relacji do poprzedniego roku kiedy udało się zbliżyć do poziomu 3%. Odnotowany wzrost jest wynikiem kilku czynników. Trzeba zauważyć efekt bazy, poziom zanotowany w roku 2014 był znacznie niższy niż w roku 2013 kiedy jego wartość była zbliżona do zanotowanej obecnie (3,5%). Głównymi czynnikami spadku zanotowanymi w roku 2014 było z jednej strony spiętrzenie wypłat udzielonego dofinansowania a z drugiej strony niskie wydatki na zakupy towarów i usług w relacji do ich przeciętnego poziomu. W roku sprawozdawczym wartość udzielonego dofinansowania, niższa niż w roku 2014 była jednocześnie istotnie wyższa niż w latach 2012 i 2013. Także przywołane wydatki na zakupy towarów i usług wyższe niż w roku 2014 jednocześnie nie odbiegały od średniej za lata 2012 i 2013. Na odnotowany wzrost wskaźnika złożyły się także inne czynniki w szczególności związane z realizacją Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko oraz Ogólnopolskiego systemu wsparcia doradczego dla sektora publicznego i mieszkaniowego oraz przedsiębiorstw w zakresie efektywności energetycznej oraz OZE. W roku 2015 Fundusz w istotnie większym stopniu współuczestniczył w finansowaniu tych przedsięwzięć.

Omawiając koszty działalności Funduszu należy zauważyć, za zapisem zawartym w Strategii, że koszty te miały pełne pokrycie w przychodach finansowych jakie Fundusz uzyskuje w wyniku prowadzonej działalności.

Przychody finansowe stanowiły istotną pozycję rachunku wyników. W 2015 roku, z tytułu odsetek od udzielonych pożyczek uzyskano kwotę 36 437 tys. zł co oznacza 11 % wzrost w relacji do roku poprzedniego. Systematyczny wzrost wartości udzielanego finansowania w formie pożyczek, w 2015 roku o 3,5 % (suma należności) zahamował spadek przychodów wynikający z spadku stóp procentowych.

Wynik finansowy nie był obciążony podatkiem dochodowym od osób prawnych, ponieważ na mocy ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych Fundusz korzystał ze zwolnienia podmiotowego. Zysk netto w 2015 roku wyniósł 44 078 tys. zł. Zgodnie z uchwałą Rady Nadzorczej, podjętą

na wniosek Zarządu, zysk w całości został przeznaczony na fundusz podstawowy, zwiększając możliwości finansowania celów statutowych w kolejnych latach.

Tabela nr 5. Wybrane pozycje rachunku zysków i strat

[w tys. zł]

Lp.	Wyszczególnienie	Za rok 2014	Za rok 2015
1	Przychody	118 315	127 627
2	w tym opłaty i kary ekologiczne	117 596	117 761
3	Koszty	120 131	114 051
4	w tym wydatki związane z dofinansowaniem ochrony środowiska	105 171	98 131
5	koszty funkcjonowania organów i biura	14 960	15 920
6	Zysk (Strata)	-1 816	13 576
7	Pozostałe przychody operacyjne	1 838	1 492
8	w tym dotacja w ramach pomocy technicznej POIiŚ	1 833	1 487
9	Pozostałe koszty operacyjne	17	752
10	Zysk (Strata) z działalności operacyjnej	5	14 316
11	Przychody finansowe	41 914	40 145
12	w tym odsetki	41 356	39 987
13	Koszty finansowe	3 816	10 382
14	w tym: aktualizacja wartości inwestycji	1 546	9 235
15	odsetki	680	651
15	Zysk (Strata) z działalności gospodarczej	38 102	44 078
16	Zysk (Strata) brutto = netto	38 102	44 078

Sprawozdanie finansowe (bilans, rachunek zysków i strat) przedstawiono w Załączniku nr 8.

VI. STRUKTURA FINANSOWANIA ZADAŃ

1. STRUKTURA WPŁYWÓW I WYDATKÓW

W strukturze wpływów środków finansowych od szeregu lat znaczące pozycje stanowią wpływy z tytułu:

- zwrotów rat pożyczek i kredytów,
- opłat za korzystanie ze środowiska,
- odsetek od pożyczek i lokowania środków pieniężnych na rachunkach bankowych.

Rys. 4. Wpływy Funduszu w 2015 roku

[w tys. zł]

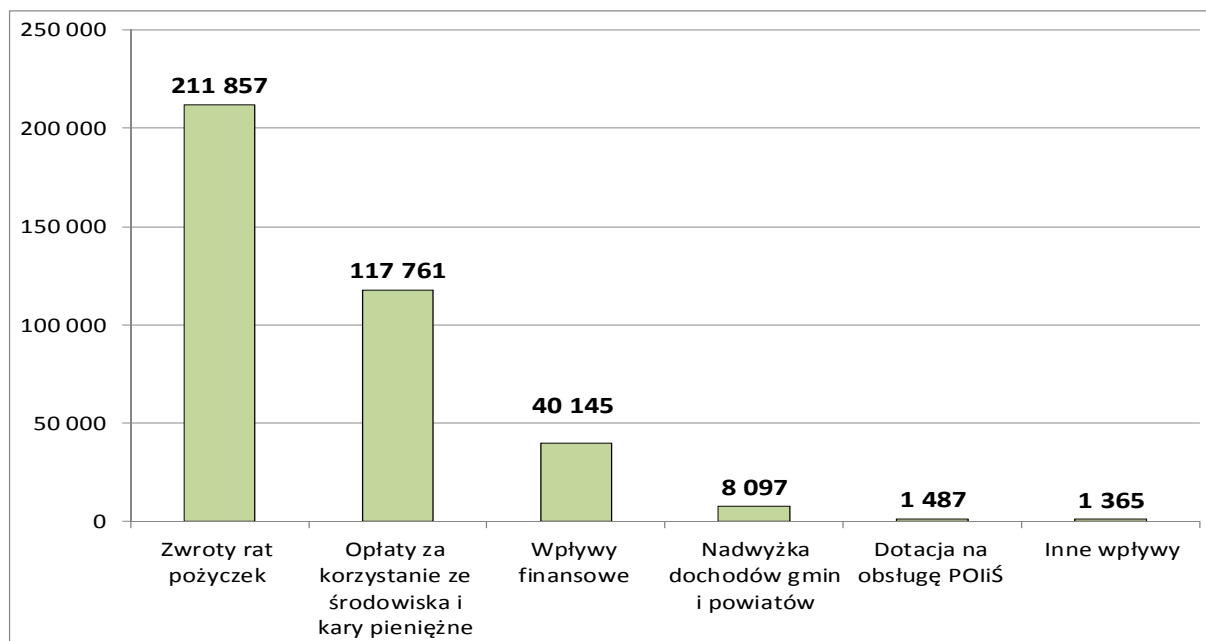
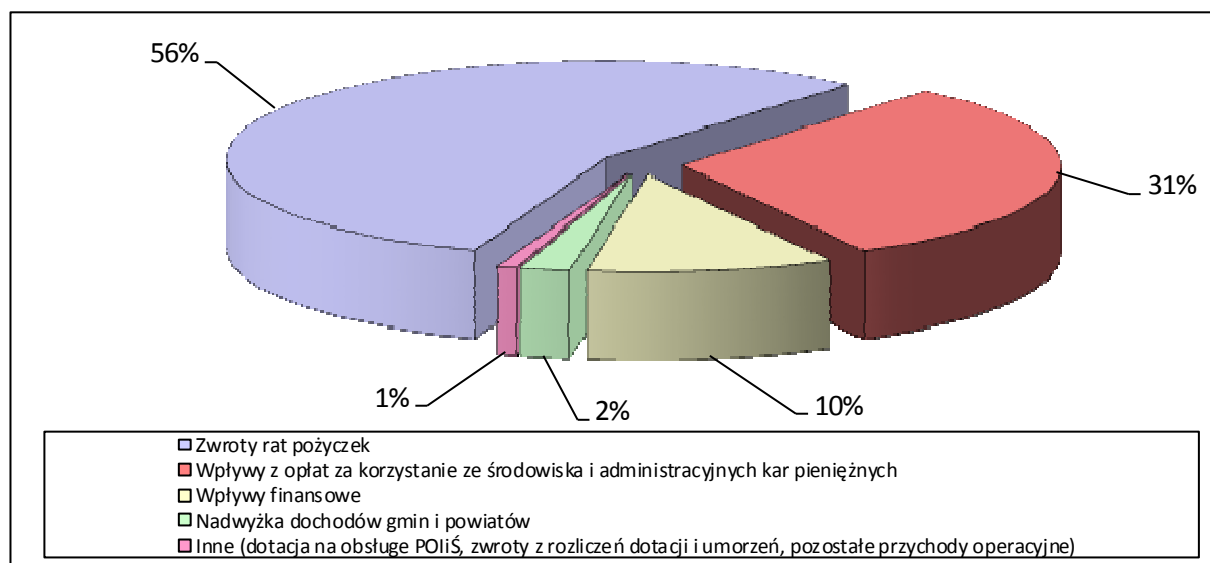

Tabela nr 6. Struktura wpływów Funduszu w latach 2013-2015

[w tys. zł]

Lp.	Wpływy	2013	2014	2015
1.	Wpływy z opłat za korzystanie ze środowiska i administracyjnych kar pieniężnych	60 872	117 596	117 761
2.	Nadwyżka dochodów gmin i powiatów	1 592	0	8 097
3.	Zwroty rat pożyczek	209 618	206 558	211 857
4.	Wpływy finansowe	39 946	41 913	40 145
5.	Przychody z tytułu dotacji z budżetu państwa (dotacja na obsługę POliŚ)	2 357	1 833	1 487
6.	Inne (zwroty z rozliczeń dotacji i umorzeń, pozostałe przychody operacyjne)	283	724	1 365
7.	Pożyczka z Narodowego Funduszu	68 032	0	0
Razem		382 700	368 624	380 712

Rys. 5. Struktura wpływów Funduszu w 2015 roku

Wydatki Funduszu w roku 2015 wyniosły 374 681 tys. zł, w tym w formie dotacji i dopłat do oprocentowania kredytów – 34 969 tys. zł, środków przekazywanych państwowym jednostkom budżetowym – 19 049 tys. zł oraz pożyczek i kredytów – 294 249 tys. zł. W 2015 roku rozpoczęła się spłata zaciągniętej w Narodowym Funduszu pożyczki. Wysokość spłaconej pożyczki wyniosła 9 720 tys. zł. Pozostałe wydatki w wysokości 16 694 tys. zł to: nagrody, zwrot gminom utraconych dochodów, koszty działalności organów i biura, wydatki majątkowe własne, koszty finansowe oraz pozostałe koszty operacyjne. Struktura wydatków przedstawiona została w Tabeli nr 7.

Wśród wydatków najwyższą kwotę stanowiły pożyczki i bankowe linie kredytowe – 78,6%. Udział finansowania w formie dotacji oraz dopłaty do kredytów bankowych wynosił 9,3% natomiast w formie przekazania środków państwowym jednostkom budżetowym za pośrednictwem rezerwy celowej budżetu państwa – 5,1%.

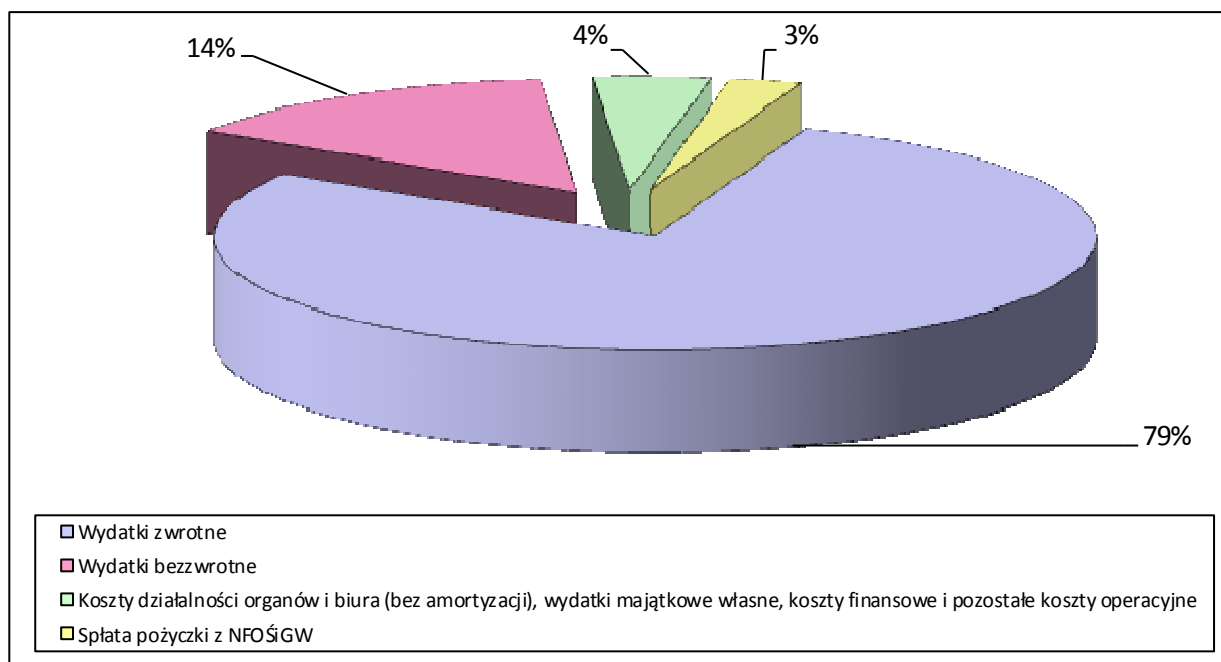
Koszty działalności organów i biura wyniosły 4,0%, spłaty pożyczki z Narodowego Funduszu 2,6% a pozostałe wydatki, na które składały się nagrody, wydatki majątkowe własne, koszty finansowe i operacyjne oraz zwrot gminom utraconych dochodów stanowiły 0,4% wydatków ogółem.

Tabela nr 7. Struktura wydatków Funduszu w latach 2013-2015

[w tys. zł]

Lp.	Wydatki	2013	2014	2015
1.	Wydatki bezzwrotne (dotacje, dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych, przekazanie środków pjb, nagrody, zwrot gminom utraconych dochodów)	44 990	51 653	54 404
2.	Wydatki zwrotne (pożyczki i kredyty preferencyjne)	245 791	318 578	294 249
3.	Koszty działalności organów i biura (bez amortyzacji), wydatki majątkowe własne, koszty finansowe i pozostałe koszty operacyjne	14 956	15 278	16 308
4.	Spłata pożyczki z Narodowego Funduszu	0	0	9 720
Razem		305 737	385 509	374 681

Rys. 6. Struktura wydatków Funduszu w 2015 roku

2. POMOC FINANSOWA FUNDUSZU

W 2015 roku wysokość udzielonej pomocy finansowej Funduszu na realizację zadań z zakresu ochrony środowiska (w tym umorzenia pożyczek) wyniosła 392 380 tys. zł.

Pomoc finansowa Funduszu w kwotach bezwzględnych była największa w stosunku do inwestycji związanych z ochroną atmosfery, ochroną wód i porządkowaniem gospodarki ściekowej, a w dalszej kolejności z gospodarką odpadami i ochroną powierzchni ziemi, gospodarką wodną, a także z zapobieganiem poważnym awariom. Znaczna część pomocy aktywizowała również profilaktykę zdrowotną, ochronę różnorodności biologicznej i funkcji ekosystemów, edukację ekologiczną oraz zarządzanie środowiskowe w regionie.

Podobnie jak w latach ubiegłych, najwyższą pomoc w wysokości 241 614 tys. zł udzielono na zadania z zakresu ochrony atmosfery (61,6% udzielonej przez Fundusz pomocy).

Na inwestycje z zakresu ochrony wód wydatkowano 68 161 tys. zł (17,4% pomocy udzielonej przez Fundusz).

Na zadania z zakresu gospodarki odpadami i ochrony powierzchni ziemi wypłacono 31 699 tys. zł, (8,1% kwoty udzielonej pomocy). Środki Funduszu wykorzystane zostały głównie na ograniczenie obciążenia środowiska odpadami, zapewnienie bezpiecznego dla środowiska składowania odpadów, rewitalizację terenów przemysłowych i zdegradowanych, ochronę gleb użytkowanych rolniczo oraz działania w zakresie rolnictwa ekologicznego.

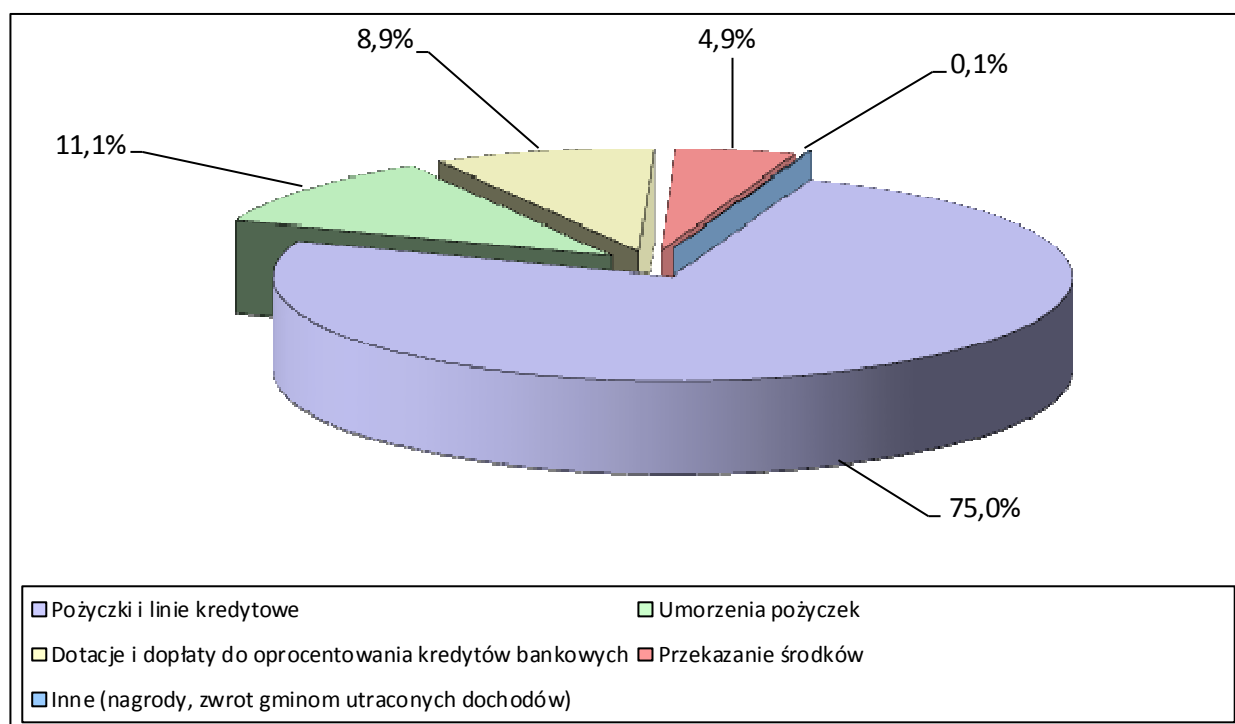
Zadania w dziedzinie gospodarki wodnej otrzymały pomoc w wysokości 16 824 tys. zł (4,3% pomocy udzielonej przez Fundusz), przeznaczoną przede wszystkim na budowę i modernizację urządzeń ochrony przeciwpowodziowej oraz inwestycje związane z zaopatrzeniem ludności w wodę pitną.

Na zadania związane z zapobieganiem poważnym awariom wydatkowano 13 188 tys. zł (3,3% kwoty udzielonej pomocy) dofinansowując zadania realizowane przez Ochotniczą i Państwową Straż Pożarną.

Pozostałe kierunki wydatkowania środków stanowiły: profilaktyka zdrowotna, edukacja ekologiczna, ochrona różnorodności biologicznej i funkcji ekosystemów, opracowania i ekspertyzy, badania stanu środowiska prowadzone w ramach monitoringu środowiska oraz wspomaganie systemu kontroli wnoszenia opłat za korzystanie ze środowiska. Udział dofinansowania w ramach tych dziedzin wyniósł 4,3% kwoty pomocy udzielonej przez Fundusz w 2015 roku.

Pozostały udział w wysokości 1,0% udzielonej w 2015 roku przez Fundusz pomocy obejmował częściowe umorzenia pożyczek bez warunku przeznaczenia umorzonej kwoty na nowe zadanie ekologiczne, środki na nagrody za działalność na rzecz ochrony środowiska i gospodarki wodnej oraz inne wydatki (zwrot gminom utraconych dochodów).

Rys. 7. Formy pomocy finansowej udzielonej przez Fundusz w 2015 roku

Z pomocy Funduszu korzystały samorządy i jednostki organizacyjne o charakterze publicznym, przedsiębiorcy, w tym komunalni, a także osoby fizyczne (bankowe linie kredytowe). W roku 2015 wydatki Funduszu w ponad 35% dotyczyły jednostek sektora finansów publicznych.

Podział wypłat środków Funduszu w 2014 roku ze względu na kategorie beneficjentów przedstawia się następująco:

• jednostki samorządu terytorialnego	109 188 tys. zł
• przedsiębiorcy publiczni	60 158 tys. zł
• przedsiębiorcy prywatni	75 894 tys. zł
• spółdzielnie	104 102 tys. zł
• pozostałe podmioty publiczne	28 338 tys. zł
• inne (m.in.: fundacje, stowarzyszenia, kościoły, instytuty badawcze)	14 700 tys. zł

W ramach udzielonej pomocy finansowej w 2015 roku Fundusz przekazał dofinansowanie dla Województwa Śląskiego i spółek prawa handlowego, w których posiada akcje oraz podmiotów

podległych Marszałkowi Województwa Śląskiego w łącznej wysokości 12 747 tys. zł. Głównymi beneficjentami pomocy byli: Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów S.A., Województwo Śląskie oraz Wojewódzki Szpital Specjalistyczny nr 5 im. Św. Barbary w Sosnowcu. Największe wsparcie finansowe skierowane zostało na realizację zadań z zakresu gospodarki wodnej, ochrony atmosfery oraz wspomaganie systemu kontroli wnoszenia opłat za korzystanie ze środowiska.

Tabela nr 8. Pomoc udzielona na dofinansowanie zadań w 2015 roku

[w tys. zł]

Lp.	Wyszczególnienie	Udzielona pomoc						
		Dotacje	Przekazanie środków	Pożyczki	Umorzenia	Dopłaty do oprocent. kredytów	Linie kredytowe	Ogółem (3+4+5+6+7+8)
1	2	3	4	5	6	7	8	9
I.	Kierunki finansowania	34 949	19 049	293 459	39 969	20	790	388 236
1.	Ochrona i zrównoważone gospodarowanie zasobami wodnymi	4 489	1 659	67 668	11 158	11	0	84 985
1.1.	Ochrona wód	2 149	0	56 332	9 680	0	0	68 161
1.2.	Gospodarka wodna	2 340	1 659	11 336	1 478	11	0	16 824
2.	Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi	593	0	28 873	2 233	0	0	31 699
3.	Ochrona atmosfery	11 748	5 571	196 918	26 578	9	790	241 614
4.	Zapobieganie poważnym awariom	4 500	8 688	0	0	0	0	13 188
5.	Ochrona różnorodności biologicznej i funkcji ekosystemów	2 050	86	0	0	0	0	2 136
6.	Edukacja ekologiczna	4 110	0	0	0	0	0	4 110
7.	Zarządzanie środowiskowe w regionie	2 368	3 045	0	0	0	0	5 413
7.1.	Opracowania i ekspertyzy	918	344	0	0	0	0	1 262
7.2.	Monitoring środowiska	0	2 701	0	0	0	0	2 701
7.3.	Wspomaganie systemu kontroli wnoszenia opłat za korzystanie ze środowiska	1 450	0	0	0	0	0	1 450
8.	Profilaktyka zdrowotna	5 091	0	0	0	0	0	5 091
II.	Pozostałe (umowy umorzenia bez przeznaczenia)*	0	0	0	3 758	0	0	3 758
III.	Nagrody za działalność							353
IV.	Zwroty gminom utraconych dochodów							33
	Ogółem (I+II+III+IV)	34 949	19 049	293 459	43 727	20	790	392 380

3. FORMY FINANSOWANIA

3.1. FINANSOWANIE ZWROTNE

Finansowanie zwrotne stanowiło główną formę dofinansowania zadań proekologicznych przez Fundusz. Dzięki takiemu finansowaniu zapewniona jest odnawialność środków finansowych, co umożliwi wsparcie finansowe kolejnych zadań.

W 2015 roku pożyczki mogły być udzielane:

- do 80% kosztów kwalifikowanych w zależności od efektów ekologicznych zadania oraz możliwości finansowych Funduszu,
- przy zastosowaniu preferencyjnego oprocentowania, które wynosiło 0,95 stopy redyskonta weksli, lecz nie mniej niż 3% w stosunku rocznym, w przypadku zadań o wysokiej efektywności ekonomicznej stosowane było inne oprocentowanie, nie niższe niż 3% i nie wyższe niż stopa bazowa obowiązująca 1 stycznia (2,16), powiększona o 4 punkty procentowe.

Średnie ważone oprocentowanie dla umów pożyczek udzielonych przez Fundusz, wynosiło w 2015 roku 3,10%.

W 2015 roku wypłaty w formie pożyczek i kredytów z bankowych linii kredytowych wyniosły 294 249 tys. zł, w tym: w formie pożyczek wypłacono 293 459 tys. zł (w tym pożyczek pomostowych 18 761 tys. zł), a w ramach linii kredytowych obsługiwanych przez bank, ze środków Funduszu wypłacono 790 tys. zł.

Najwięcej pożyczek wypłacono na inwestycje w ochronie atmosfery oraz na budowę kanalizacji sanitarnej i oczyszczalni ścieków komunalnych. Na zadania te przeznaczono ponad 86% całości udzielonych pożyczek i kredytów.

Tabela nr 9. Finansowanie zwrotne

[w tys. zł]

Lp.	Kierunki finansowania	2013	2014	2015
1.	Ochrona wód	86 852	83 786	56 332
2.	Gospodarka wodna	16 914	20 342	11 336
3.	Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi	11 257	16 850	28 873
4.	Ochrona atmosfery	130 730	197 600	197 708
5.	Opracowania i ekspertyzy	38	0	0
Razem:		245 791	318 578	294 249

Fundusz współfinansował projekty inwestycyjne realizowane z udziałem środków pochodzących z Unii Europejskiej.

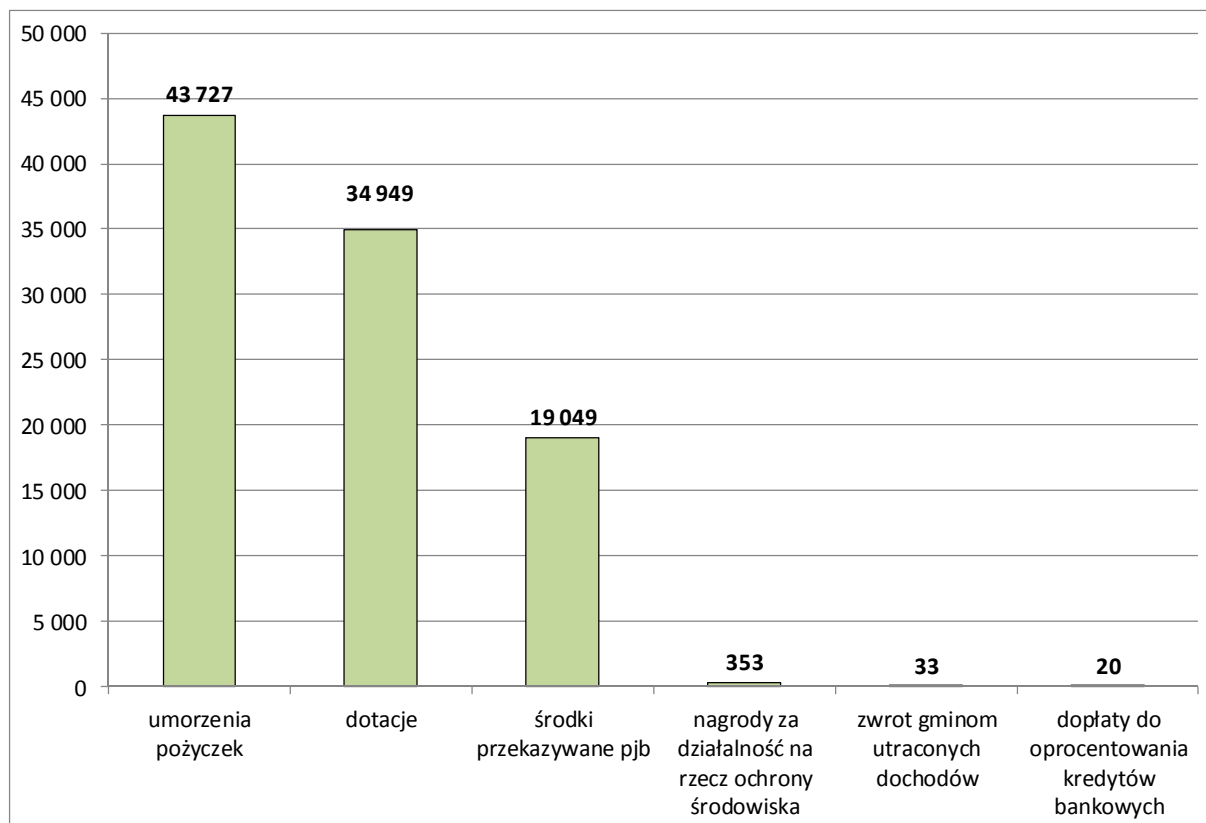
Przedsięwzięcia proekologiczne współfinansowane ze środków unijnych były wspierane w formie pożyczek preferencyjnych i pomostowych. Na współfinansowanie projektów z udziałem Funduszu Spójności i funduszy strukturalnych wypłacono w 2015 roku 27 347 tys. zł.

3.2. FINANSOWANIE BEZZWROTNE

Finansowanie bezzwrotne obejmowało: umorzenia pożyczek, dotacje, dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych, środki przekazywane państwowym jednostkom budżetowym za pośrednictwem rezerwy celowej budżetu państwa, nagrody za działalność na rzecz ochrony środowiska oraz zwrot gminom utraconych dochodów. Łączna wartość pomocy bezzwrotnej udzielonej w 2015 roku przez Fundusz wyniosła 98 131 tys. zł.

Rys. 8. Finansowanie bezzwrotne w 2015 roku

[w tys. zł]

3.2.1. Dotacje, dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych i przekazanie środków

W 2015 roku wypłacono środki finansowe w formie dotacji (łącznie z dopłatami do oprocentowania kredytów) oraz w ramach przekazania środków państwowym jednostkom budżetowym w wysokości 54 018 tys. zł.

Dotacji na cele inwestycyjne wypłacono 20 761 tys. zł. Najwyższy poziom wydatków miał miejsce w odniesieniu do zadań z zakresu ochrony atmosfery i zapobiegania poważnym awariom.

W formie dotacji na cele bieżące wypłacono 14 188 tys. zł. W tym zakresie dofinansowanie w 2015 roku objęło przede wszystkim wydatki na profilaktykę zdrowotną dzieci, edukację ekologiczną, ochronę różnorodności biologicznej i funkcji ekosystemów oraz wspomaganie systemu kontroli wnoszenia opłat za korzystanie ze środowiska.

W 2015 roku kontynuowane były również dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych. W całej strukturze finansowania Funduszu ta forma pomocy stanowi jednak marginalne znaczenie. Środki przekazywane były na podstawie umów kredytowych, które zostały zawarte przez wnioskodawców z bankami w latach wcześniejszych. Razem wysokość dopłat Funduszu do oprocentowania kredytów bankowych w 2015 roku wyniosła 20 tys. zł.

W ramach środków przekazywanych państwowym jednostkom budżetowym za pośrednictwem rezerwy celowej budżetu państwa w 2015 roku wypłacono kwotę 19 049 tys. zł, w głównej mierze z przeznaczeniem na doposażenie w sprzęt do likwidacji zagrożeń ekologicznych jednostek Państwowej Straży Pożarnej województwa śląskiego, zadania realizowane przez regionalne zarządy gospodarki wodnej z zakresu ochrony przeciwpowodziowej, monitoring środowiska oraz zadania z zakresu termomodernizacji realizowane przez Komendę Wojewódzką Policji w Katowicach.

Wysokość wypłaconych środków w podziale na kierunki finansowania w latach 2013 – 2015 przedstawiono w Tabeli nr 10.

Tabela nr 10. Dotacje, dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych oraz przekazanie środków państwowym jednostkom budżetowym [w tys. zł]

Lp.	Kierunki finansowania	2013	2014	2015
1.	Ochrona wód	8 566	5 826	2 149
2.	Gospodarka wodna	3 476	2 702	4 010
3.	Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi	1 077	1 160	593
4.	Ochrona atmosfery	10 144	14 429	17 328
5.	Zapobieganie poważnym awariom	6 924	11 444	13 188
6.	Ochrona różnorodności biologicznej i funkcji ekosystemów	1 272	2 754	2 136
7.	Edukacja ekologiczna	3 766	3 687	4 110
8.	Monitoring środowiska	2 800	2 717	2 701
9.	Opracowania i ekspertyzy	567	692	1 262
10.	Wspomaganie systemu kontroli wnoszenia opłat za korzystanie ze środowiska	552	45	1 450
11.	Profilaktyka zdrowotna	5 476	5 956	5 091
	Razem	44 620	51 412	54 018

3.2.2. Umorzenia udzielonych pożyczek

W 2015 roku kwota umorzeń od udzielonych pożyczek wyniosła 43 727 tys. zł. Rada Nadzorcza Funduszu w 2015 roku rozpatrzyła 195 wniosków o umorzenie, w tym 184 pozytywnie, 11 negatywnie.

Podstawowym warunkiem umorzenia części pożyczki było terminowe zakończenie i rozliczenie realizacji zadania, osiągnięcie określonego umową efektu ekologicznego i rzeczowego oraz spłata co najmniej 50% pożyczki. Pożyczkobiorca zobowiązany był także do wywiązywania się z obowiązku wnoszenia opłat i kar przewidzianych w ustawie Prawo ochrony środowiska oraz z zobowiązań na rzecz Funduszu.

Przy rozpatrywaniu wniosków o częściowe umorzenie pożyczek brane były pod uwagę Zasady obowiązujące w Funduszu w dniu złożenia wniosku o umorzenie. Na wysokość umorzenia miały wpływ: zmniejszenie wymiaru planowanych do osiągnięcia efektów rzeczowych i ekologicznych, wydłużenie terminów realizacji zadań, terminowość regulowania zobowiązań na rzecz Funduszu.

W 2015 roku częściowe umorzenie pożyczek mogło być udzielone do wysokości:

- 40% wykorzystanej pożyczki, pod warunkiem przeznaczenia umorzonej kwoty na realizację nowego zadania ekologicznego, zgodnego z celami określonymi w ustawie Prawo ochrony środowiska. Jednostki samorządu terytorialnego, które na mocy decyzji ministra właściwego do spraw finansów publicznych były uprawnione do poboru subwencji wyrównawczej w roku, w którym składany był wniosek o umorzenie części pożyczki, mogły ubiegać się o umorzenie do 45% wykorzystanej pożyczki,
- 20% wykorzystanej pożyczki, bez warunku przeznaczenia umorzonej kwoty na nowe zadanie ekologiczne.

3.2.3. Nagrody za działalność

Fundusz przyznaje nagrody za działalność na rzecz ochrony środowiska i gospodarki wodnej, niezwiązaną z wykonywaniem obowiązków pracowników administracji rządowej i samorządowej, w oparciu o ustawę Prawo ochrony środowiska.

Nagrody w 2015 roku były przyznawane przez Fundusz między innymi:

- z okazji Dnia Ziemi tzw. „Zielone czeki”,
- w konkursie „EkoAktywni”,
- w konkursie „ZIELONA PRACOWNIA_PROJEKT”,
- w konkursie „EkoKarlik”.

Łącznie w 2015 roku na nagrody za działalność na rzecz ochrony środowiska wypłacono 353 tys. zł.

Wykaz nagród przyznanych przez WFOŚiGW w Katowicach w 2015 roku stanowi Załącznik nr 9.

3.2.4. Zwrot gminom utraconych dochodów

Zgodnie z Ustawą o podatkach i opłatach lokalnych oraz rozporządzeniem Ministra Środowiska w sprawie zwrotu gminom utraconych dochodów z tytułu zwolnienia z podatku od nieruchomości będących własnością Skarbu Państwa, gruntów pokrytych wodami jezior o ciągłym dopływie lub odpływie wód powierzchniowych oraz gruntów zajętych pod sztuczne zbiorniki wodne obowiązki rekompensowania utraconych dochodów przekazano wojewódzkim funduszom.

W 2015 roku rozpatrzono pozytywnie 16 wniosków o zwrot utraconych dochodów z tytułu zwolnienia z podatku od nieruchomości złożonych przez gminy województwa śląskiego. Łączna kwota wypłat w 2015 roku z tego tytułu wyniosła podobnie jak w 2014 roku 33 tys. zł.

Wykaz gmin, które uzyskały zwrot utraconych dochodów z tytułu zwolnienia z podatku od nieruchomości będących własnością Skarbu Państwa, gruntów pokrytych wodami jezior o ciągłym dopływie lub odpływie wód powierzchniowych oraz gruntów zajętych pod sztuczne zbiorniki wodne w 2015 roku stanowi Załącznik nr 10.

4. NADZÓR WŁAŚCICIELSKI

Na dzień 31 grudnia 2015 roku Fundusz wykonywał prawa z akcji lub udziałów w sześciu spółkach, z tego dwie spółki były w stanie upadłości lub likwidacji, a pozostałe cztery prowadziły czynną działalność związaną z ochroną środowiska.

Fundusz wszedł w posiadanie akcji i udziałów w spółkach pod rządami ustawy Prawo ochrony środowiska, obowiązującej do końca 2009 roku, która przewidywała nabywanie przez wojewódzkie fundusze aktywów w spółkach, jeżeli ich statutowym lub ustawowym przedmiotem działalności była ochrona środowiska i gospodarka wodna. W przypadku podmiotów działających poza tą sferą, ustawa zezwalała na zaangażowanie kapitałowe i obejmowanie udziałów lub akcji wyłącznie w drodze

zamiany za wierzytelności z tytułu opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska i kar (tzw. spółki za wierzytelności).

W dniu 12 czerwca 2015 r. została zawarta umowa zbycia udziałów Spółki Beskid Żywiec Sp. z o.o. z siedzibą w Żywcu. Zgodnie z umową WFOŚiGW w Katowicach sprzedał 550 udziałów Spółki na rzecz Miasta Żywiec, do przeniesienia własności udziałów na Kupującego dojdzie z chwilą zapłaty całej ceny za udziały tj. zapłaty ostatniej raty (ostatnią ratę zaplanowano na 20 grudnia 2020 r.)

Wartość księgowa akcji i udziałów posiadanych przez Fundusz na dzień 31 grudnia 2015 roku wyniosła **29 176 746,43 zł.**

Zmiana w stosunku do stanu wartości akcji i udziałów na dzień 31.12.2014 roku dotyczyła wyłącznie Banku Ochrony Środowiska S.A. w Warszawie i związana była ze znacznym spadkiem kursu akcji.

Wartość akcji i udziałów spółek będących w posiadaniu WFOŚiGW w Katowicach według stanu na 31.12.2015 roku przedstawiono w Załączniku nr 11.

5. POMOC PUBLICZNA

Zgodnie z ustawą o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej Fundusz jest podmiotem udzielającym pomocy publicznej w rozumieniu Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

Wykonując obowiązujące prawo w 2015 roku Fundusz udzielał pomocy publicznej w ramach:

- pomocy de minimis zgodnie z Rozporządzeniem Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 roku w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis,
- pomocy horyzontalnej na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 2 lipca 2014 roku w sprawie szczegółowych warunków udzielania horyzontalnej pomocy publicznej na niektóre cele z zakresu ochrony środowiska,
- pomocy regionalnej na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 30 marca 2015 roku w sprawie szczegółowych warunków udzielania regionalnej pomocy publicznej inwestycyjnej na cele z zakresu ochrony środowiska oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 2014 roku w sprawie ustalenia mapy pomocy regionalnej na lata 2014-2020.

W dniu 30 grudnia 2015 roku weszło w życie rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21 grudnia 2015 roku w sprawie szczegółowych warunków udzielania horyzontalnej pomocy publicznej na cele z zakresu ochrony środowiska (Dz. U. poz. 2250) - program pomocy horyzontalnej na ochronę środowiska oparty na rozporządzeniu Komisji nr 651/2014. Ponadto, znalazły się w rozporządzeniu przepisy dopuszczające pomoc zgodnie z postanowieniami Traktatu o przystąpieniu Rzeczypospolitej Polskiej do Unii Europejskiej.

W przeważającej większości Fundusz w 2015 roku udzielał pomocy publicznej w ramach pomocy de minimis (221 przypadków pomocy publicznej, dla których łączna wartość pomocy brutto wyniosła 11 749 tys. zł). Dofinansowanie spełniające kryteria dozwolonej pomocy otrzymało 169 podmiotów na realizację 238 zadań.

Wartość pomocy brutto (rozumiana jako ekwiwalent dotacji brutto obliczony zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie szczegółowego sposobu obliczania wartości pomocy publicznej udzielanej w różnych formach) wyniosła 26 740 tys. zł.

Podstawową formą udzielonej przez Fundusz pomocy publicznej w 2015 roku były: dotacje – 128 umów, umorzenia pożyczek - 90 umów oraz pożyczki preferencyjne – 35 umów.

Wartość nominalna pomocy w stosunku do ogólnej wartości wynikającej z umów zawartych przez Fundusz w 2015 roku wyniosła 17%. Dla porównania w 2014 roku wskaźnik ten kształtował się na poziomie 45%.

Wykaz pomocy publicznej udzielonej przez WFOŚiGW w Katowicach w 2015 roku stanowi Załącznik nr 12.

Tabela nr 11. Pomoc publiczna udzielona w latach 2013 – 2015

Lp.	Forma pomocy	Liczba umów w szt.			Wartość pomocy brutto (EDB) w tys. zł		
		2013	2014	2015	2013	2014	2015
1	Dotacje	86	86	128	3 542	7 193	7 514
2	Pożyczki preferencyjne	85	132	35	4 117	18 297	6 403
3	Umorzenia pożyczek	95	80	90	14 681	21 243	12 633
4	Odroczenie terminu płatności	10	9	8	67	148	190
5	Kredyty preferencyjne	1	0	0	21	0	0
6	Dopłaty do oprocentowania kredytów	0	0	0	0	0	0
Razem		277	307	261	22 428	46 881	26 740

6. WYDATKI MAJĄTKOWE WŁASNE

Wydatki majątkowe Funduszu w roku 2015 wyniosły 247 tys. zł.

W roku 2015 kontynuowano umowę w zakresie dostawy i wdrożenia Systemu Informatycznego obejmującego moduły: Budżetowanie, Finanse i Księgowość, Środki Trwałe, Kadry i Płace, Zarządzanie Zasobami Ludzkimi, Zamówienia Publiczne i Archiwum. W ramach realizacji umowy Wykonawca świadczył usługę serwisu gwarancyjnego w zakresie dostarczonych modułów oraz wykonał zgłaszane w czasie eksploatacji niezbędne modyfikacje.

W związku z naturalnym zużyciem mebli biurowych, konferencyjnych i gabinetowych oraz zaplanowaną w trakcie roku przeprowadzką do wynajmowanych pomieszczeń, zrealizowano I etap ich wymiany. Zakupione zestawy mebli biurowych spełniają wymagania w zakresie funkcjonalności, bezpieczeństwa przechowywania dokumentów oraz ergonomii pracy. Drugi etap wymiany zrealizowany został w styczniu 2016 roku. Kontynuując politykę zwiększania poziomu bezpieczeństwa sieci i użytkowników, dokonano zakupu licencji na urządzenie UTM, służące do zabezpieczenia sieci komputerowej Funduszu. Podstawowymi funkcjami zakupionego oprogramowania jest możliwość monitorowania sieci komputerowej, przeciwdziałania włamaniom, filtrowania antywirusowego i antyspamowego, z wykorzystaniem pełnej funkcjonalności posiadanego urządzenia.

Dbając o bezpieczeństwo sieciowe oraz fizyczne, zakupiono system do kontroli środowiska w serwerowni oraz zestaw do monitoringu wizyjnego.

W celu stworzenia możliwości zarządzania procesem drukowania, zwiększenia bezpieczeństwa oraz zdecydowanego obniżenia kosztów wydruków, zakupiono 3 szt. nowych urządzeń wielofunkcyjnych wraz z oprogramowaniem do zarządzania wydrukami. Pozyskany system umożliwi pełne bezpieczeństwo oraz kontrolę wydruków z poziomu każdego użytkownika, jak również pełną rozliczalność generowanych wydruków z możliwością raportowania także do celów rozliczeń w ramach pomocy technicznej.

VII. WNIOSKI I UMOWY O DOFINANSOWANIE ZADAŃ

1. WNIOSKI O DOFINANSOWANIE ZADAŃ

Przyjmowanie i rozpatrywanie wniosków o dofinansowanie zadań proekologicznych ze środków Funduszu w 2015 roku odbywało się w ramach naborów wniosków o udzielenie dofinansowania w wyznaczonych terminach, jak również w ramach naborów ciągłych (od 1 lipca 2015 roku).

Terminy oraz katalog obszarów dotyczących przedsięwzięć objętych naborami lub trybem konkursowym ogłoszony był na stronie internetowej Funduszu.

W ramach wniosków, które wpłynęły na 2015 rok Zarząd i Rada Nadzorcza Funduszu podjęły decyzje o dofinansowaniu 899 zadań, przeznaczając na ich realizację 457 621 tys. zł. Pozytywnie rozpatrzono:

- 72 wnioski z zakresu ochrony i zrównoważonego gospodarowania zasobami wodnymi, w tym:
 - 47 wniosków z zakresu ochrony wód,
 - 25 wniosków z zakresu gospodarki wodnej,
- 75 wniosków z zakresu gospodarki odpadami i ochrony powierzchni ziemi,
- 324 wnioski z zakresu ochrony atmosfery,
- 41 wniosków z zakresu ochrony różnorodności biologicznej i funkcji ekosystemów,
- 198 wniosków z zakresu edukacji ekologicznej,
- 1 wniosek z zakresu zapobiegania poważnym awariom,
- 53 wnioski z zakresu opracowań i ekspertyz,
- 1 wniosek z zakresu wspomagania systemu kontroli wnoszenia opłat za korzystanie ze środowiska,
- 134 wnioski z zakresu profilaktyki zdrowotnej.

Procedura rozpatrywania wniosków nie została zakończona podjęciem decyzji o dofinansowaniu dla 344 wniosków z następujących przyczyn:

- wnioski w trakcie uzupełnień przewidziane do rozpatrzenia w 2016 roku,
- rezygnacja wnioskodawców z realizacji zadań,
- brak uzupełnień w wymaganym terminie,
- niezgodność z Listą przedsięwzięć priorytetowych planowanych do dofinansowania ze środków Funduszu na 2015 rok,
- niska ocena merytoryczna realizowanych zadań,
- brak zgodności z obowiązującymi w Funduszu Zasadami, Kryteriami, regulaminami bądź instrukcjami w zakresie dofinansowania zadań,
- złożenie wniosków niezgodnie z terminami naborów,
- niska efektywność ekologiczna realizowanych zadań,
- brak zabezpieczenia.

Głównymi przyczynami niezakończenia procedury rozpatrywania wniosków podjęciem decyzji o dofinansowaniu w 2015 roku były: przesunięcie wniosków do rozpatrzenia w 2016 roku (145 wniosków), rezygnacja wnioskodawców z realizacji zadań (89 wniosków) oraz brak uzupełnień w wymaganym terminie (66 wniosków).

Ponadto do Funduszu wpłynęło 15 wniosków o udzielenie promesy dofinansowania zadań. Organy Funduszu podjęły uchwały o udzieleniu promesy dofinansowania na kwotę 35 825 tys. zł.

Dodatkowo w przypadku wniosków, które wpłynęły w ramach naboru na 2016 rok Zarząd i Rada Nadzorcza Funduszu podjęły decyzje o dofinansowaniu 49 zadań, przeznaczając na ich realizację 50 696 tys. zł. Pozytywnie rozpatrzono:

- 8 wniosków z zakresu ochrony i zrównoważonego gospodarowania zasobami wodnymi, w tym:
 - 1 wniosek z zakresu ochrony wód,
 - 7 wniosków z zakresu gospodarki wodnej,
- 3 wnioski z zakresu gospodarki odpadami i ochrony powierzchni ziemi,
- 28 wniosków z zakresu ochrony atmosfery,
- 3 wnioski z zakresu ochrony różnorodności biologicznej i funkcji ekosystemów,
- 4 wnioski z zakresu zapobiegania poważnym awariom,
- 2 wnioski z zakresu opracowań i ekspertyz,
- 1 wniosek z zakresu monitoringu środowiska.

Zestawienie wniosków o środki WFOŚiGW w Katowicach przedstawiono w Załączniku nr 13 natomiast stan realizacji zadań na 2015 rok w podziale na kierunki finansowania ochrony środowiska przedstawiono w Załączniku nr 14.

2. ZAWARTE UMOWY

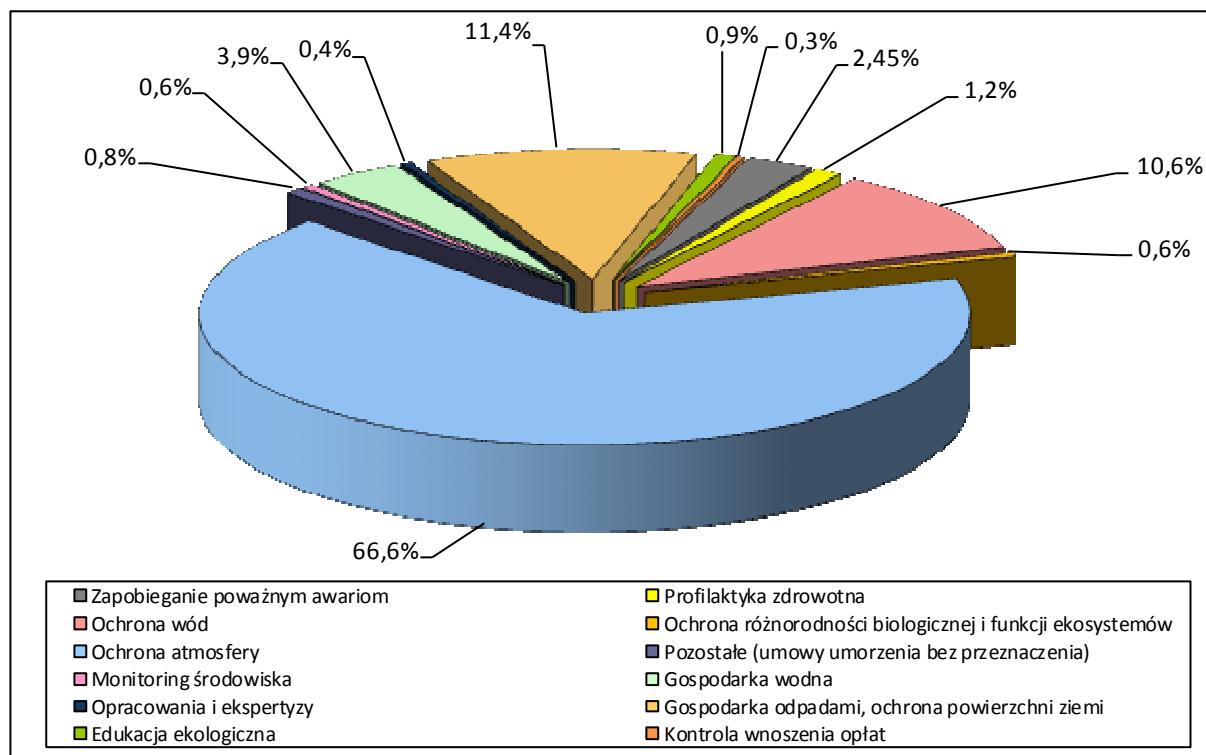
W 2015 roku zawarto 1 165 umów o dofinansowanie zadań ze środków Funduszu na kwotę ogółem 467 651 tys. zł. Struktura zawartych umów przedstawia się następująco:

- 520 umów dotacji na kwotę 35 081 tys. zł,
- 36 umów przekazania środków państwowym jednostkom budżetowym na kwotę 20 489 tys. zł,
- 375 umów pożyczek na kwotę 361 537 tys. zł,
- 184 umowy umorzenia pożyczek na kwotę 43 727 tys. zł,
- 10 umów w ramach bankowych linii kredytowych na kwotę 705 tys. zł,
- 40 umów zawartych w ramach środków udostępnionych przez Narodowy Fundusz na kwotę 6 112 tys. zł.

Największa liczba zawartych umów w 2015 roku dotyczyła dofinansowania zadań z zakresu ochrony atmosfery - 540 umów. Największy udział finansowy w 2015 roku miały umowy, w ramach których dofinansowywano zadania mające na celu ochronę atmosfery – 67%.

Zestawienie zbiorcze umów zawartych w 2015 roku ze środków WFOŚiGW w Katowicach przedstawia Załącznik nr 15.

Rys. 9. Struktura udzielonego dofinansowania (na podstawie umów zawartych w 2015 roku)

2.1. UMOWY DOTACJI, PRZEKAZANIA ŚRODKÓW I POŻYCZEK

Wypłaty środków Funduszu dokonywane są na podstawie umów dotacji, umów przekazania środków oraz umów pożyczek. Część umów to umowy wieloletnie, z których wynikają zobowiązania do realizacji w latach następnych. Na koniec 2015 roku wielkość zobowiązań wynikających z zawartych umów wyniosła 220 852 tys. zł.

Wykaz zawartych w roku 2015 umów dotacji, przekazania środków i pożyczek zawierają Załączniki nr 15a, 15b i 15c.

2.2. UMOWY UMORZENIA POŻYCZEK

Na podstawie podjętych przez Radę Nadzorczą uchwał, w 2015 roku zawarto 184 umowy umorzenia części pożyczek, na sumaryczną kwotę 43 727 tys. zł.

Środki uzyskane z umorzenia części pożyczek, beneficjenci przeznaczali w ponad 91% na realizację nowych zadań ekologicznych, zgodnych z celami określonymi w ustawie Prawo ochrony środowiska. System warunkowych umorzeń stymulował realizację kolejnych przedsięwzięć związanych z ochroną środowiska na terenie województwa śląskiego. Najwięcej środków przeznaczonych zostało na dofinansowanie zadań z zakresu ochrony atmosfery 26 578 tys. zł oraz ochronę wód 9 680 tys. zł.

Część pożyczkobiorców, którzy nie planują w najbliższym czasie realizacji kolejnych zadań związanych z ochroną środowiska, skorzystała z preferencyjności udzielanego przez Fundusz dofinansowania, wnosząc o udzielenie częściowych umorzeń w niższym wymiarze, ale bez konieczności przeznaczania umorzonych pożyczek na realizację zadań o charakterze ekologicznym.

Zestawienie umów zawartych w wyniku podjętych decyzji o częściowym umorzeniu zawiera Załącznik nr 15d.

2.3. UMOWY W RAMACH BANKOWYCH LINII KREDYTOWYCH

W 2015 roku kontynuowana była linia kredytowa „Ograniczenie emisji zanieczyszczeń do atmosfery”.

Kredytowaniem objęte zostały następujące zadania:

- budowa, modernizacja lub wymiana na bardziej efektywne ekologicznie i energetycznie systemy grzewcze oraz układy technologiczne, przeznaczone do ogrzewania pomieszczeń, podgrzewania wody oraz wytwarzania ciepła technologicznego dla istniejących obiektów,
- budowa systemów z udziałem niekonwencjonalnych źródeł energii,
- zastosowanie rozwiązań technicznych zmniejszających straty ciepła w obiektach, dla których pozwolenie na użytkowanie wydano przed 01.01.1993 r. wraz z demontażem, transportem i unieszkodliwieniem poprzez składowanie odpadów zawierających azbest.

Linia dedykowana była osobom fizycznym, w tym prowadzącym działalność gospodarczą i wspólnotom mieszkaniowym.

Linia bankowa obsługiwana była przez Krakowski Bank Spółdzielczy wraz z Bankiem Spółdzielczym w Raciborzu wybrany w 2014 r. w drodze przetargu.

łącznie podpisano 28 umów kredytowych na kwotę 1 380 tys. zł, w tym 10 umów w 2015 r. na kwotę 705 tys. zł.

Wykaz umów kredytów zawartych w 2015 roku w bankowych liniach kredytowych zawiera Załącznik nr 15e.

2.4. UMOWY W RAMACH ŚRODKÓW UDOSTĘPNIONYCH PRZEZ NARODOWY FUNDUSZ

Na podstawie umów udostępnienia środków zawartych w latach poprzednich z Narodowym Funduszem na przedsięwzięcia:

- zgodne z gminnymi programami usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest, w zakresie demontażu, zbierania, transportu oraz unieszkodliwiania lub zabezpieczenia odpadów zawierających azbest,
- w ramach programu priorytetowego „Likwidacja niskiej emisji wspierająca wzrost efektywności energetycznej i rozwój rozproszonych odnawialnych źródeł energii. Część 1) Program pilotażowy KAWKA”,
- w ramach programu priorytetowego „Poprawa jakości powietrza. Część 2) KAWKA – Likwidacji niskiej emisji wspierająca wzrost efektywności energetycznej i rozwój rozproszonych odnawialnych źródeł energii

w 2015 roku zawarto 40 umów dotacji na kwotę 6 112 tys. zł.

Wykaz zawartych w roku 2015 umów w ramach środków udostępnionych przez Narodowy Fundusz zawiera Załączniki nr 15f.

VIII. EFEKTY EKOLOGICZNE I RZECZOWE Z UMÓW ZAWARTYCH W 2015 ROKU

Ustawowym celem realizowanej przez Fundusz pomocy finansowej jest wspieranie działań mających za zadanie ochronę środowiska i gospodarkę wodną. Bezpośrednią miarą działalności Funduszu są efekty rzeczowe i ekologiczne związane z realizacją dofinansowanych przedsięwzięć.

Wykaz efektów ekologicznych i rzeczowych z umów zawartych w 2015 roku stanowi Załącznik nr 16 oraz nr 17.

1. OCHRONA I ZRÓWNOWAŻONE GOSPODAROWANIE ZASOBAMI WODNYMI

W ramach umów zawartych w 2015 roku zaplanowana została realizacja:

- z zakresu ochrony wód:
 - 126,9 km kanalizacji sanitarnej,
 - 1,1 km kanalizacji deszczowej,
 - 170 szt. przepompowni ścieków,
 - 167 szt. przydomowych oczyszczalni ścieków,
 - 2 509 szt. podłączeń do kanalizacji,
 - 3 zmodernizowanych oczyszczalni ścieków o łącznej przepustowości 3 300 m³/d,
 - 6 separatorów ścieków.
- z zakresu gospodarki wodnej:
 - 45,9 km sieci wodociągowej,
 - 659 szt. przyłączy wodociągowych,
 - stacji uzdatniania wody oraz jej modernizacji o łącznej wydajności 1 242 m³/d,
 - kanału ulgi o długości 849 metrów,
 - regulacji koryt rzek na długości 6,3 km.

W ramach realizacji zadań z zakresu gospodarki wodnej 14,5 tys. osób zostanie objętych środkami ochrony przeciwpowodziowej oraz chroniony będzie obszar o powierzchni 2 113 ha.

Do najważniejszych inwestycji obejmujących zakres ochrony wód, do których przystąpiono w 2015 roku należą zadania:

- Przebudowa oczyszczalni ścieków Tychy Urbanowice - Budowa systemu dezodoryzacji obiektów, układów roztwarzania siarczanu żelaza, przeniesienie stacji dmuchaw oraz adaptacja zbiorników INKA do pełnienia funkcji zbiorników buforowych. Celem inwestycji realizowanej przez Regionalne Centrum Gospodarki Wodno-Ściekowej S.A. w Tychach jest modernizacja istniejącej mechaniczno-biologicznej oczyszczalni ścieków w Tychach o przepustowości $Q_{\text{śrd}}=32\ 731\ \text{m}^3/\text{d}$. Inwestycja ta pozwoli ograniczyć uciążliwość zapachową obiektu dla środowiska. Aby skutecznie prowadzić proces usuwania azotu ze ścieków niezbędne jest zapewnienie warunków do prowadzenia denitryfikacji poprzez wykorzystanie zbiorników buforowych. Modernizacja będzie polegała na wykonaniu: systemu dezodoryzacji obiektów poprzez przykrycie komory rozprężnej, instalacji układu roztwarzania siarczanu żelaza, przeniesienia stacji dmuchaw, modernizacji stacji Pix, przebudowie komory rozprężnej,

przebudowie hali krat, przebudowie zbiornika osadu surowego, stacji dmuchaw, punktu odbioru ścieków przemysłowych, płuczki piasku, dyspozytorni oraz adaptacji zbiorników Inka do pełnienia funkcji zbiorników buforowych wraz z niezbędnymi instalacjami towarzyszącymi takimi jak: rurociągi kanalizacyjne i wodociągowe, rurociągi powietrza, rurociągi dozowania koagulantu, sieci elektroenergetyczne i teletechniczne.

- Modernizacja oczyszczalni ścieków "Leśna" przy ul. Kraszewskiego w Tarnowskich Górach. Beneficjentem środków Funduszu jest Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Tarnowskich Górach. Celem zadania jest modernizacja istniejącej oczyszczalni ścieków „Leśna” o aktualnej przepustowości $Q_{\text{śrd}}=1\ 750\ \text{m}^3/\text{d}$. Inwestycja ta pozwoli zwiększyć efektywność usuwania substancji biogenych - azotu i fosforu oraz przystosuje oczyszczalnię do przyjęcia dodatkowych ścieków z terenów dzielnic Strzybnica, Pniowice, Rybna i Opatowice na terenie Gminy Tarnowskie Góry. Modernizacja ma na celu dostosowanie oczyszczalni do zastrzonych wymagań określonych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 18 listopada 2014 r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego.
- Modernizacja i poprawa niezawodności działania układu separacji piasku i skrutek na obiekcie oczyszczalni ścieków Centrum w Mikołowie realizowana przez Zakład Inżynierii Miejskiej w Mikołowie Sp. z o.o. Celem zadania jest modernizacja procesu przeróbki mechanicznej ścieków surowych na oczyszczalni ścieków CENTRUM w Mikołowie. Proces oczyszczania mechanicznego zostanie zmodernizowany poprzez zakup sitopiaskownika zintegrowanego z płuczką piasku i separatorem tłuszczu, który zapewni około 100% separację skrutek, piasku i tłuszczu ze ścieków surowych. W ramach zadania zostaną także zmodernizowane: szafy sterownicze, pompy ściekowo-deszczowe, pompy wody technologicznej, stacja zlewna.
- Przebudowa i budowa sieci kanalizacji ogólnospławnej wraz z przebudową kolizyjnej sieci wodociągowej w dzielnicy POGOŃ w ramach inwestycji pn. "Gospodarka wodno-ściekowa w Sosnowcu - etap II. Celem zadania realizowanego przez Rejonowe Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Sosnowcu jest przebudowa systemu kanalizacji sanitarnej w dzielnicy Pogoń w Sosnowcu. W ramach zadania zostanie wybudowana kanalizacja sanitarna o długości 6 910 mb. Ścieki w ilości około $171,5\ \text{m}^3/\text{d}$ (191 podłączeń, 1 625 RLM) kierowane są do oczyszczalni Radocha II w Sosnowcu o przepustowości $65\ 000\ \text{m}^3/\text{d}$.

Do najważniejszych inwestycji z zakresu gospodarki wodnej, do których przystąpiono w 2015 roku należą zadania:

- Budowa infrastruktury przeciwpowodziowej w gminach Rajcza i Oscadnica. Zadanie realizowane jest przez Gminę Rajcza i ma na celu poprawę bezpieczeństwa przeciwpowodziowego mieszkańców miejscowości Rycerka Górna w gminie Rajcza poprzez zabezpieczenie brzegów oraz dna koryta na odcinku 4+535 – 5+615 Potoku Rycerskiego. Inwestycja ta jest współfinansowana z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Współpracy Transgranicznej Rzeczpospolita Polska – Republika Słowacka 2007-2013. W ramach współfinansowanego przez Fundusz zadania wykonane zostaną: opaski brzegowe w postaci narzutu kamiennego luzem odcinkowo na długości 782 mb, opaski brzegowe w postaci koszy siatkowo-kamiennych odcinkowo na długości 496 mb oraz próg wodny wraz z niecką przepływową i gurtami betonowymi.
- Przebudowa wodociągu DN 500 w Świętochłowicach od ul. Ostatniej do ul. Chorzowskiej. Zadanie realizowane przez Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów S.A. w Katowicach ma na celu modernizację magistrali wodociągowej z uwagi na znaczne straty wody, które sięgają 47%. W ramach zadania zostanie przebudowana sieć wodociągowa DN 500 mm w rejonie ulic

Chorzowskiej w Świętochłowicach-Lipnach do Lampego i Ostatniej w Świętochłowicach wraz z wykonaniem połączenia z wodociągiem PE Dz 400 oraz wykonaniem nowych podłączeń (556,3 mb) do istniejących komór wodomierzowych. Wodociąg stalowy DN 500 mm zostanie zastąpiony wodociągiem DN 560 i 400 PE o długości 2.105,1 mb wykonanym w technologii przewiertu sterowanego, wykopu otwartego i burstlingu. W wyniku realizacji zadania straty wody zostaną ograniczone do 1%.

- Przebudowa sieci wodociągowej wraz z przyłączami w Mazańcowicach oraz Międzyrzeczu Dolnym. Zadanie realizowane przez Spółkę AQUA S.A. w Bielsku-Białej ma na celu zapewnienie mieszkańcom bezawaryjnego dostępu do wody pitnej o odpowiedniej jakości. Przedmiotem zadania jest wymiana istniejącej sieci wodociągowej z przyłączami na terenie Mazańcowic i Międzyrzecza Dolnego. Straty na omawianym terenie wynikające ze znacznego skorodowania stalowych rur wynoszą 47%. Realizacja inwestycji zapewni zmniejszenie awaryjności i wyeliminowanie nieszczelności sieci. W ramach zadania zostanie wybudowany wodociąg PE 40÷160 mm o całkowitej długości 7.645 mb w tym 1.851 mb przyłączy do 112 budynków mieszkalnych.
- Budowa Stacji Uzdatniania Wody w Suminie. Inwestycja jest realizowana przez Gminę Lyski. Celem zadania jest dostarczenie wody mieszkańcom sołectw Sumina, Lyski i Bogunice w ilości wystarczającej na zaspokojenie potrzeb życiowych i gospodarczych mieszkańców. W ramach przedmiotowego zadania zaprojektowano budowę kontenerowej stacji uzdatniania, w skład której wchodzi m.in.: kontenerowy budynek technologiczny stacji uzdatniania wody o wydajności max. 45 m³/h, dwukomorowy zbiornik wody czystej 2 x 100 m³ o konstrukcji żelbetowej, rurociąg doprowadzający wodę surową ze studni głębinowej S-4.

2. GOSPODARKA ODPADAMI I OCHRONA POWIERZCHNI ZIEMI

W 2015 roku Fundusz zawarł umowy z zakresu gospodarki odpadami i ochrony powierzchni ziemi, w tym między innymi na realizację:

- budowy zbiorników do gromadzenia odpadów płynnych, układu odbioru odpadów tłuszczowych oraz układu do pasteryzacji odpadów na potrzeby procesu kofermentacji na terenie Oczyszczalni Ścieków Tychy Urbanowice,
- budowy zamkniętej hali nadawy kompostowni, czterech bioreaktorów, doposażenie sprzętowe hali, zakup mieszarko-rozdrabniarki, ładowarki wielofunkcyjnej z urządzeniem wielofunkcyjnym, wyposażenie laboratorium i budowę budynku socjalnego,
- rozbudowy Zakładu Odzysku i Unieszkodliwiania Odpadów w Katowicach przy ul. Milowickiej 7A. Etap I: Modernizacja instalacji do biologicznego przetwarzania odpadów organicznych,
- budowy kompostowni z rozbudową części zakładu do odzysku odpadów komunalnych,
- budowy instalacji do kompostowania biodegradowalnej frakcji odpadów komunalnych w Rybniku przy ulicy O. Kolberga w celu dostosowania istniejącego zakładu do wymogów stawianych instalacjom mechaniczno-biologicznego przetwarzania oraz uzyskania statusu RIPOK,
- rozbudowy budynku kompostowni o nadawę i dodatkowe cztery bioreaktory, zabudowa istniejącego placu dojrzewania, magazynowania i obróbki końcowej kompostu/stabilizatu zamkniętą halą wraz z systemem ujęcia i oczyszczania powietrza z jej wnętrza, dostawa mieszarko-rozdrabniarki oraz dostawa ładowarki kołowej wraz z osprzętem,
- wapnowania gleb kwaśnych i bardzo kwaśnych na terenie województwa śląskiego w 2015 roku.

3. OCHRONA ATMOSFERY

Umowy na realizację zadań związanych z ochroną atmosfery, zawarte w 2015 roku, stworzyły możliwość zmniejszenia emisji zanieczyszczeń do atmosfery o (z wyłączeniem Programu Kawka):

- 593 522 kg/a zanieczyszczeń pyłowych,
- 65 089 255 kg/a zanieczyszczeń gazowych, w tym:
 - 1 923 645 kg/a SO₂,
 - 115 356 kg/a NO_x,
 - 320 784 kg/a CO,
 - 62 729 410 kg/a CO₂,
 - 60 kg/a b-a-p.

Umowy na realizację zadań związanych z ochroną atmosfery w ramach dwóch części Programu KAWKA, którego celem jest likwidacja niskiej emisji wspierająca wzrost efektywności energetycznej i rozwój rozproszonych odnawialnych źródeł energii, stworzyły możliwość zmniejszenia emisji zanieczyszczeń do atmosfery o:

- 13 901 kg/a zanieczyszczeń pyłowych PM₁₀, w tym 13 155 kg/a zanieczyszczeń pyłowych PM_{2,5},
- 1 902 640 kg/a zanieczyszczeń gazowych, w tym:
 - 36 320 kg/a SO₂,
 - 5 137 kg/a NO_x,
 - 1 861 173 kg/a CO₂,
 - 10 kg/a b-a-p.

Do najważniejszych zadań należą:

- inwestycje realizowane w ramach lokalnych programów obniżenia emisji w budynkach mieszkalnych na terenie m.in.: Bielska-Białej (zmniejszenie emisji pyłu o 3 326 kg/a, CO₂ o 297 063 kg/a); Godowa (zmniejszenie emisji pyłu o 1 131 kg/a, CO₂ o 101 012 kg/a przy produkcji energii ze źródeł odnawialnych min. 88 GJ/a); Gorzyc (zmniejszenie emisji pyłu o 1 996 kg/a, CO₂ o 178 257 kg/a przy produkcji energii ze źródeł odnawialnych min. 376 GJ/a); Lubomi (zmniejszenie emisji pyłu o 333 kg/a, CO₂ o 29 724 kg/a przy produkcji energii ze źródeł odnawialnych min. 220 GJ/a); Mszany (zmniejszenie pyłu o 1 264 kg/a, CO₂ o 112 904 kg/a przy produkcji energii ze źródeł odnawialnych min. 226 GJ/a.), Pilchowic (zmniejszenie emisji pyłu o 499 kg/a, CO₂ o 44 563 kg/a, b-a-p-0,3 kg/a przy produkcji energii ze źródeł odnawialnych min. 61 GJ/a), Raciborza (zmniejszenie emisji pyłu o 831 kg/a, CO₂ o 74 271 kg/a, przy produkcji energii ze źródeł odnawialnych min. 54 GJ/a), Sławkowa (zmniejszenie emisji pyłu o 333 kg/a, CO₂ o 29 717 kg/a przy zmniejszeniu zapotrzebowania na energię cieplną netto o min. 275 GJ/a oraz przy produkcji energii ze źródeł odnawialnych min. 55 GJ/a), Sośnicowic (zmniejszenie emisji pyłu o 532 kg/a, CO₂ o 47 538 kg/a przy produkcji energii ze źródeł odnawialnych min. 353 GJ/a); Ustronia (zmniejszenie emisji pyłu o 1 796 kg/a, CO₂-160 414 kg/a), Węgierskiej Górki (zmniejszenie emisji pyłu o 2 327 kg/a, CO₂-207 861 kg/a przy zmniejszeniu zapotrzebowania na energię cieplną netto o min. 550 GJ/a oraz przy produkcji energii ze źródeł odnawialnych min. 260 GJ/a), Zabrze (zmniejszenie emisji pyłu o 449 kg/a, CO₂ o 190 755 kg/a przy zmniejszeniu zapotrzebowania na energię cieplną netto o min. 6 561 GJ/a, przy produkcji energii ze źródeł odnawialnych min. 192 GJ/a oraz przy produkcji energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych min. 84 660 kWh/a),
- budowa układu kogeneracyjnego w Gliwicach, realizowana przez spółkę SFW Energia Sp. z o.o. (zmniejszenie emisji pyłu o 1 289 kg/a, CO₂ – 4 698 720 kg/a przy produkcji energii elektrycznej

- z jednostki kogeneracyjnej min. 5 580 000 kWh/a, energii elektrycznej z instalacji fotowoltaicznej min. 26 190 kWh/a oraz ciepła z jednostki kogeneracyjnej min. 238 000 GJ/a),
- modernizacja Elektrociepłowni ArcelorMittal Poland SA w Sosnowcu w zakresie budowy instalacji odpylania i odsiarczania spalin oraz systemu sterowania procesem spalania (zmniejszenie emisji pyłu o 25 942 kg/a, SO₂ o 197 647 kg/a),
 - budowa pierwszej nitki instalacji odsiarczania spalin w Zakładzie Wytwarzania Nowa w Dąbrowie Górniczej realizowana przez TAMEH POLSKA Sp. z o.o. (zmniejszenie emisji SO₂ o 1 093 000 kg/a, pyłu o 308 000 kg/a),
 - budowa II etapu instalacji odsiarczania spalin dla kotła WP-70 realizowana przez Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Gliwice Sp. z o.o. (zmniejszenie emisji SO₂ o 315 974 kg/a),
 - modernizacja instalacji odpylania spalin z kotła WR10/1 w Zakładzie Ciepłowniczym „Ziemowit” w Łędzinach realizowana przez Węglkokoks Energia NSE Sp. z o.o. (zmniejszenie emisji pyłu o 8 582 kg/a),
 - modernizacja systemu odpylania kotła WR-25 w SEC Sp. z o.o. w Skoczowie, realizowana przez Skoczowską Energetykę Ciepłą Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością (zmniejszenie emisji pyłu o 49 695 kg/a),
 - wykonanie instalacji odpylania dla 3 kotłów WLM w Ciepłowni Nowy Wirek, dla kotła WR 10 nr 7 w Ciepłowni Nowy Wirek, dla kotła WR 10 nr 8 w Ciepłowni Nowy Wirek, dla kotła WR 25 w Ciepłowni Halemba, realizowane przez Zespół Ciepłowni Przemysłowych „Carbo-Energia” Sp. z o.o. (łącznie zmniejszenie emisji pyłu o 12 943 kg/a),
 - budowa kotła wodnego typu WR15 w Elektrociepłowni „Mikołaj” w Rudzie Śląskiej, realizowana przez Zespół Ciepłowni Przemysłowych „Carbo-Energia” Sp. z o.o. (zmniejszenie emisji pyłu o 8 838 kg/a, CO₂ o 943 691 kg/a).

Wykonano szereg termomodernizacji obiektów na terenie województwa śląskiego, w tym, m.in.:

- termomodernizacja hal wystawowych Centralnego Muzeum Pożarnictwa (zmniejszenie emisji pyłu o 901 kg/a, CO₂ o 112 652 kg/a przy zmniejszeniu zapotrzebowania energii cieplnej netto o min. 1 036 GJ/a),
- termomodernizacja budynku Starostwa Powiatowego w Bielsku-Białej (zmniejszenie emisji pyłu o 28 kg/a, CO₂ o 84 209 kg/a przy zmniejszeniu zapotrzebowania energii cieplnej netto o min. 625 GJ/a oraz przy produkcji energii cieplnej z pompy ciepła min. 898 GJ/a),
- termomodernizacja hal sportowych oraz hotelu w Częstochowie, realizowana przez spółkę Hotel SCOUT Sp. z o.o. (zmniejszenie emisji zanieczyszczeń pyłowo-gazowych do atmosfery: pył o 347 kg/a, CO₂ o 434 012 kg/a, przy zmniejszeniu zapotrzebowania energii cieplnej netto o min. 2 032 GJ/a, przy produkcji energii z instalacji solarnej min. 284 GJ/a oraz przy produkcji energii cieplnej z pompy ciepła min. 682 GJ/a),
- termomodernizacja sali sportowej Akademii Wychowania Fizycznego im. Jerzego Kukuczki w Katowicach, (zmniejszenie emisji pyłu o 171 kg/a, CO₂ o 485 300 kg/a przy zmniejszeniu zapotrzebowania energii cieplnej netto o min. 2 361 GJ/a).

Ponadto spółdzielnie mieszkaniowe dokonały termomodernizacji wielu kolejnych budynków mieszkalnych wielorodzinnych na terenie naszego województwa. Kontynuowane były również, realizowane przez jednostki sektora finansów publicznych, działania związane z termomodernizacją obiektów oświatowych i służby zdrowia. Państwowe jednostki budżetowe zrealizowały kolejne zadania obejmujące modernizację źródeł ciepła, wymianę instalacji c.o. oraz termoizolację swoich budynków, a także budowę nowych obiektów o niemal zerowym zużyciu energii.

W kilkunastu miastach wdrożono inwestycje w ramach drugiej edycji Programu KAWKA współfinansowanego ze środków Narodowego Funduszu program, którego celem jest ograniczenie niskiej emisji ze spalania węgla poprzez m.in. modernizację źródeł ciepła i termomodernizację

budynków mieszkalnych. Ogłoszono także nabór wniosków i rozpoczęto ocenę wniosków w ramach trzeciej edycji programu KAWKA. W ramach naboru złożono 35 wniosków o dofinansowanie.

Przeprowadzona została modernizacja systemu produkcji i wykorzystania energii przez inne podmioty, w tym z zastosowaniem źródeł energii odnawialnej:

- budowa elektrowni fotowoltaicznych:
 - ✓ w Rudzie Śląskiej na budynkach mieszkalnych wielorodzinnych realizowana przez Gminę Ruda Śląska,
 - ✓ w obiektach administracji Starostwa Powiatowego oraz domach pomocy społecznej, w Cieszynie, Wiśle, Międzywiciu,
 - ✓ w Herbach dla placówek oświatowych,
 - ✓ na potrzeby obiektów hotelowo-gastronomicznych w Korbielowie, realizowana przez firmę ALFA-GOLF Sp. z o.o.,
 - ✓ w Zawierciu na dachu hotelu Villa Verde, realizowana przez spółkę Grupa Łapaj Sp. z o.o. S.k.,
 - ✓ w Brennej na potrzeby kompleksu rekreacyjno-wypoczynkowego „Dolina Leśnicy”, realizowana przez spółkę RPM S.A.,
 - ✓ w Szczyrku, realizowana przez spółkę Meta International Sp. z o.o.,
 - ✓ w Lublińcu, Myszkowie, Wojkowicach, Bytomiu, Dąbrowie Górniczej i Myszkowie, realizowane przez U&R Calor Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością,
 - ✓ w Chorzowie, realizowana przez Firmę Handlowo Usługowa "HEBDA" Paweł Hebda,
 - ✓ w Rudzie Śląskiej, Bytomiu, Piekarach Śląskich na potrzeby obiektów handlowo-usługowych należących do firmy TGS Przemysław Stoń,
 - ✓ na potrzeby przedsiębiorstwa HURTOWNIA MROŻONEK KARPATIA ELEONORA LIPIŃSKA w miejscowości Kamińskie Młyny,
 - ✓ na dachu budynku magazynowo – produkcyjnego w Zabrze, realizowana przez Marani Sp. z o.o.,
 - ✓ w Bytomiu na potrzeby spółki AGC Bytom Sp. z o.o.,
 - ✓ w Żorach realizowana przez TERMOSPEC Sp. z o.o.,
- montaż kolektorów słonecznych w obiekcie Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego nr 5 im. św. Barbary w Sosnowcu,
- modernizacja układów pompowych Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów S.A. w Katowicach mająca na celu podwyższenie efektywności energetycznej systemu zaopatrzenia w wodę,
- modernizacja stanowiska sferoidyzacji żeliwa celem zwiększenia efektywności energetycznej procesu, realizowana w Hali Odlewni zlokalizowanej w Kuźni Raciborskiej, przez Zespół Odlewni Rafamet Sp. z o.o.,
- poprawa efektywności energetycznej systemu ciepłowniczego poprzez modernizację sieci ciepłowniczej, wymianę pomp obiegowych na magistralach, wykonanie grupowego węzła cieplnego oraz zabudowę układów pomiarowych ze zdalnym odczytem, realizowana przez Ciepłownię Rydułtowy Sp. z o.o. (zmniejszenie emisji pyłu o 75 kg/a, CO₂ o 218 142 kg/a).

4. ZAPOBIEGANIE POWAŻNYM AWARIOM

W zakresie zapobiegania poważnym awariom w 2015 roku zawarto umowy o dofinansowanie zadań realizowanych przez Komendę Wojewódzką Państwowej Straży Pożarnej oraz Oddział Wojewódzki Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej.

W ramach zadań realizowanych przez Komendę Wojewódzką Państwowej Straży Pożarnej dofinansowano zakup między innymi 16 samochodów specjalistycznych w tym:

- samochodu ratownictwa wysokościowego – drabiny,
- samochodu ratownictwa wysokościowego z podnośnikiem,
- dwóch średnich samochodów ratowniczo-gaśniczych z modułem proszkowym,
- czterech ciężkich samochodów ratowniczo-gaśniczych,
- czterech średnich samochodów ratowniczo-gaśniczych,
- lekkiego samochodu rozpoznawczo-ratowniczego,
- dwóch lekkich pojazdów do przewozu neutralizatorów i sorbentów,
- średniego samochodu ratownictwa wodnego.

Dodatkowo dofinansowano zakup sprzętu i wyposażenia indywidualnego strażaka, środków chemicznych oraz specjalistycznego sprzętu do konserwacji, sprawdzenia oraz utrzymania w gotowości aparatów ochrony dróg oddechowych.

W ramach zadań realizowanych przez Oddział Wojewódzki Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej dofinansowano zakup między innymi:

- czterech ciężkich samochodów ratowniczo-gaśniczych,
- czternastu średnich samochodów ratowniczo-gaśniczych,
- ośmiu lekkich samochodów pożarniczych.

Zbiorcze zestawienie efektów ekologicznych i rzeczowych z umów zawartych w 2015 roku przedstawiono w poniższych tabelach.

Tabela nr 12. Efekty ekologiczne z umów pożyczek, dotacji i przekazania środków zawartych w 2015 roku

Lp.	Nazwa efektu	Jedn. miary	Wielkość planowana
1. Ochrona i zrównoważone gospodarowanie zasobami wodnymi			
1	Odprowadzanie ścieków z n podłączeń do budynków	sztuki	1 354
2	Liczba dodatkowych osób korzystających z ulepszonych oczyszczania ścieków	RLM	5 186
3	Oczyszczanie ścieków do wymogów określonych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24.07.2006 r w sprawie warunków jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub ziemi oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego lub w pozwoleniu wodno-prawnym w przypadku, w których jest to wymagane	liczba zadań	3
4	Oczyszczanie ścieków w ilości n do parametrów określonych w pozwoleniu wodnoprawnym na odprowadzanie ścieków oczyszczonych	m ³ /d	3 300
5	Odprowadzanie wód opadowych	liczba zadań	1
6	Przepustowość modernizowanej kanalizacji	RLM	41 991

7	Przepustowość modernizowanej oczyszczalni	RLM	23 812
8	Dostawa wody do picia, o jakości zgodnej z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 18.11.2014 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi	liczba zadań	9
9	Liczba ludności objętej środkami ochrony przeciwpowodziowej	osoby	14 457
10	Obszar chroniony	ha	2 113
11	Przepływ wód	m ³ /s	2 156
12	Zmniejszenie strat wody	liczba zadań	11
13	Poprawa możliwości zapobiegania zagrożeniom powodziowym oraz w zakresie likwidacji i zwalczania skutków powodzi	liczba zadań	1
14	Usuwanie szkód powodziowych - przepustowość modernizowanej kanalizacji	RLM	647
2. Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi			
1	Minimalizacja ilości wytwarzanych odpadów	Mg/a	1
2	Neutralizacja skażeń gleby - powierzchnia	ha	3 600
3	Odzysk odpadowych surowców wtórnych	Mg/a	13 050
4	Odzysk odpadów biodegradowalnych	Mg/a	2 000
5	Ograniczenie uciążliwości odorowej zakładu zagospodarowania odpadów poprzez hermetyzację procesów przetwarzania odpadów	szt.	1
6	Przesortowanie odpadów	Mg/a	137 000
7	Przetworzenie /odpadów przygotowanie do odzysku lub unieszkodliwiania/	Mg/a	8 000
8	Redukcja odpadów biodegradowalnych kierowanych do składowania	Mg/a	74 900
9	Redukcja odpadów biodegradowalnych kierowanych do składowania w stosunku do stanu przed rozbudową/modernizacją instalacji	%	5
10	Selektywne zebranie i przekazanie do odzysku, recyklingu lub unieszkodliwiania w skali roku co najmniej	Mg/a	155
11	Unieszkodliwianie odpadów	Mg	171
12	Unieszkodliwianie odpadów - składowanie	Mg	2 742
13	Wydzielenie z odpadów biodegradowalnych odpadów nie nadających się do stabilizacji tlenowej/beztlenowej oraz biosuszenia/suszenia	%	5
14	Wykorzystanie biogazu	m ³ /d	11 973
15	Zmniejszenie ilości odpadów komunalnych kierowanych do unieszkodliwiania na składowisku odpadów	Mg/a	50 380
16	Zwiększenie ilości odpadów poddawanych procesowi odzysku/unieszkodliwiania w stosunku do stanu przed rozbudową/modernizacją instalacji	Mg/a	19 300
3. Ochrona atmosfery			
1	Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń pyłowych, w tym:	kg/a	564 969
2	Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń pyłowych PM 10, w tym	kg/a	207
3	Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń pyłowych PM 2,5	kg/a	203
4	Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń gazowych - CO ₂	kg/a	58 097 654
5	Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń gazowych - SO ₂	kg/a	1 902 821
6	Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń gazowych - NO _x	kg/a	108 488
7	Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń gazowych - CO	kg/a	277 527

8	Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń gazowych - b-a-p	kg/a	49
9	Oszczędność energii	GJ/a	209 740
10	Produkcja energii cieplnej z instalacji solarnej	GJ/a	7 299
11	Produkcja energii elektrycznej ze źródeł energii odnawialnej	kWh/a	2 051 009
12	Produkcja energii cieplnej z pomp ciepła	GJ/a	7 630
13	Produkcja energii elektrycznej ze źródeł konwencjonalnych	MWh/a	5 588 400
14	Oszczędność energii elektrycznej	kWh/a	121 680
15	Unieszkodliwienie azbestu	Mg	415
16	Produkcja energii cieplnej z biomasy	GJ/a	5 162
17	Produkcja energii cieplnej z pozostałych źródeł energii odnawialnej	GJ/a	538
18	Nowy budynek o "niemal zerowym zużyciu energii"	szt.	1
4. Zapobieganie poważnym awariom			
1	Poprawa możliwości jednostek straży pożarnej w zakresie likwidacji i zwalczania skutków poważnych awarii, powodzi, wypadków i katastrof chemicznych i ekologicznych.	Liczba zadań	5

Tabela nr 13. Efekty rzeczowe z umów pożyczek, dotacji i przekazania środków zawartych w 2015 roku

Lp.	Nazwa efektu	Jedn. miary	Wielkość planowana
1. Ochrona i zrównoważone gospodarowanie zasobami wodnymi			
1	Kanalizacja sanitarna o długości	mb	74 635
2	Kanalizacja deszczowa o długości	mb	1 101
3	Przepompownie	szt.	27
4	Separatory	szt.	6
5	Przydomowe oczyszczalnie ścieków	szt.	122
6	Modernizacja oczyszczalni ścieków	m ³ /d	3 300
7	Długość obwałowań przeciw powodziowych	mb	200
8	Jaz z przepławka dla ryb	szt.	1
9	Kanał ulgi o długości	mb	849
10	Kanał ulgi o pojemności	m ³	3 305
11	Regulacja rzeki na długości	mb	6 327
12	Sieć wodociągowa o długości	mb	37 752
13	Stacja uzdatniania wody o wydajności	m ³ /d	600
14	Przyłącza wodociągowe	szt.	538
15	Usuwanie szkód powodziowych (kanalizacja sanitarna o dł.)	mb	5 273
16	Zakup sprzętu przeciwpowodziowego	liczba zadań	1
17	Modernizacja stacji uzdatniania wody o wydajności	m ³ /d	642
2. Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi			
1	Gminny punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych	szt.	2

2	Instalacja, linia technologiczna, urządzenie o wydajności w Mg	Mg/a	225 708
3	Linia technologiczna do kompostowania odpadów o wydajności	Mg/a	10 000
4	Unieszkodliwianie odpadów - składowanie	m ²	219 630
5	Usunięcie i unieszkodliwienie odpadów nielegalnie magazynowanych	Mg	171
6	Zakup urządzeń zapobiegających powstawaniu odpadów	kpl	1
7	Zakup wapna nawozowego	Mg/ha	10 666/3 600
8	Zwiększenie zdolności przerobowej instalacji do odzysku/unieszkodliwiania odpadów	Mg/a	6 000
3. Ochrona atmosfery			
1	Termoizolacja obiektów	kpl	497
2	Źródło ciepła opalane gazem	kpl	74
3	Kolektory słoneczne	m ²	3 458
4	Instalacja ogrzewania	kpl.	238
5	Instalacja fotowoltaiczna	m ²	5 616
6	Instalacja fotowoltaiczna	kpl.	60
9	Instalacja fotowoltaiczna (kW)	kW	1 358
10	Zlikwidowane dotychczasowe źródło ciepła	kpl.	607
11	Oświetlenie energooszczędne	kpl.	406
12	Pompa ciepła	kpl.	17
13	Źródło ciepła opalane paliwem stałym	kpl.	18
14	Instalacja solarna	kpl.	221
15	Wentylacja mechaniczna	kpl.	19
16	Źródło ciepła opalane biomasą	kpl.	8
17	Instalacja oświetlenia wewnętrznego	kpl.	4
18	Węzeł cieplny	kpl.	26
19	Węzeł cieplny	szt	4
20	Sieci cieplne wraz z przyłączami	m	2 690
21	Pozostałe inwestycje związane z odnawialnymi źródłami energii	kpl.	2
22	Układ kogeneracji w oparciu o konwencjonalne źródło energii	kpl.	2
23	Instalacja odpylania spalin	kpl.	16
24	Źródło ciepła opalane energią elektryczną	kpl.	3
25	Unieszkodliwienie azbestu	m ²	18 042
26	Kocioł opalany węglem lub biomasą spełniające wymogi 4 lub 5 klasy, wg kryteriów zawartych w normie PN EN303-5:2012	szt.	20
27	Pozostałe inwestycje z zakresu ochrony atmosfery	kpl.	2
28	Kocioł opalany gazem/olejem	szt.	13
29	Zdemontowanie i zutylizowanie okładziny zawierającej azbest	kpl.	3
4. Zapobieganie poważnym awariom			
1	Zakup niezbędnego sprzętu.	kpl.	2 953
2	Zakup niezbędnego sprzętu.	szt.	510

3	Zakup niezbędnego sprzętu.	dm ³	8 992
4	Zakup niezbędnego sprzętu.	kg	67 220

Tabela nr 14. Efekty ekologiczne z umów umorzenia pożyczek zawartych w 2015 roku

Lp.	Nazwa efektu	Jedn. miary	Wielkość planowana
1. Ochrona i zrównoważone gospodarowanie zasobami wodnymi			
1	Zmniejszenie strat wody	%	24
3	RLM kanalizacji	RLM	643
4	Liczba dodatkowych osób korzystających z ulepszanego oczyszczania ścieków	RLM	7 359
5	Odprowadzanie ścieków z n podłączeń do budynków	szt.	1 427
6	Stworzenie możliwości dostawy wody do picia o odpowiedniej jakości	-	5
2. Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi			
1	Ograniczenie uciążliwości odorowej zakładu zagospodarowania odpadów poprzez hermetyzację procesów przetwarzania odpadów	szt.	1
3. Ochrona Atmosfery			
1	Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń pyłowych, w tym:	kg/a	28 553
2	Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń pyłowych PM 10, w tym:	kg/a	243
3	Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń pyłowych PM 2,5	kg/a	230
4	Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń gazowych - CO ₂	kg/a	4 631 756
5	Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń gazowych - SO ₂	kg/a	20 824
6	Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń gazowych - NOx	kg/a	6 868
7	Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń gazowych - CO	kg/a	43 257
8	Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń gazowych - b-a-p	kg/a	11
9	Oszczędność energii	GJ/a	17 070
10	Produkcja energii cieplnej z pozostałych źródeł energii odnawialnej	GJ/a	14
11	Unieszkodliwienie azbestu	Mg	148
12	Oszczędność energii elektrycznej	kWh/a	56 815
13	Produkcja energii cieplnej z instalacji solarnej	GJ/a	298
14	Produkcja energii cieplnej z pomp ciepła	GJ/a	120
15	Produkcja energii elektrycznej ze źródeł energii odnawialnej	kWh/a	16 496

Tabela nr 15. Efekty rzeczowe z umów umorzenia pożyczek zawartych w 2015 roku

Lp.	Nazwa efektu	Jedn. miary	Wielkość planowana
1. Ochrona i zrównoważone gospodarowanie zasobami wodnymi			
1	Kanalizacja sanitarna o długości	mb.	52 235
2	Przydomowe oczyszczalnie ścieków	szt.	45
3	Przepompownie	szt.	143

4	Przyłącza wodociągowe	szt.	121
5	Sieć wodociągowa o długości	mb.	8 191
6	Podłączenia	szt.	1 155
2. Ochrona atmosfery			
1	Zlikwidowane dotychczasowe źródło ciepła	kpl.	88
2	Źródło ciepła opalane paliwem stałym	kpl.	34
3	Węzeł cieplny	kpl.	10
4	Źródło ciepła.	kpl.	17
5	Kolektory słoneczne	m ²	86
6	Pompa ciepła	kpl.	1
7	Instalacja solarna	kpl.	21
8	Sieci cieplne wraz z przyłączami	mb.	346
9	Instalacja ogrzewania	kpl.	1
10	Termoizolacja obiektów	kpl.	155
11	Instalacja odpylania spalin	kpl.	2
12	Oświetlenie energooszczędne	kpl.	458
13	Pozostałe inwestycje z zakresu ochrony atmosfery	kpl.	1
14	Unieszkodliwienie azbestu	m ²	13 663

Tabela nr 16. Efekty ekologiczne z umów zawartych w 2015 roku w ramach środków udostępnionych przez Narodowy Fundusz

Lp.	Nazwa efektu	Jedn. miary	Wielkość planowana udział Fundusz	Wielkość planowana udział Narodowego Funduszu
1. Gminne programy usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest				
1	Unieszkodliwienie odpadów - składowanie	Mg	719	732
2. Likwidacja niskiej emisji wspierająca wzrost efektywności energetycznej i rozwój rozproszonych odnawialnych źródeł energii – pierwsza i druga edycja Programu KAWKA				
1	Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń gazowych - b-a-p	kg/a	10	8
2	Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń gazowych - CO ₂	kg/a	1 861 173	1 814 737
3	Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń gazowych - NO _x	kg/a	5 137	4 518
4	Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń gazowych - SO ₂	kg/a	36 320	32 236
5	Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń pyłowych PM 10, w tym: zmniejszenie emisji zanieczyszczeń pyłowych PM 2,5	kg/a	13 901 13 155	11 786 11 147
6	Oszczędność energii	GJ/a	1 716	2 135
7	Produkcja energii cieplnej z instalacji solarnej	GJ/a	334	426

Tabela nr 17. Efekty rzeczowe z umów zawartych w 2015 roku w ramach środków udostępnionych przez Narodowy Fundusz

Lp.	Nazwa efektu	Jedn. miary	Wielkość planowana - udział Fundusz	Wielkość planowana - udział Narodowego Funduszu
1. Gminne programy usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest				
1	Unieszkodliwienie odpadów - składowanie	m ²	13 975	13 975
2	Unieszkodliwienie odpadów - składowanie	Mg	511	524
2. Likwidacja niskiej emisji wspierająca wzrost efektywności energetycznej i rozwój rozproszonych odnawialnych źródeł energii - pierwsza i druga edycja Programu KAWKA				
1	Źródło ciepła opalane gazem	kpl.	29	36
2	Baza danych	kpl.	0,44	0,56
3	Instalacja solarna	kpl.	42	53
4	Węzeł ciepły	szt.	2	0
5	Termoizolacja obiektów	kpl.	8	9
6	Kampania edukacyjna	kpl.	9	7
7	Sieci ciepłne wraz z przyłączami	m	1 839	437
8	Źródło ciepła.	kpl.	93	119
9	Węzeł ciepły	kpl.	11	11
10	Zlikwidowane dotychczasowe źródło ciepła	kpl.	327	300
11	Instalacja ogrzewania	kpl.	33	41

Zgodnie z umowami udostępnienia środków efekty rzeczowe i ekologiczne ewidencjonowane są przez Fundusz proporcjonalnie do zaangażowanych środków.

5. OCHRONA RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ I FUNKCJI EKOSYSTEMÓW

W zakresie ochrony obszarów i obiektów cennych przyrodniczo w ramach udzielonego dofinansowania zaplanowano:

- działania związane z realizacją celów ochrony oraz zachowaniem przedmiotów ochrony obowiązujące na obszarach chronionych na mocy ustawy o ochronie przyrody, w tym wdrażanie planów ochrony dla rezerwatów i parków krajobrazowych – usunięcie 535 szt. drzew na terenie wybranych rezerwatów przyrody położonych w Parku Krajobrazowym Orlich Gniazd: Ostrężnik, Parkowe, Sokole Góry, Zielona Góra; wykoszenie łąk w rezerwacie Łęczczak na pow. 3,3 ha, remont zniszczonego ogrodzenia w rezerwacie Ochojec,
- w parkach zabytkowych Ornontowicach, Tarnowskich Górach, Tarnowskich Górach – Reptach, Złotym Potoku, Cielętnikach w Gminie Dąbrowa Zielona, Świerklańcu, Rybniku, Mysłowicach, Częstochowie i Będzinie w ramach prac pielęgnacyjnych: wykonanie cięć i zabiegów pielęgnacyjnych 5 898 szt. starodrzewu i krzewów, przeprowadzenie wycinki 716 szt. drzew i krzewów, zakup i nasadzenia: 7 228 szt. drzew i krzewów oraz 2 352 szt. roślin okrywowych i bylin, ochronę 147 szt. drzew przed szrotówkiem kasztanowcowiaczkiem, zakup i założenie 269 dyspenserów feromonowych,
- ochronę pomników przyrody w Tarnowskich Górach poprzez zabiegi sanitarno – pielęgnacyjne 77 szt. drzew,

- w zakresie rozwoju ogrodów botanicznych w Śląskim Ogrodzie Botanicznym w Mikołowie uzupełnienie istniejącej kolekcji sadowniczej poprzez dosadzenie 300 szt. krzewów owocowych, zaszczepienie 50 szt. drzew owocowych pobranymi zrazami, druk 1 000 szt. broszury edukacyjnej.

W ramach ochrony i rehabilitacji zagrożonych rodzimych gatunków zwierząt lub roślin zaplanowano między innymi:

- zakup i wywieszenie nowych 220 szt. budek lęgowych dla ptaków, czyszczenie 1 416 szt. budek, zakup 900 kg karmy dla ptaków na terenie Nadleśnictwa Świerklaniec,
- zarybienie wód otwartych w obwodach rybackich województwa śląskiego gatunkami cennymi i zagrożonymi poprzez zakup 760 000 szt. szczupaka i sandacza oraz 342 kg węgorza,
- ochronę chomika europejskiego wraz z odtworzeniem przez niego siedlisk,
- opiekę weterynaryjną żubrów wraz z zakupem paszy.

W zakresie zadrzewień i zakrzewień – zakładanie mini ogrodów botanicznych, mini arboretów, posadzono 19 046 szt. sadzonek drzew, krzewów i roślin na terenie całego województwa śląskiego przy placówkach oświatowych oraz wykonano 609 tabliczek z nazwą nasadzonych roślin.

6. EDUKACJA EKOLOGICZNA

W zakresie edukacji ekologicznej zaplanowano między innymi:

- zorganizowanie i przeprowadzenie 1 003 warsztatów (łącznie 9 293 godzin) w ośrodkach edukacji ekologicznej przez jednostki wyspecjalizowane w prowadzeniu edukacji ekologicznej z udziałem 29 970 dzieci i młodzieży z województwa śląskiego,
- zorganizowanie i przeprowadzenie 55 konkursów ekologicznych o zasięgu co najmniej wojewódzkim, adresowanych do placówek oświatowych i uczestników indywidualnych, w ramach konkursów zaplanowano wręczenie 11 504 nagród rzeczowych,
- doposażenie w pomoce dydaktyczne służące realizacji zadań edukacyjnych w ośrodkach edukacji ekologicznej na terenie województwa śląskiego poprzez zakup między innymi: pomocy dydaktycznych, 14 tablic edukacyjnych, 2 komputerów, 16 rolet, ekranu, zestawu głośników, 10 GPS-ów,
- zorganizowanie na terenie województwa śląskiego z udziałem ok. 2 840 uczestników 93 konferencji, seminariów, podczas których zaplanowano wygłoszenie 112 referatów i wydanie 4 462 sztuk materiałów konferencyjnych lub pokonferencyjnych,
- zorganizowanie i przeprowadzenie 59 programów, kampanii i akcji edukacyjno-informacyjnych, w ramach których przewidziano: organizację happeningów, koncertów, wystaw, plenerów malarskich, konferencji prasowych, prelekcji, konkursów ekologicznych oraz warsztatów dla dzieci i młodzieży, zakup i wręczenie nagród, zakupienie sprzętu do prowadzenia zajęć edukacyjnych oraz zakup 1 970 sztuk rocznej prenumeraty czasopism ekologicznych,
- w ramach promocji ochrony środowiska w mediach – Konkurs „Cykliczne upowszechnianie przez media zasady zrównoważonego rozwoju i informacji dotyczących źródeł i systemów finansowania ochrony środowiska” wydanie 927 kolumn druku w 42 tytułach prasowych, wyemitowanie 787 audycji na antenie 6 rozgłośni radiowych i 156 programów w 8 stacjach telewizyjnych oraz prowadzenie 11 bloków internetowych serwisów ekologicznych,

- wydanie publikacji propagujących ochronę środowiska i gospodarkę wodną: druk albumów, monografii, broszur, folderów, plakatów, materiałów edukacyjnych, kalendarzy ekologicznych, katalogów, produkcja filmów oraz wydanie e-book na CD,
- utworzenie 14 ścieżek dydaktycznych, przyrodniczych i ekologicznych na terenie województwa śląskiego. Na ścieżkach zaplanowano wykonanie tablic edukacyjnych, pylonów informacyjno-edukacyjnych, wydanie ulotek, broszur i folderów o ścieżkach.

7. PROFILAKTYKA ZDROWOTNA

Profilaktyka zdrowotna dzieci obejmuje działania specjalistyczne i działania ogólnoprofilaktyczne. Profilaktyką zdrowotną objęte zostały dzieci z obszarów, na których występują przekroczenia standardów jakości środowiska.

W ramach działań specjalistycznych realizowano wyjazdy profilaktyczno-zdrowotne do miejscowości czystych ekologicznie dla 850 dzieci z podwyższonym i wysokim poziomem ołowiu we krwi z rejonu Piekar Śląskich, Miasteczka Śląskiego i Tarnowskich Gór oraz wyjazd dla 40 dzieci i młodzieży z cukrzycą i problemami metabolicznymi z terenu województwa śląskiego.

W ramach profilaktyki specjalistycznej założono, że z wyjazdów skorzysta 890 dzieci.

W ramach działań ogólnoprofilaktycznych realizowano programy profilaktyki zdrowotnej, edukacji ekologicznej i regionalnej edukacji przyrodniczej i ekologicznej dzieci w trakcie wyjazdów śródrocznych na tzw. „zielone szkoły” oraz wyjazdów w okresie wakacji i ferii zimowych.

Założono, że z wyjazdów ogólnoprofilaktycznych realizowanych:

- w trakcie roku szkolnego (zielone szkoły) skorzysta 15 164 dzieci,
- w okresie wakacji i ferii zimowych wyjedzie 8 584 dzieci.

8. ZARZĄDZANIE ŚRODOWISKOWE W REGIONIE

W ramach zarządzania środowiskowego w regionie w 2015 roku zawarte zostały umowy w ramach opracowań i ekspertyz, monitoringu środowiska oraz wspomagania systemu kontroli wnoszenia opłat za korzystanie ze środowiska.

W zakresie programów efektywności energetycznej z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii dofinansowano opracowania dokumentów dla gmin: Poraj, Psary, Świerklaniec, Radziechowy Wieprz.

W zakresie planów urządzania lasu lub uproszczonych planów urządzania lasu dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa, należących do osób fizycznych i wspólnot gruntowych – na zlecenie starosty dofinansowano sporządzenie uproszczonych planów urządzania lasu dla lasów położonych na terenie powiatu będzińskiego, lublinieckiego, raciborskiego, zawierciańskiego i żywieckiego o łącznej pow. 3 718,134 ha.

W ramach realizacji zadań dotyczących zarządzania środowiskowego w regionie Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Katowicach zaplanowała w województwie śląskim monitoring przedmiotów ochrony na obszarach Natura 2000. Przedmiotowe zadanie obejmowało cztery obszary Natura 2000 Stawy Wielikąt i Las Tworkowski PLB240003, Las koło Tworkowa PLH240040, Graniczny Meander Odry PLH240013 oraz Cieszyńskie Źródła Tufowe PLH240001.

W ramach opracowań i ekspertyzy w zakresie ochrony środowiska i gospodarki wodnej istotnych z punktu widzenia poprawy stanu środowiska województwa śląskiego dofinansowano:

- wykonanie dokumentacji badania jakości powietrza atmosferycznego dla potrzeb oceny właściwości leczniczych klimatu uzdrowiska Goczałkowice-Zdrój,

- sporządzenie przez Regionalną Dyрекcyję Lasów Państwowych opracowania mającego określić warunki siedliskowe i witalność jodły pospolitej oraz wskazać właściwe tereny do jej hodowli w Beskidzie Śląskim i Żywieckim,
- opracowanie planu gospodarki niskoemisyjnej dla 39 gmin województwa śląskiego,
- opracowanie „Planu gospodarki odpadami dla województwa śląskiego na lata 2016–2022 z planem inwestycyjnym oraz prognozą oddziaływania na środowisko”.

W zakresie monitoringu środowiska zawarto umowę na dofinansowanie zadania realizowanego przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach polegającego na wykonaniu oraz opracowaniu badań środowiska w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska województwa śląskiego. Efektem realizacji tego zadania będzie wykonanie opracowania „Stan środowiska w województwie śląskim w 2015 roku”.

W zakresie wspomagania systemu kontroli wnoszenia opłat za korzystanie ze środowiska w 2015 roku zawarto umowę na dofinansowanie zadania realizowanego przez Województwo Śląskie polegającego na zakupie licencji dla systemu kontroli wnoszenia opłat za korzystanie ze środowiska na trzyletni okres użytkowania dla Wydziału Ochrony Środowiska Urzędu Marszałkowskiego w Katowicach. Zakup licencji pozwala na dalsze użytkowanie systemu informatycznego do zbierania i przetwarzania informacji o podmiotach korzystających ze środowiska celem naliczania opłat i dalszej redystrybucji zebranych środków. Okres obowiązywania licencji zakończy się w sierpniu 2018 roku.

IX. NAJWAŻNIEJSZE ZADANIA ZAKOŃCZONE W 2015 ROKU

1. OCHRONA I ZRÓWNOWAŻONE GOSPODAROWANIE ZASOBAMI WODNYMI

Do najważniejszych inwestycji z zakresu ochrony wód, których realizacja została zakończona w 2015 roku należą:

- rozbudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków na terenie gmin: Żory (przepustowość: 11 622 m³/d), Łaziska Górne (przepustowość: 3 040 m³/d), Mierzęcice i Ożarówice (przepustowość: 2 500 m³/d), Blachownia (przepustowość: 2 450 m³/d), Krzepice (przepustowość: 1 620 m³/d), Chybie (przepustowość: 1 100 m³/d), Kłomnice (przepustowość: 685 m³/d),
- rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej na terenie gmin: Wodzisław Śląski, Gorzyce, Radlin, Marklowice (151,8 km), Jaworzno (84,9 km), Ożarówice (72,0 km), Mierzęcice (68,5 km), Konopiska (59,1 km), Chybie (31,5 km), Łaziska Górne (26,8 km), Wyry (21,5 km), Żory (10,6 km), Czernichów (10,5 km), Wodzisław Śląski (9,4 km), Popów (8,9 km), Kłomnice (8,4 km), Buczkowice (5,7 km), Kruszyna (4,4 km),
- budowa podłączeń kanalizacji sanitarnej do budynków na terenie gmin: Łędziny (1 358), Konopiska (1 120).

Do najważniejszych inwestycji z zakresu gospodarki wodnej, których realizacja została zakończona w 2015 roku należą:

- budowa Stacji Uzdatniania Wody na ujęciu „Piaskownia” w Jaworznie (wydajność 10 000 m³/d),
- budowa Stacji Uzdatniania Wody na terenie ujęcia wody w Przystajni (wydajność 786 m³/d),
- budowa ujęcia i Stacji Uzdatniania Wody w miejscowości Klepaczka, gmina Starcza (wydajność 720 m³/d).

2. GOSPODARKA ODPADAMI I OCHRONA POWIERZCHNI ZIEMI

Do najważniejszych inwestycji z zakresu gospodarki odpadami oraz ochrony powierzchni ziemi, których realizacja została zakończona w 2015 roku należą:

- Budowa 3-ciej kwatery składowiska odpadów komunalnych przy ul. Żwirowej w Katowicach - Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Katowicach,
- Instalacja mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych (MBP) - Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Zawierciu,
- Rozbudowa instalacji mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych (MBP) – posiadającej status Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych (RIPOK) w Regionie IV - Zakład Gospodarki Odpadami S.A. w Bielsku-Białej,
- Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych w Radlinie – Gmina Radlin,
- Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych w Radzionkowie – Gmina Radzionków,
- prace związane z usuwaniem wyrobów azbestowych z budynków mieszkalnych i obiektów należących do osób fizycznych z terenu gmin: Myszków, Buczkowice, Mykanów, Dąbrowa Zielona, Kruszyna, Jeleśnia, Wręczyca Wielka.

3. OCHRONA ATMOSFERY

Do najważniejszych inwestycji z zakresu ochrony atmosfery, których realizacja została zakończona w 2015 roku należą:

- ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza poprzez likwidację kotła WR 25 nr 2 i budowę kotła WR 29-N w technologii ścian szczelnych - Ciepłownia Radzionków – PEC Bytom Sp. z o. o.,
- modernizacja kotłów WR-25 nr 1 i 2 w Zespole Elektrociepłowni Kogeneracyjnych EC Pniówek zlokalizowanej w Pawłowicach - Spółka Energetyczna "JASTRZĘBIE" S.A.,
- modernizacja systemu odpylania kotła WR-25 w Skoczowskiej Energetyce Ciepłej Sp. z o.o. w Skoczowie,
- modernizacja elektrofiltra kotła WP-70 nr 5 w EC "Zofiówka" - Spółka Energetyczna "JASTRZĘBIE" S.A.,
- przebudowa odcinka sieci ciepłowniczej magistrali średnicowej 2 x DN500 z kanałowej na preizolowaną w rejonie al. Korfanteo, ul. Niedziałkowskiego i ul. Marii Curie-Skłodowskiej w Zabrze – Zabrzeńskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o. o.,
- program ograniczenia niskiej emisji w budynkach indywidualnych zlokalizowanych na terenie gminy Zabrze,
- budowa nowej elektrowni fotowoltaicznej o łącznej mocy 400 kW w Zakładzie produkcyjnym POLONTEX S.A. przy ul. T. Rejtana 25/35 w Częstochowie,
- montaż kolektorów słonecznych wraz z kompleksową termomodernizacją budynku - Zakład Pielęgnacyjno-Opiekuńczy w Łaziskach Górnych – Starostwo Powiatowe w Mikołowie,
- termomodernizacja budynków mieszkalnych przy ul. Wrocławskiej 21-31 w Jastrzębiu-Zdroju, na os. Sikorskiego 20, 30, 35; os. Powstańców Śl. 4, 14; os. Gwarków 28, przy Al. Wojska Polskiego 10, ul. Piaskowej 11, ul. Szeptyckiego 7 w Żorach oraz przy ul. Morcinka 17B w Kaczacach - Spółdzielnia Mieszkaniowa "NOWA",
- termomodernizacja pięciu budynków mieszkalnych zlokalizowanych przy ul. Słowackiego 36-38, ul. Książęcej 16, ul. Wojska Polskiego 5-5d, ul. Rudzkiej 28 i 42 w Raciborzu - Spółdzielnia Mieszkaniowa "NOWOCZESNA",
- termomodernizacja czterech budynków mieszkalnych wielorodzinnych zlokalizowanych przy ul. Morskie Oko 2, ul. Morskie Oko 4, ul. Morskie Oko 21 oraz ul. Pięciu Stawów 1 w Bielsku-Białej - Karpacka Spółdzielnia Mieszkaniowa.

4. PROGRAMY I AKCJE EKOLOGICZNE

Do najważniejszych programów i akcji ekologicznych z zakresu edukacji ekologicznej, których realizacja została zakończona w 2015 roku należą:

- *Kampania „150 lat Żubrów Pszczyńskich” – Nadleśnictwo Kobiór*

W bieżącym roku minęło 150 lat od wsiedlenia żubra. Od tego momentu żubr jest na stałe wpisany w historię Śląska oraz stanowi najważniejszy element fauny naszego regionu. Nadleśnictwo Kobiór przy współpracy z Muzeum Zamkowym w Pszczynie, Miastem Pszczyna, Starostwem Powiatowym w Pszczynie, Stowarzyszeniem Miłośników Żubrów, Akademią Sztuk Pięknych w Katowicach, Zespołem Szkolno-Przedszkolnym w Studzienicach, Powiatowym Ogniskiem Pracy Pozaszkolnej w Pszczynie, Śląskim Ogrodem Botanicznym oraz PTTK oddziałem w Pszczynie, przy aprobacie Rady

Spółeczno-Naukowej działającej przy Ośrodku Hodowli Żubrów i Edukacji Leśnej w Jankowicach zorganizowało szereg spotkań, działań oraz imprez poświęconych temu wydarzeniu, między innymi: konkursy, plenery, wystawy.

- *„Kampania ekologiczna «Sprzątanie Świata – Polska 2015»” – Nadleśnictwo Siewierz*

Sprzątanie Świata – Polska jest częścią międzynarodowego ruchu na rzecz ochrony środowiska, w którym uczestniczy ponad 30 krajów świata. W 2015 roku częścią ogólnopolskiej akcji, a zarazem wydarzeniem centralnym, inaugurującym kampanię był piknik ekologiczny w Ogrodzieńcu, organizowany przez Nadleśnictwo Siewierz w partnerstwie z Fundacją Nasza Ziemia oraz Fundacją Zielonej Ligi. W ramach Kampanii zorganizowane zostały konkursy ekologiczne, rajd gwiazdzisty, stoiska edukacyjne, między innymi: rowerowe kino, mobilne centrum edukacji, las edukuje, drzewo szczęścia, rower pomaga, biżuteria z recyklingu, 365 reklamówek i puzzle.

- *„Jak daleko nam do EKO – Fundacja Gische*

Kampania społeczno-informacyjno-edukacyjna odnosiła się do dwóch najistotniejszych obecnie w regionie śląskim problemów związanych z poprawą jakości życia mieszkańców: likwidacji pozostałych jeszcze tzw. bomb ekologicznych i tzw. niskiej emisji. Podczas kampanii dodatkowo poruszone zostały tematy rewitalizacji terenów przemysłowych oraz właściwej gospodarki odpadami i dbałości o czystość środowiska.

- *Program edukacji ekologicznej realizowany poprzez zakup prenumeraty czasopism ekologicznych dla placówek oświatowych województwa śląskiego na rok 2015 - Śląski Ogród Botaniczny.*

W ramach zadania zakupiono roczną prenumeratę czasopism ekologicznych. Celem realizowanego zadania była pomoc uczniom i nauczycielom w realizacji podstawy programowej szkół wszystkich stopni oraz programów nauczania, ścieżek przedmiotowych i zajęć pozalekcyjnych, dostarczenie bieżących, konkretnych i łatwych do przyswojenia informacji dotyczących zrównoważonego rozwoju, a także dostarczenie narzędzia do prowadzenia edukacji czytelnicy i medialnej ukierunkowanej na ekologię.

- *Akademia bioróżnorodności – Fundacja „Park Śląski”*

Głównym celem projektu było stworzenie dzieciom i młodzieży możliwości rzetelnej edukacji o bioróżnorodności i osobistego doświadczania bioróżnorodności. Cel ten zrealizowano przez: prowadzenie warsztatów o bioróżnorodności, prowadzenie warsztatów ogrodniczych dla dzieci, opracowanie materiałów edukacyjnych o bioróżnorodności w Parku Śląskim (zioła, zwierzęta, krzewy, drzewa) udostępnionych na otwartych licencjach do wykorzystania również po zakończeniu realizacji projektu, zorganizowanie w ramach światowych obchodów Dnia Parków Miejskich – Dnia Parku Śląskiego, zorganizowanie Konferencji Naukowej pn.: „Deficyt kontaktu z naturą u dzieci i młodzieży XXI wieku, a praktyczna edukacja w nauczaniu przyrody i biologii”.

- *Święto drzewa – województwo śląskie Stowarzyszenie Ekologiczno-Kulturalne Klub Gaja*

Jest to program edukacji ekologicznej poświęcony ochronie i sadzeniu drzew w celu zmniejszenia skutków zmian klimatu. Realizowany jest od 13 lat przez Stowarzyszenie Ekologiczno-Kulturalne Klub Gaja we współpracy z różnymi podmiotami m.in.: placówkami oświatowymi, nadleśnictwami, administracją publiczną, firmami i organizacjami społecznymi, które lokalnie podejmują działania. „Święto Drzewa” to aktywna edukacja nie tylko na rzecz sadzenia, ale i ochrony drzew oraz ich roli w przyrodzie i jakości życia człowieka. Od 2003 roku partnerem strategicznym programu są Lasy Państwowe. 13. edycja programu w 2015 roku była objęta patronatami Ministra Środowiska, Ministra Edukacji Narodowej, Marszałka Województwa Śląskiego i Wojewody Śląskiego.

VIII. KONTROLA REALIZACJI ZAWARTYCH UMÓW

Fundusz w 2015 roku przeprowadzał czynności kontrolne obejmujące:

- kontrolę dokumentów stanowiących rozliczenie finansowe projektów,
- kontrolę realizacji umów w terenie.

Przeprowadzanie kontroli pozwoliło zwiększyć skuteczność nadzoru nad wykorzystaniem przekazanych przez Fundusz środków, a co za tym idzie, prawdopodobieństwo wykrycia ewentualnych nieprawidłowości w realizacji dofinansowywanych zadań oraz w sposobie ich dokumentowania.

W 2015 roku przeprowadzono kontrolę na miejscu 247 umów, w tym: 140 pożyczek, 50 dotacji, 2 dotacji ze środków Narodowego Funduszu, 46 umorzeń, 9 pożyczek pomostowych. W sumie skontrolowano realizację 178 zadań, w tym:

- 68 z zakresu ochrony wód,
- 18 z zakresu gospodarki wodnej,
- 6 z zakresu gospodarki odpadami i ochrony powierzchni ziemi,
- 56 z zakresu ochrony atmosfery, w tym 9 zadań związanych z usuwaniem azbestu,
- 1 z zakresu wspomagania systemu kontroli wnoszenia opłat za korzystanie ze środowiska,
- 6 z zakresu edukacji ekologicznej,
- 10 z zakresu ochrony różnorodności biologicznej i funkcji ekosystemów,
- 12 z zakresu profilaktyki zdrowotnej,
- 1 z zakresu opracowań i ekspertyz.

Kontrole wykazały, że w 156 kontrolowanych zadaniach realizacja przebiegała zgodnie z treścią zawartych umów, a w pozostałych przypadkach najczęściej spotykane niedociągnięcia polegały na:

- zakończeniu zadań po terminie przewidzianym umową (stwierdzono w 11 przypadkach),
- realizowaniu zadań niezgodnie z harmonogramami rzeczowo–finansowymi lub opóźnionych w realizacji (stwierdzono w 17 przypadkach), w sytuacjach takich zalecano uaktualnienie harmonogramów rzeczowo–finansowych,
- nieosiągnięciu lub zagrożeniu nieosiągnięcia zaplanowanego efektu ekologicznego. (nieprawidłowość wykryto w przypadku 3 zadań inwestycyjnych),
- nieosiągnięciu lub zagrożeniu nieosiągnięcia zaplanowanego efektu rzeczowego. (nieprawidłowość wykryto w przypadku 3 zadań inwestycyjnych),
- niewłaściwym rozliczaniu środków Funduszu (stwierdzono w 10 przypadkach) i zobowiązano Pożyczkobiorcę do weryfikacji lub korekt przygotowanych rozliczeń.

Oprócz kontroli prowadzonych na miejscu, analizowano dokumenty stanowiące rozliczenie kolejnych rat dotacji i pożyczek oraz rozliczeń po zakończeniu realizowanych zadań. W efekcie stwierdzono, że najczęściej pojawiającymi się niedociągnięciami były:

- nieterminowość i niekompletność składanych rozliczeń,

- brak oświadczeń o osiągniętym efekcie ekologicznym,
- brak potwierdzeń zamontowania tablic informacyjnych,
- brak potwierdzeń zamontowania tablic pamiątkowych.

Wykaz kontroli przeprowadzonych w 2015 roku zawiera Załącznik nr 18.

XI. SPIS TABEL

		Strona
Tabela nr 1.	Plan i wykonanie przychodów Funduszu w 2015 roku	4
Tabela nr 2.	Plan i wykonanie kosztów Funduszu w 2015 roku	6
Tabela nr 3.	Planowana i zrealizowana pomoc Funduszu w 2015 roku według kierunków wydatkowania środków	11
Tabela nr 4.	Wybrane pozycje bilansu	28
Tabela nr 5.	Wybrane pozycje rachunku zysków i strat	30
Tabela nr 6.	Struktura wpływów Funduszu w latach 2013-2015	31
Tabela nr 7.	Struktura wydatków Funduszu w latach 2013-2015	32
Tabela nr 8.	Pomoc udzielona na dofinansowanie zadań w 2015 roku	35
Tabela nr 9.	Finansowanie zwrotne	36
Tabela nr 10.	Dotacje, dopłaty do oprocentowania kredytów oraz przekazanie środków	38
Tabela nr 11.	Pomoc publiczna udzielona w latach 2013 – 2015	41
Tabela nr 12.	Efekty ekologiczne z umów pożyczek, dotacji i przekazania środków zawartych w 2015 roku	52
Tabela nr 13.	Efekty rzeczowe z umów pożyczek, dotacji i przekazania środków zawartych w 2015 roku	54
Tabela nr 14.	Efekty ekologiczne z umów umorzenia pożyczek zawartych w 2015 roku	56
Tabela nr 15.	Efekty rzeczowe z umów umorzenia pożyczek zawartych w 2015 roku	56
Tabela nr 16.	Efekty ekologiczne z umów zawartych w 2015 roku w ramach środków udostępnionych przez Narodowy Fundusz	57
Tabela nr 17.	Efekty rzeczowe z umów zawartych w 2015 roku w ramach środków udostępnionych przez Narodowy Fundusz	58

XII. SPIS RYSUNKÓW

		Strona
Rys. 1.	Plan i wykonanie przychodów za 2015 rok	5
Rys. 2.	Plan i wykonanie kosztów za 2015 rok	7
Rys. 3.	Kierunki wydatkowania środków w 2015 roku	10
Rys. 4.	Wpływy Funduszu w 2015 roku	31
Rys. 5.	Struktura wpływów Funduszu w 2015 roku	32
Rys. 6.	Struktura wydatków Funduszu w 2015 roku	33
Rys. 7.	Formy pomocy finansowej udzielonej przez Fundusz w 2015 roku	34
Rys. 8.	Finansowanie bezzwrotne w 2015 roku	37
Rys. 9.	Struktura udzielonego dofinansowania (na podstawie umów zawartych w 2015 roku)	44

XIII. SPIS ZAŁĄCZNIKÓW

1.	Sprawozdanie z wykonania Roczego Planu Finansowego Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach za 2015 rok
2	Zestawienie projektów finansowanych w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko monitorowanych przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach
3	Zestawienie płatności przekazanych beneficjentom w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko w 2015 roku
4	Zestawienie wydatków certyfikowanych w poszczególnych projektach w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko w 2015 roku
5	Wykaz przeprowadzonych w 2015 roku kontroli na miejscu projektów realizowanych w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko
6	Wykaz kontroli procedur zawierania umów oraz aneksów do umów przeprowadzonych w 2015 roku w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko
7	Sprawozdanie OŚ – 4 w/n roczne za 2015 rok z gospodarowania Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
8	Sprawozdanie finansowe sporządzone na dzień 31.12.2015 r. (bilans, rachunek zysków i strat)
9	Nagrody przyznane przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach w 2015 roku
10	Wykaz gmin, które uzyskały zwrot utraconych dochodów z tytułu zwolnienia z podatku od nieruchomości będących własnością Skarbu Państwa, gruntów pokrytych wodami jezior o ciągłym dopływie lub odpływie wód powierzchniowych oraz gruntów zajętych pod sztuczne zbiorniki wodne w 2015 roku
11	Wartość akcji i udziałów spółek będących w posiadaniu Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach według stanu na dzień 31.12.2015 roku
12	Wykaz pomocy publicznej udzielonej przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach w 2015 roku
13	Zestawienie wniosków o środki Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach
14	Stan realizacji zadań na 2015 rok w podziale na kierunki finansowania
15	Zestawienie zawartych w 2015 roku umów: <ul style="list-style-type: none">• zbiorcze• z podziałem na:<ul style="list-style-type: none">a) dotacje,

	<ul style="list-style-type: none">b) przekazanie środków,c) pożyczki,d) umorzenia pożyczek,e) bankowe linie kredytowe,f) umowy w ramach środków udostępnionych przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
16	Wykaz efektów ekologicznych z umów zawartych w 2015 roku
17	Wykaz efektów rzeczowych z umów zawartych w 2015 roku
18	Wykaz kontroli przeprowadzonych w 2015 roku